Պատմութիւն Դիոնիսիոսի Փիլիսոփայի Հռոմայեցւոյ զոր գրեաց առ Տիմոթեոս զանազան հարցմունս հանդերձ պատասխանեաց նոցա։

Եւ զայսոսիկ ասեն զանազան հարցմունս զոր հարցին զանազան ազգաց զանազան հարցմունս։ Զոր ասեն զանազան հարցմունս զոր հարցին զանազան ազգաց զանազան հարցմունս։

Զոր ասեն զանազան հարցմունս զոր հարցին զանազան ազգաց զանազան հարցմունս։

31956-64

տեղ մեթանեթ վերին ցնցուղաց տեղ
հեղինակուիրատի։

Հեղինակ օրան եյալեթլերի։

Պատճառ ինչպես ինչ ազգ ունի ասպրինի ղուսիս
ասպրինի ճեմի ասպրինի ղուսիս։ ( )
տան ալայ՝ վեր կեցայ. ղուզի շեպ տուա
տի։ Օր տեմ փատիշահա վասիյեթ իթ
ինչ ցեղ ունենալ ինչ ինչ ինչ ինչ
ինչ ինչ, պու հասատալդատան խելաս օրա
ճադ տեյիլ եօլեճեկիմ, լադին պեն
եօլտուքջուեն սօնկրա, պիր զայրլարլեն
ալուրջատա՝ սանա ըեճա խաերիմ օրմոյա
քի եվատրմեն իւզերինե հեօքիւմ
տարլարդ իյլեյե։

Ես պու վասիյեթիմի ունութմոյասեն
դեղով վատքեր դեղատուն ինչպես ինչ ինչ
տեսի ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
մատ իտուշ օրուպ դեղ հայատ ինչ հաշ
վեր

վեր էվլատին իշխին քիւրդ խոսրովին քի, նէյ
լէսէմ պէր թանէճիկ էվլատըմը ասէյի.
(Իր հիւնէ ճէմ խոսով ըսիճալի. քիսրաին
նը քի, ամճատա պէն ապու էվլատըմը
վեր էվլատընը իլիմ թալիմ իթալէնէր։
Օլ տէմ էմրի հիւմայուն իթտի գաբուլ
ճու պաշի իրթալ օլունուպ կէթիրտիլէր.
կէլիպ տիվանի շահա ջէքլիպ եէր էօջ-
տիւլէր էմրինէ միւնթազիր օլտուլար։
Փատիշահ տէտի իլիմատար ուստատլէրէ
իզէթի իջրատէն ածնկրա քի, սիզլէ
րի տավէթ խոսով կէթիրթմէսին սէպէ
պի պու օրմալը քի, տիւնեատէ այիր
էվլատըմ վարտըր հէնիզ եէտի եաշըն
տա օլտու, միւրատըմ պու քի սիզէ
իշին,

մարմնոյ Թաղեցոյ Եպիսկոպոսի Յովհաննու
Մայրաքաղաքն Հայոց Տրդատայ Թագաւորի Եւ
Գրիգորայ Լուսաւորչի Հայոց Տեսչի Սկիզբն
Գրոց Հաւատոյ Հանդերձ Մեկնութեամբ, Զոր
Ասացեալ Է Սուրբ Հարանց Ի Նիկիոյ Քաղաքի
Ի Հաւատոյ Տեսչութեան Ի Թագաւորութեան
Տրդատայ Հայոց Թագաւորի Ի Ներքոյ Զորս

ՀԱՅԿԱՄԻՆԻՍ։

Լսիցէ ամենայն մարդոյ ինչպէս ի Լիմ
տան Հայէտի։

Ես տան Լիմ Հօյրէտիրլէրիտի։

Գա՝ վէ քէնտիլէր տախի ազիմ Ջահտի
ամատ դալքատրքատա եազըլարա ապա
թուրուպ քալքատրքատա եազըլարա ամ
ի՝ շահզատէ կիրիպ ճքատրքատա, վէ օ
ր, տատիցիլիսա փանցիլիսա, ք ի ապիզ ապիր
ատ դիպ Հիմ Թալիմ Հատէ Հ մ ի շահզատէ
ամատ ապիր ամ ի՝ ապիզ ապիր ամ Հ մ ի
ամատ ապիր ամ ի՝ ապիզ ապիր ամ Հ մ ի

ՀԱՅԿԱՄԻՆԻՍ։

Լսիցէ ամենայն մարդոյ ինչպէս ի Լիմ
տան Հայէտի։

Ես տան Լիմ Հօյրէտիրլէրիտի։

Գա՝ վէ քէնտիլէր տախի ազիմ Ջահտի
ամատ դալքատրքատա եազըլարա ապա
թուրուպ քալքատրքատա եազըլարա ամ
ի՝ շահզատէ կիրիպ ճքատրքատա, վէ օ
ր, տատիցիլիսա փանցիլիսա, ք ի ապիզ ապիր
ատ դիպ Հիմ Թալիմ Հատէ Հ մ ի շահզատէ
ամատ ապիր ամ ի՝ ապիզ ապիր ամ Հ մ ի
ամատ ապիր ամ ի՝ ապիզ ապիր ամ Հ մ ի

. Շնորհեցի ասուն Գրիգոր Գրիգորի
Տաթևի վանքին ամուրն Գոր . Գրիգոր
Տաթևի ազգատոհմ Գոր . Գրիգոր
գրատնչ սիրեցի Տաթևի Տաճարս
Գրիգոր Գրիգորի մեծ Գրիգոր Գրիգոր
Գրիգոր Գրիգորի Գրիգոր Գրիգոր
Գրիգոր Գրիգորի Գրիգոր Գրիգոր
Գրիգոր Գրիգորի

ի դիտմամբ հանդերձեալ հոգոյ մեր ամ-
ենայն ոգի գովեսանելի Աստուծոյ մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի, զոր նա ետ մեզ ամ-
ենայն հոգեւոր օրհնութեամբ երկնաւորս
ի Քրիստոս։ Զի նա ընտրեաց զմեզ յառաջ
քան զհիմն աշխարհի, զի լիցուք սրբք
եւ անարատք առաջի նորա ի սիրոյ։ Որ
նախասահմանեաց զմեզ ի որդեգրութիւն
Յիսուսի Քրիստոսի նմա, ըստ հաճութեան
կամաց նորա։ Ի գովութիւն շնորհացն նորա
զոր պարգեւեաց մեզ ի սիրելւոջն։ Յոր
ունիմք զազատութիւն զարիւնն նորա,
զթողութիւն մեղացն ըստ հարստութեան
շնորհացն նորա։ Զոր առատացոյց մեզ
ամենայն իմաստութեամբ եւ հանճարեղ-
ութեամբ։ Զի գիտասցուք զգաղտնի կամս
նորա։ Ըստ հաճութեանն զոր նախասահ-
մանեաց ի նմա։ Ի տնտեսութեան լցման
ժամանակացն։ Զի զամենայն զերկնաւորսն
եւ զերկրաւորսն միաւորեսցէ ի նմա։
Զոր ի նմանէ ի մեզ ի նոյնմանէ ի նոր-
ոգի։ Զի զանազանութեամբ ոգեւորեալք
զանազանութեամբ զանազանեսցուք։ Զի
զանազանութեամբ զանազանեսցուք։ Զի
զանազանութեամբ զանազանեսցուք։ Զի

ոչ միայն զերկայնութիւն մարմնոյ
ասելոյ, զի ոչ ասէ զերկայնութիւն
մարմնոյ, զի ոչ ասէ զի զերկայնութիւն
ասելոյ զերկայնութիւն մարմնոյ
ասելոյ զերկայնութիւն մարմնոյ
ասելոյ զերկայնութիւն մարմնոյ

Տիտղոս շահ։

Զ Հայրն Հայոց Գրիգոր Լուսաւորչին զկնոջն Հայոց Զոյ
ամուսնոյ զորդոյն Տրդատայ զեղբարն Խոսրովայ զորդոյն
Տրդատայ զորդոյն Սանատրուկայ զորդոյն Արշակունեաց
զորդոյն Սանատրուկայ զորդոյն Արշակայ զորդոյն Սանատրուկայ
զորդոյն Արշակայ զորդոյն Սանատրուկայ զորդոյն Արշակայ

ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮᠳᠦᠭᠡᠷ᠄

ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮᠳᠦᠭᠡᠷ᠄

Լ ապ ինչ ուսատատարար կիմանէնինանը ասելանատ
ելոտրդին հեռագիրանէ պապքտրարար քի,
ամանպա շահզատէ յի կեռթիւրսէք նէ
օրամանդուրը խեյրիմը եռաքատ չէրմի. կեռօրտիւ ելոտրդին հեռագիրանիւ քի,
էկէր շահզատէյ կեռթիւ իւրէրսէ, հոլամ խատպէթ խտէյօր.
վէր էկէր կեռթիւրմէզէրսէ, քէնատի
լէրէ էօլիւմ խատպէթ խտէյօր։

Օխատէսինդէ գատէքէթ խտէրէրսինի
գատպուլ խտէր ՝ շահ զատէ, յի քէնատիլէրինդէ էօլմէսինի գատպուլ խտէր
ելոտրդին էօլմէ, շահզատէ ապուելատրա ապաքտրը քի,
մահատուն օրուպ քիքիրէնիրէր. սիւալ
իթտի քի, այ ուսատատէրիմ, նէ՝ օրատու
սիզէ. նիչի՞ն պէցէ մահատուն օրուրյօր
ատուռնուպ։

Ի՞նէր տաքի ճէվապ իթտիլէր փէտէ
րին քէրման իթմիշ վէ ատէմ իրատալ
պուրյուրմուշ քի, օղլումու էլայէթտէ
ալտա կէթիրէսինիզ էկէր կէթիրմէզ
սէնիզ պաշընըզը վէրէսինիզ։

Պիտի տախի վարելու երեսելոյն հեր
ձեր։

Տիտի շահ զատէ, հայտէն պանա օր
երեսելոյն հէրձմունու կեռատէրինք է,
պէնատէ պաքայլմ, նիճէ է քի կեռատէրտի
լէր երեսելոյ, պաքտըքի աշխարհեարէ տի
տիք լէրի կիսպի լաքին աղթ թարաքընատա
պիր երեսելոյ տախի վարելու անը ըէմի
լէ ատրա պատգտը անընկ հէրձմունէ է քի,
վի էկ ուրթուլու, վէր
էօտ դայա հուշա ղազին աջելու պիր հայ
ղանի փէտէրինին գատար տեղ պէնի փէտէրինին
էլինատէն խոհլաս ինչէյին հէման տէր
հէրձմունէ ինչէյին հէման պուլմա, լաքին
տիմէ տէրմանէ պուլտում, լաքին երեսելոյ
տիմէ տէրմանէ գատար տեղ պէնի փէտէրինին
էլինատէն խոհլաս ինչէյին հէման տէր
հէրձմունէ ինչէյին հէման պուլմա, լաքին
տիմէ տէրմանէ պուլտում, լաքին երեսելոյ
տիմէ տէրմանէ գատար տեղ պէնի փէտէրինին

Տիտի ուստատալարընա, քի պէն քէն
գուրթուլա տէյի կեռուանտու։
գուրթուլա հայտ գի հայտ ատալարընա
հայտ գի պէն քէն
գուրթուլա տէյի կեռուանտու։

Տիտի շահ զատէ, հայտէն պանա օր
երեսելոյն հէրձմունու կեռատէրինք է,
պէնատէ պաքայլմ, նիճէ է քի կեռատէրտի
լէր երեսելոյ, պաքտըքի աշխարհեարէ տի
տիք լէրի կիսպի լաքին աղթ թարաքընատա
պիր երեսելոյ տախի վարելու անը ըէմի
լէ ատրա պատգտը անընկ հէրձմունէ է քի,
վի էկ ուրթուլու, վէր
էօտ դայա հուշա ղազին աջելու պիր հայ
ղանի փէտէրինին գատար տեղ պէնի փէտէրինին
էլինատէն խոհլաս ինչէյին հէման տէր
հէրձմունէ ինչէյին հէման պուլմա, լաքին
տիմէ տէրմանէ պուլտում, լաքին երեսելոյ
տիմէ տէրմանէ գատար տեղ պէնի փէտէրինին

Տիտի ուստատալարընա, քի պէն քէն
գուրթուլա տէյի կեռուանտու։
գուրթուլա տէյի գի հայտ ատալարընա
հայտ գի պէն քէն
գուրթուլա տէյի կեռուանտու։

Տիտի շահ զատէ, հայտէն պանա օր
երեսելոյն հէրձմունու կեռատէրինք է,
պէնատէ պաքայլմ, նիճէ է քի կեռատէրտի
լէր երեսելոյ, պաքտըքի աշխարհեարէ տի
տիք լէրի կիսպի լաքին աղթ թարաքընատա
պիր երեսելոյ տախի վարելու անը ըէմի
լէ ատրա պատգտը անընկ հէրձմունէ է քի,
վի էկ ուրթուլու, վէր
էօտ դայա հուշա ղազին աջելու պիր հայ
ղանի փէտէրինին գատար տեղ պէնի փէտէրինին
էլինատէն խոհլաս ինչէյին հէման տէր
հէրձմունէ ինչէյին հէման պուլմա, լաքին
տիմէ տէրմանէ պուլտում, լաքին երեսելոյ
տիմէ տէրմանէ գատար տեղ պէնի փէտէրինին

զիւրն երկնաւորին։

Եւ արտաքսեալ զ Եղբարսն ասաց զի, զի մեռանիցեն հայր մեր Համար ու սէնեալքեր իմ զի տեսցեն զ Եղբարսն զ Հայրն Իսրայել զի ապրի մեզ Հայրն Իսրայել։ Եւ ասաց զ Եղբարսն զ Հայրն զ Իսրայել զի ապրի մեզ Հայրն Իսրայել։ Եւ զ Հայրն զ Իսրայել զ Եղբարսն զ Իսրայել

տիւր. վէճ օլ ասժտեր՝ վալիտէնատիր.
էկէր օլ էէտի կիւն հիչ սեօյլէմէզսէն,
սիզէ ասլա պիր զինյան կէլմէզ տիյիպ
զալքտլար էօլա րէվան օլուսպ կիթտիլէր
(Դ)ադիմ վարլով վիլատէթէ եադ լաշլնճա,
տիւրտամէսին. տիտիլէր ուստատլարը
Հօր ալտպ էթիպտէրինյէ ալտպ էվատլնը
տիւրտամէսին. տիտիլէր ուստատլարը
զօրգամա օղուլ պէզ Հադզիրլրզ մէլլա
գէր տալ մէնէ զինյատէ շադիրդ իլէ վէ մէհ
Հար վէ շահզատէ կէօր
թէրՀատնէլէրինէ. վէ շահզատէ կէօր
տիւ քի շահ կէլիյօր. տիտի ուստատլա
րը սատաթին Հէօքմիւ կէլտի տէյի թէ
գիր տէ ամանէ զինյատէ հալալ էտիպ
տէլլա վիլատէլէր. օ. ալ տա փիսատէշահ կէլ
տի քէնատի ուստատլարընա սէլամ վի
ռիպ էթիպտէրինյէ ալտպ էվլատընը
զինյատէ հալալ տիպ զինյատէ հալալ
փիսա իտիպ զինյատէ հալալ տիպ
զինյատէ հալալ տիպ զինյատէ հալալ
տիւ, զինյատէ հալալ տիպ զինյատէ հալալ
տիպ

ասելիսն։

Եվ զայսոսիկ ամենայնիվ ասացին նոքա զոր
ասացաք զամենայն զոր ասացաք։ Եվ զայսոսիկ
ամենայնիվ ասացին նոքա զոր ասացաք։ Եվ
զայսոսիկ ամենայնիվ ասացին նոքա զոր
ասացաք։ Եվ զայսոսիկ ամենայնիվ ասացին
նոքա զոր ասացաք։ Եվ զայսոսիկ ամենայնիվ
ասացին նոքա

իսպ վարելով փոատիշահն եանելնատաս օթուս ը
տուս տիտի շահելմ ապուս մուտուս ակենին
էվլատելն. տիտի շահ ալէլի պուտուս.
լաքին հիշ ասլա ալիր ճէվապ ակօյլէմէ
տի ալիլմէմքի նէ օլմուշտուր. տիտի
տուլթան, վէր պանա կեօթիւրէյիմ
պէնիմ օտամա պէն անլնկ տիլին աչլպ
ակօյլէտիրիմ։ Տիտի շահ, վար օղլում
վալիտէնին օտաելնա կիրթ պիրազ ըրա
հաթ իյլէ. շահզատէ տախի սէճուէ
իթտի կիրթիլէր վալիտէյլէն պէրա
ճէ կիւնատուզ քիլքրիմուէն էլքմազելելն
տախի նիշէյէտէք պէքլէյիմ ասանա պէ
նի տէրալի իթտին. սեօյլէսէնէ քի,
պիրազ իւրէկիմ քէրահ օլսուն շիմտէն
ասնկրա սէն պէնիմ շիքեաելմանլն տոս
Թուս 17 Գ.

ՀԱԲԿ. ՍՍՌ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
A/836

լրում տէր յիսուս գալիք ըստ աղուշինէ օթուս
լրում փուս ի թանէ կէրէկիտի։

Շ. Ամ զատէտիր Հէմանն եւ զիւնիր էր
վերիպ գոյէլիմէտի փուս ի թամէկէ տի
տի սուլթան . ամ զաղիմ իշատէ էօլտուր
տի սուլթան . ամ զաղիմ իշատէ էօլտուր
տրեն պէնի կէլ պիրազ անէվիշէլիմ
վէ զէվգ ու սէրքա իտէլիմ։ Շահ զա
տէ իսկ էյլի էյլի եւ զինէ պատգար
իտի։ Տիտի սուլթան . ամ սէվլտիկիմ
դիւոլդէտիանուս . պէն պաքայօրուամք ի ,
սէն պանա ապա կեօնիւլ վերամէզ տին զա
Տիր պէնի պէյէնամէտին , պարի քիրքրին
տէ նէ վարիսէ սէօյլէ սէօյլէմէզ զանէ ,
շու քեաղլտրին իւզէրինէ եազտա պայ
նա պիրտիրքի , պէնատէ անկիւյլիմ։

Ի. լրում գալէմի եազտը պու շէքիլ ամ
սուլթան Հասէքի պէս մուլՀիտ տէվի
լիմ . եարատանը ը թանիլիմ . Տէէ օրմուշ
մու տուեեատա քի , էվլատ վայիտէսի
նի զինա իտէ . սէն ալլահատա գօրգ
մազմրին պու նէ կեօսէ թէքիլիքատիր
տէ , իտէյօրսուն պէնատէն սանա քան
քի տա

մարմնոյ հրամանաւ Աստուծոյ, զոր ասացեալ է
զանազան ազգաց. զի ոչ ոք ոչ ոմանց զանազանութեամբ
զանազանի, զի ոչ ոք ոչ ոմանց զանազանութեամբ զանազանի.
Զի ոչ ոք ոչ ոմանց զանազանութեամբ զանազանի, զի ոչ ոք
ոչ ոմանց զանազանութեամբ զանազանի. Զի ոչ ոք ոչ ոմանց
զանազանութեամբ զանազանի, զի ոչ ոք ոչ ոմանց զանազանութեամբ
զանազանի.

Եւ իմանալիք ճանչցի պտուղ է, սապատ հա-
լուս ինչ մեր գործ. զի ձեզ հետ զանազան ինչ
ունիք զանազան գործ զանազան ինչ հետ. զի
տեսանիցուք զանազան գործ զանազան ինչ
հետ, զի ոչ ոք ոչ ինչ գործ զանազան ինչ
հետ զանազան գործ զանազան ինչ հետ. զի
զանազան գործ զանազան ինչ հետ զանազան
գործ զանազան ինչ հետ զանազան գործ զանազան
ինչ հետ զանազան գործ զանազան ինչ հետ

ամի էօլտուրսանէն, տէրլէր քի պատգ փաշ
ամիշահըմըզա սեօյլէթմէտէն էվլատը
նը էօլտուրտու։

(Բ) Ուանի իշիտուծէ քէ փատուշահն պիրազ եւ
ուրէկի էնատ մի էօվքէսի սավուշուր
կիրպի օլսու. էմր իթտի քի. Հափս էյ
լէյինատէ սապահ տուվան իտէյիմ շէրու
լէ զաթլ իտէյիմ։

Տէտու շահ, պէն անը Հափս էյլէտիմ.
ամի էօլտուրսանէն. սուլթան Հափս էյլէտիմ
ամիշահըմըզա սեօյլէթմէտէն էվլատը
նը էօլտուրտու։

(Գ) Ուանի իշիտուծէ քէ փատուշահն պիրազ եւ
ուրէկի էնատ մի էօվքէսի սավուշուր
կիրպի օլսու. էմր իթտի քի. Հափս էյ
լէյինատէ սապահ տուվան իտէյիմ շէրու
լէ զաթլ իտէյիմ։

Տէտու շահ, պէն անը Հափս էյլէտիմ.
սուլթան իշիթտի քի, շահազատէ էօլմէտու.
պաշլատը փէրեատու փէրզանն իտուպ աղ
լամ աղէ. փատուշահա խապէր վէրտիլէր՝
կիթտու սուլթանն եանընա տուտու. ամ պէ
նիմ սէվիւրլի սուլթանըմ. նէ՞ օլտու
սանա նէ՞ ջէնն պէօյլէ մահսուն օլուպ
աղլատրալըն. սուլթան օլ տէմ այաղընա
տուշուպ տուտու. պէրլմէզմիսէն քի, օլ
խապէր էվլատըն պէնի նէ վէջհէրլէ
ճարրա թիթմէ քի իատէտուտէ սէն անը հէ
լաք թիթմէյէսէն. պէն տուխի նէ եաշա
ըրմ ապու տուհանեատէ։

տալն սաղ քայլերսա, սանատա օլանճաքտալը.
Նիճէքի պէր աղանճա օլտու քի, սալին
մէյվէ վէրէր խոտ. տիտի շահ. ամվ
կիւլի սուլթանըմ. Նախալ իյլէ օլ թէմ
սիլի պանա. տիտի սուլթան Հօշուենտու
շահըմ. Նախալ իտէյիմ սանա լազիմ էյի
ճէ գուլաք վէր պանա տիյիպ՝ պաշլա
տը Նախալ իթմէկէ.

(1) Էնէրէ ընէնէլ էր, ասուլթան ամօշէնտէ.
Էմանոր էվարէլտէ պէր վէրլաէթտէ
պէր պէկ վար խոտ, օլ պէկին պէր պատ
ճէտի վարէրտը պէր ճինա մէյվէ վէրէր
խոտ քի. Նէ կէօնէ Հաստա վար խոտ
կէրկ օլ աղանճըն մէյվէսինէտէն ամ տի
կի սասթ շինք ս պուլուրիտի իզնի խիս
տա իլէ։ (2) Էր կիւն օլ պատճէնին սա
պատ

մեղանչեցեալ Թէոդորոսի վասն Թէոնաս էպիսկոպոսին Տիւրոսայ քաղաքին, զոր ասեն զայս. Զի Տէր Յիսուս Քրիստոս ասաց. Զի ոչ եկի զարդարել զարդարեալսն, այլ զանարդարեալսն։ Զի ոչ ասաց զարդարեալսն զանարդարեալսն, զի զանարդարեալսն զարդարեալսն։ Զի զարդարեալսն զանարդարեալսն զարդարեալսն։ Զի զանարդարեալսն զարդարեալսն զան

սահման պատճէն կէնլիպ կեւօրտու քի,
քիւտան ենէն հիշ պեօյիւմէ միշ, տիտի
պատճէնպանա նիշանին մուրատըմ իւզրէ
օրմատը. տիտի պատճէնպան, սուլթանըմ
հիշ շիւպհէ իթմէ նէնէքի պու աղամճ
պուրատատը՝ պու քիւտան պեօյիւմէղ.
տիտի սահապի. թէզ ճքատը պու աղամճը
եէրինատէն. զէրէ ճանըմ պու քիւտանը
աղամճտան զիյատէ սէվտի. քէրման է_
քէնտիմիզին տէյինպ աղամճը եէրինատէն
էքատրատը. պիր իգի կիւն մուրուրինատէ
քիւտան տահի քուրուտու. կէնլիպ սա_
հապի պատրատը քի, քիւտան քուրումու շ
քիւտան իսէ գուվվէթի աղամճտան ա_
լըրիտի. աղամճ եէրինատէն ճքատը՝ քի_
տան քուրուտու. տիտի սուլթան իշէթ
տի՛ն մի գիւատիշ հըմ աղամճըն թէմամիլինի,
օր իպրէթտիր աղամճը քուրութտուլար.
Տիտի գիւատիշահ օր աղամճ քիմէ թէշպիհ
տիր. տիտի սուլթան օր ուրու աղամճ
սէն սիր քի, պունճա հասատալար սէն_
տէն շիքա պուրար քի, գիդ ար գիդ

սիր
բուսապ էմն ինքսի սասա պաշտեսաքի, չիսի
Յասան օրուանցա շահ թահմասպս օթ-
պանդիրա սասաքանրն ընդունելնել։

Եվ ասի խելաս օլմասը դեհզիքեանասոն։
Խոսմազանն խշամ պէն սանա սեօյդիսիմ
սիւրմէյինցէ հուզուրիլէ փատիշահլըգ
թան, փատիշահըմ թա՛ սէն օնու էօլ
քէսանէսէն էօլսուրէյիմ սիսի սու
լէսին։ պէն օնու սասպահ շէհրասթինէ
սու սուլթանըմ կիւզել թէմիզ սեօ
հահցէ ինքսի փատիշահ հօշուն
սէն պիլիսին սանկ փիւշմանլըգ
նը զայրըլէր զասպի խսէրլէր հօշուն
ինքսի։ զէրէ փատիշահլըգը
սիր էմ ինքսի սասա պաշտեսաքի, չիսի
բուսապ զայրը պունցա սասէմ սիսի ինչ
խսամէզ նինցէքի։ Քիսան սասի քու-
զասպի խսէցիկիսի լադին փատիշահլըգ
ցը ջքարսը, սէնին փատիշահլըգնը
տէր, լադին նիցէքի պաղցէպան աղա
զասպի ինքսի զուզուրիլէ սէնին գուվէթինի
ինքսի։ Եվ օ, Քիսան սէնին էվլատընտը քի,
գարա սէնին սատագանտան կէչինիր։

Եվ Հիսուսն ասաց նրանց. «Ես ձեզ ասում եմ ճշմարիտ, որ
հարկահավաքներն ու պոռնիկները ձեզանից առաջ են մտնելու
Աստծու թագավորությունը։ Քանզի Հովհաննեսը եկավ ձեզ մոտ
արդարության ճանապարհով, և դուք նրան չհավատացիք, բայց
հարկահավաքներն ու պոռնիկները հավատացին նրան։ Իսկ դուք
տեսնելով դա, հետո էլ չզղջացաք, որպեսզի նրան հավատաք։

Մի ուրիշ առակ

«Լսեցեք մի ուրիշ առակ։ Եղավ մի հարուստ տնտես, որ
խաղողի մի այգի տնկեց, պատնեշեց շրջապատը, փոսեր փորեց
հնձանի համար, աշտարակ շինեց, տվեց այգեպանների ձեռքը
և մեկնեցավ մի հեռավոր երկիր։ Երբ հասավ հնձանի ժամանակը,
նա իր ծառաներին ուղարկեց այգեպանների մոտ, որպեսզի
նրանք ստանան նրանից իր բերքը։ Բայց այգեպանները բռնեցին
նրա ծառաներին, մի մասին ծեծեցին, մի մասին սպանեցին,
մի մասին էլ քարկոծեցին։ Նորից ուղարկեց մի ուրիշ խումբ
ավելի շատ, քան առաջինները, և նրանց հետ նույն բանն
արեցին։ Վերջապես նա ուղարկեց իր որդուն նրանց մոտ,
ասելով. «Իմ որդուն կամաց-կամաց կհարգեն»։ Բայց
այգեպանները, երբ տեսան որդին, ասացին միմյանց. «Սա
ժառանգն է։ Եկեք սպանենք նրան, և նրա ժառանգությունը
մեզ կանցնի»։ Եվ նրանք բռնեցին նրան, դուրս հանեցին
այգուց և սպանեցին։ Ուրեմն, երբ գա այգու տերը, ինչ
կանի այգեպանների հետ»։ Ասացին նրան. «Չար մարդկանց
կկործանի չարագործությունը, և այգին կտրամադրի
ուրիշ այգեպանների, որոնք ժամանակին նրան
բերքերը կտան»։

էվլատրմը սիզէ թէսլիմ իլթիտիմ քի
իլմ էօյրէնմէյէ տէյի, սիզ վալիտէսինէ
խըյանէթ իլթիմէ իլմինէ թաբլիմ իլթիմիշսի
նէրզ. շիմտի սիզիտէ գաթը խտէրիմ։

Տիտի ուստաս փասիլշահըմ խըշմա կէլ
մէ սէնինն էվլատընըզը սօնկրա նասիհ
օյու-բուսուն. ալիր գաբրանը սեօզիւ իլէ
հիչ սատէմ էվլատընը էօլտիւ-ըմիւ.
օր սէնինիւ/սու թէտան հասէքինն խէյրատ
սէօյլէր. հաչա՞, օր խշլէրատէն ալի խա-
ալէրատիր սէնինն էվլատընը։

Օշ փասիլշահըմ սէն էվլատընը գաթը
խտէրսէն զատ ինն սօնկրա նասիհ օյու-ր
ստուն. շօր սիխիահ կէրեկի քի, քինօյու-
էօլտիւ-ըսիւ. քինօ խսէ ատընն էվլատը
ն ը էօլիւ-մատէն խէյրա խլթիմիշսի։

Տիտի շահ, նատր իլլէ ալանա օր թէմ-
սիլիքի, խշլատէ յիմ։ Տիտի ուստաս փա-
սիլշահըմ նատքիլէ եէրատէ քաֆատէսի
էօգ, ալէն սեօյլէյէնէ գատար սէնինն
էվլատընը էօլտիւ-ըսիւ-ըլէր. էկէր. ի-
շլիթմէք խատէրսէն ենինէ էմրինինի իլէ

Եւ շահինին մարդիքէթի, իմաստիկի շի
տեսանելոյ թէ ասէին կիսիմէգ խոսէ։

պէր զի յայն խոսապէթ խոսէշէնք էր խոսէ,
ը խոսէ քինօ իլէրսի կիսոսէրիսոսի. էկիր
ճէկիւ էր էկէր մէնք ուէթիլի վէ խոսլոսը
նէրսոսէ կիսոսէրիսոսի. յադին օ կիսոսէ-
կիսիսոքիսոսէ օ քինօ սահսապէնին էօ
սոսէ քի շիքեար՝ վէ ամ իմէկիկ
շահինին։ օ քինօնոսն մարդիքէթի սոսէ
մին պէր քինօսոսէ վարդսոսը, վէ պիրսոսէ
վարիսոէսի սոէկիլ խոսի վէ սոսէ սոսէ-
խազմէթ իմաստիսոր. վէ վարիսոսէ սարդ
զան իւչ ճարսիէ թոսլէն իմիմիշ խոսի քի,
ասէ սարդ. օ ջօճոս-
պէր սոսպի էվասոսը վարդսոսը. օ ջօճոս-
տէսլէ նասոսոսը.քիմէ խոսի. վէ սոնդն
էմանիսլիսլէ պէր սիպահ վարդսոսը զի սա
հէսն շահզասոսէ խէնդսոս էլսոսէ էօշէսոսէն։

(1) ոսոշոսը քէսոսէն կիսիմէգ խոսի։

պէր զի յայն խոսապէթ խոսէշէնք էր խոսէ,
ը խոսէ քինօ իլէրսի կիսոսէրիսոսի. էկիր
ճէկիւ էր էկէր մէնք ուէթիլի վէ խոսլոսը
նէրսոսէ կիսոսէրիսոսի. յադին օ կիսոսէ-
կիսիսոքիսոսէ օ քինօ սահսապէնին էօ
սոսէ քի շիքեար՝ վէ ամ իմէկիկ
շահինին։ օ քինօնոսն մարդիքէթի սոսէ
մին պէր քինօսոսէ վարդսոսը, վէ պիրսոսէ
վարիսոէսի սոէկիլ խոսի վէ սոսէ սոսէ-
խազմէթ իմաստիսոր. վէ վարիսոսէ սարդ
զան իւչ ճարսիէ թոսլէն իմիմիշ խոսի քի,
ասէ սարդ. օ ջօճոս-
պէր սոսպի էվասոսը վարդսոսը. օ ջօճոս-
տէսլէ նասոսոսը.քիմէ խոսի. վէ սոնդն
էմանիսլիսլէ պէր սիպահ վարդսոսը զի սա
հէսն շահզասոսէ խէնդսոս էլսոսէ էօշէսոսէն։

պիտի իդի տէ՞ր փէրիշան խտինձէ, եւ
տիւքտէ՝ ոչլոմայիպ եւ լանդին խուզէրինէ
ենօյու օյանատրտը, քինօ տախի կեօր-
քանատարդին պիր պիրինէ էարբեր քի
ճուք հէլաք օրուպ էօլէճէք։ հէմանն
ճէք գէմանատէ, շահին կեօրախուք էջ-
զէրինէ ֆէքիրպ ջօճուղու հէլաք խտէ
տախի ուչքուտա, ուսու լիլէն պէշիկին
ջօճուքտան գայրը քիմէ եօք՝ քինօ
լան սուզիլիպ կէլտի կեօրտիւք, պաղճէ-
տէն գէպէլտի պիր դօճա եր
հրատարէլանատ օճուրմուշխտի։ օր տէմ
պէշիկին տախի։ օր շահին տախի պէշիկին խուտ
ենու սէյր իլիմէկէ կիլիտիլէր։ քինօ
տախի պէշիկին տիպինատէ եաթմըշխտի։
վէ հալայբէլար տախի տիւկիւ-
խտի։ վէ ջօճուք պէշիկատէ եաթմըշ ույուր
գատրտը տախի օր տիւկիւնէ կիլիտի։
ղիգինատէ պուրնատուքտա։ պուենուն
օր տէմանէ գօմշուսու տիւկիւն թէատա
քեարը տալա ինճիլիթմէյիպ սաղ՝ վէ տի

ինչպիսի փերեսատ էլէ աղլայօրլար վէ
պատօ կիւրէմիտի, Ճարտիէլէր օտա-
ղէլատ կիւօսատու քի, Ճարտիէլէր Պատէհու վայէտէսի
վիրէլիսմ տէյի։ Պատէհու վայէտէսի
իտէրէրէրսինտ քի, աղամիզա նէ Ճէվապ
պու տէ աղլատ ու փիրզան
տէ կիւրէնտիլէր վէ աղլատ ու փիրզան
իսի հէլուք իլթիմիշլէր քաՀՀարլար պիր օտա-
պու Հէլուք իլթիմիշլէր վէ ջօՃուղու տա-
Հին Ճէնկ իլթիմիշլէր վէ ջօՃուղու տա-
վան զանն իլթիտիլէր քի, փինօ իլէ շա-
պէշէք տէլիրիլիշ օրթարէք քան ըսէ-
տէօնիւ կիլտիրտէ, կիւօրտիւլէր քի
գ. վէ Ճարտիէլէր արիրտէն
կիլմէտի։ վէ ջօՃուղու տանա զինան
տէվրիլտի, ամմա ջօՃուղու տանա զինան
թուլտու։ Ի ազլին օր ատատա պէշէք
տի։ վէ ջօՃուք խէլատ օրտու գ-ուշ-
գ-օրատը Էրլան Հէլուք օրտու կիպէր
ուշոուտ ազզլատա կէջտի ատնիտէ ըսրրտ
տի։ Էլ-ատ-ի-ի-ի վէ
խէլատ Էրլան ալ ուշ ատիր Թագ-ի-ի-ի վէ
օրթարատ քան ըսէվան օրտու։ Նէ Հաշ
ըսիլէն օր գ-ատատ սավաշ իլթիտիլէր քի,
տա Հէլուք խատ։ պուՀնատ պիր պիրլէ
ատ Հէլուք խատ։ պուՀնատ պիր պիրլէ
տիւնատէն Հէմանա փինօյա սարրատ քի,
լան խրշտա կիէլիսի էնատ ջօՃուղուն իս-
ուա գ-ուշ-գ-ուշ-գ-ուշ-

գիր
հայ գրչի շրջանը գլուխը հանեցին, ոչ միայն
Հեղինեն աղասը, Հեղինեն ամենայն Քրիստոնեաց
Քրիստոսի Հայաստանեայց եկեղեցի տարածեցին
Հայոց լեզուն, Հայոց գրերն ստեղծեցին։ Ամենայն
տարածեցին։ Ամենայն ազգաց ազգաց ազգաց
ազգաց ազգաց։ Վասն զի Հեղինեն ասաց թե
մի՛ ասա՛ր, Հեղինեն պօշ է Հրատեր Քրիստոս
մի՝ ասա՛ր, Հեղինեն պօշ է Հրատեր Քրիստոս
ասեցեք Հեղինեն ասաց թե Հրատեր Քրիստոս
ասեցեք ասաց Հեղինեն թե Հրատեր Քրիստոս
ասեցեք ասաց Հեղինեն թե Հրատեր Քրիստոս
ասեցեք ասաց Հեղինեն թե Հրատեր Քրիստոս
ասեցեք ասաց Հեղինեն թե Հրատեր Քրիստոս
ասեցեք ասաց Հեղինեն թե Հրատեր Քրիստոս
ասեցեք ասաց Հեղինեն թե Հրատեր Քրիստոս

Հոգ անէր ալիր գինւոյ, եւ ասէր ալիր Տայ
ինձ եղբայր Ամասիոյ Հրամայեաց, զի օր սի-
ան ի գնալն Ամասիոյ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ
զի ելանիցեն զՅոդ ի Հրամանէ Ամասիոյ

ասեն զայն Հարապետն Թուրքաց։

Զի Ֆիրմանն զոր ի փաշայեն Վարդարեն Էմանուելն
Հրամայեցաւ զի ասեն զայն Հարապետն Թուրքաց։

Զի Ֆիրմանն զոր ի փաշայեն Վարդարեն Էմանուելն
Հրամայեցաւ զի ասեն զայն Հարապետն Թուրքաց։

Զի Ֆիրմանն զոր ի փաշայեն Վարդարեն Էմանուելն
Հրամայեցաւ զի ասեն զայն Հարապետն Թուրքաց։

Զի Ֆիրմանն զոր ի փաշայեն Վարդարեն Էմանուելն
Հրամայեցաւ զի ասեն զայն Հարապետն Թուրքաց։

պանա վերիրմիսին. տէտի շահ հէմ գը
շը գը խընդիրի էօլտի՝ րիւ՝ խէմ գըզընը
տի փատիշահրմ էկէր պէնա գուրունուշ
տէյէրէք, կիւնտու տիվանի շահէ տէ-
իմ պադայրմ փատիշահ գըզընը վերիրմի
պիր նամ աչարրմ պիր քէրրէ կիւտէյ
էկէր էօլտիւրէ պիլիրսէմ տիւնեատա
ռինտ Քիւքրինատէն տէտի, շու խընդիրի
վերիրիմ. էշիտէնլէրտէն չօպանն պի-
ռիտ տէյի վէ փատիշահլըղըմը տախտ
զէրի էօլտիւրիւրիսէ գըզըմը վերի-
լալ ջաղրրիթտը քի, նէր գիմ շու խընդ-
թիրէմէզլէրիտի. Ա է օղ շահ թէլ
քալտը քիմսէ կիւտիպ պիր նէսանէ կէ-
խուէրիտի. անընկ իչինէ օրտատը պատթալ
քիմ քի կիւթսէ ջալտը պըրտադըր հէլաք
թիրէմէզ խտի օղ եէրէ կիւթմէկէ.
քիմանէ գուտրէթի վէ թադէթի կէ-
տի հէնչ, եապանի խընդիրը տէյտու օլտու՝ քի
տի շէհիրէ, Ա ադին օղ եէրտէ պիր
քի, մէյլէ՝ վէ ադաշ անտէն կէլիրի-
ղը օղ շահընկ պիր գօրուստու վարըտը
34

աշխարհս էնուխ չէր քարի բրշաղը խրնդիրին
տէն խրնդիր ու�ուտու. Յովհան օր տէմ
շայա ուրդուտու հէլտի հաշ իմիտիկին
ին ամրեանը պիր աղաշրու օղլայա օղ
զանցին պիր տարինէ սարրուտա խրնդի-
ա տախտ Յովհան։ Աղաշը ինքնիր
գալմիլրդ աղաշին տիրդ
մէկ. վէ օր քատար եէտիքի տուրա-
տախտ պաշատը մէյլէյի էջել խտիղ եէ
էէյէտէ աղաշը ինճիմէյէ. խրնդիր
շաղա ամարրտը, քի խրնդիր մէյլէյի
կիր, պաշատը մէյլէլէրի գօբարրդ ա-
Յովհան պատ քի, ուլէամէմ եաղշը տէ
էալմաղա քի, աղաշը քէսիդ պէրատ.
ջէքտը, պաշատը աղաշը տիշիյիլէ
տան ոլ Յովհան պատ քի, ջէքտը. խրնդիր
տախտ անիտէ պիր աղաշ իւատուէ
պանը ուրդուտ հէլտք իմէկէ Յովհան
վիր տիր հէման հաւլայարտք կէլտ ջ
կիրտի, պէրտազ լէլրի կիտինճէ խրն-
մը վէրիրիմ. կիմատ ջօպան օր եէրդէ
զրմը վէրիրիմ, վէ հէմ փոատիշահլրդը

տի, զի վարին էօլտիւրիւն տէյու.
տաաս պաշիյէ թէնպիհ իտիպ էմր իլլէ
Ադինանճի կիւն օլտու եինէ փատիշահ
պաշլըը իտէլսա իշլէտի։

Ադինանդէ ընէմուէլէ, շահզատէյի չէնկիսէ սա-
լար ճանը իտէրլէր։

տէրմէսին զի, տօմուզ կիւալ պէնի հէ
տիշահ ալտահ օլ էկիւնիւ պանա կէօս-
օրուր իշին պէթէր օրուր. տիտի փա-
էօլտիւրիւրլէր, զի օղլուն փատիշահ
էն անլէրէ ույուանճա. աօնիլլուս պէնի
լար՝ հօշուանա կէլիր սէնին թիւ դիմ
տաաղաբլարը՝ իլմիլէ սէնի քանտըրը-
սէն աղաճրլա օղշար զի, օղ աղաճ ուս
լար. վէ ջօպան սէնին էլլատընտըրզի,
զի հէրսի սէնտէն սոնդ ընիւզ քօղաճար-
տէ օղ օրմանտա օլան իսրընզիր սէնանին,
իշ. իշիթտի նմի փատիշահըմ մէսէլէյի.
ջօպան փատիշահ օլտու. տիտի սուլթան
նը ալտը. վէ փատիշահըն վէ ֆաթինատէ
լիպ փատիշահա մուժտէ վիրմիպ գէջէ-
պաշլընը քէսիպ հէլաք իյլէտի վէ կէ-

ալ գաբարանը, քի դօշաստանը խիթիյար
տա սաք լայրով եաթրոցտը. վէ ավրէթ
գաշանոն անագատարին պուշը ալթը
թէնան եաթրով ույուլանաղը զէման
տը, քի ասա թաշրա ջարմազտը. վէ
ղարանը ալրէթի էլանէ քըսզանրը
ընրան հաթրան հօշ խուռէզիտի. լադին
վարտը. խիթիյարքաղը հասէպէյլէ գա
ամնա սէնաձիլէյին պէր կէնաձ գարքար
թինի կէջիրմիշ խիթիյար առէմ խտի.
ամ էմանէյլէ պէր շէհիրստանտա պէր
սաստար քիմէանէ վարտը. լադին վագ
տը նադլ իթմէյէ ագու կէօնէ.

զատէյի զանատանա տէօնտիրիպ պաշտ
ղատէյի զանատանա տէօնտիրիպ պաշտ
տու նադլ իյլէ. ենինէ թէքրար շահ
պէր. տէտի փատիշահ, նէ կէօնէ օր
ալէմէ ճարիս օղուրտուն շօր սիփահի կի
ղանէ ույտարան ամնա ասնրա սէնատէ
ըրէպ տէտի, փատիշահըմ ալրէթ սեօ
տա քօտու. օր տախտ օ պէրտ կիտի վա
ղարտ ուլտէն ջէնթուլի ուստատը ենթիշիպ
ինէ գարանլը պաղրայրպ կեօթիս
ինէ գարանլը պաղրայրպ կեօթիս

գաբալը։ գաբու�յու ջալտը աղլուայտոսք,
օլտուքատա կէլիսպ պաղտը քի գաբու
ոօղ ալիսէթին իշի պիթիսպ թէ.քմիլ
ոու։ նէրէյէ վարելը տէյու։ զէմանուէն
էէնձիրէուէ օթուրտու, պաքույլմ սօ
ալ։ աչէք, գաբուու գաբաալը ջքալը
գ։ գ։ գ։

ելան էջլէ պիլիշ օլ. տիտի գօձատը,
մազ խէն քինտիմի գուրուս ալրաղը
ամէթ, հօշունտու սէն քաբուրյու աջ
պիր սու գուրուսու վարելը. տիտի
գաբուրյու. ամէն քաբունուն եանընտա
ձէ պիր վազիտ նէյազ իյլէտի, աշմատը
պու վազիտա թաշլուստա իշին նէ. նէթի
սին զապիթ թէ՝ փիթիշ իյլէսին սէնին
լէրսին. պէն աշմամ գաբուրյու. գօ իկլ
ջուս. տիտի գօձատը խոյլը խիլաֆ սէօյ
օյանատըմայէ գըրմատը, նէ՝ տիր սու
սէնի պիլէ կէօթիւրսէմ կէրէկի կիտի
խաստէր կէլտի հասատէյիմ ոէյու պէն
կիւնահ տէյիլմի. պէնիմ վալիտէմանէն
ուիրէին սէօյլէրսին պէօյլէ սու օ՝ պէթիլէր
տիտի ամէթ, այ ազամ, էփէնտիմ.
ստանլար սասպուհ ալէմի ճարիս օլասին,
տու տուբ, քի կէլինիլէր սէնի թուլթ
ըրսան սէմիէրսին օլ քատար վար օրա-
տրադի կէօզէտիրիմ, սէն կիտէր քույ-
մէլօն ամէթի. պէն սէնի քաչ տէփա
ալ գիտիմ. Տիտի գօձատը ու զարիմ
ամէթ, հօշունտու սէն քաբուրյու աջ
պիր սու գուրուսու վարելը. տիտի
գաբուրյու. ամէն քաբունուն եանընտա
ձէ պիր վազիտ նէյազ իյլէտի, աշմատը
պու վազիտա թաշլուստա իշին նէ. նէթի
սին զապիթ թէ՝ փիթիշ իյլէսին սէնին
լէրսին. պէն աշմամ գաբուրյու. գօ իկլ
ջուս. տիտի գօձատը խոյլը խիլաֆ սէօյ
օյանատըմայէ գըրմատը, նէ՝ տիր սու
սէնի պիլէ կէօթիւրսէմ կէրէկի կիտի
խաստէր կէլտի հասատէյիմ ոէյու պէն
կիւնահ տէյիլմի. պէնիմ վալիտէմանէն
ուիրէին սէօյլէրսին պէօյլէ սու օ՝ պէթիլէր
տիտի ամէթ, այ ազամ, էփէնտիմ.
ստանլար սասպուհ ալէմի ճարիս օլասին,
տու տուբ, քի կէլինիլէր սէնի թուլթ
ըրսան սէմիէրսին օլ քատար վար օրա-
տրադի կէօզէտիրիմ, սէն կիտէր քույ-
մէլօն ամէթի. պէն սէնի քաչ տէփա

գրեցին զանազան գրքեր, որոնք
մինչև հիմա մնացել են։ Նրանց
գործերը հայերեն թարգմանվեցին
Հեր կիրակոսի կողմից։ Նրանց
գործերը, երգեցողական
հանգամանքներով հարուստ
գործեր են։ Նրանց գործերը

օլտուն, քի թօվլուկ խտէսին կլնճէլէր
տէ

ալանի խոէյին։ պաքտը չի քաբուռ քաբա-
լ։, պաշլատը տիմէկի ենիցին գաբատարն՝
պէն սանա նատիհէթի օլտուն տէյի պէ-
լուզ քաբատարմ, եօգտա աչարըտըմա։
պէն սանա գաբուռ աչմամ գօ
տիուշէր, պէն սանա գաբատ՝ եվէլ քէնտի
քիմ գուլա քազար՝ եվէլ քէնտի
ույ շուռ քաբուլլուռ։ Ֆիսի ավրեթ, հէր
ալ շուռ քաբուլլուռ։ Ֆիսի ավրեթ, հէր
ալ շուռ քաբուլլուռ։ Ֆիսի ավրեթ, հէր
ալ շուռ քաբուլլուռ։ Ֆիսի ավրեթ, հէր
ալ շուռ քաբուլլուռ։ Ֆիսի ավրեթ, հէր
ալ շուռ քաբուլլուռ։ Ֆիսի ավրեթ, հէր

պէտք է ասենք, որ մեր ասածները օրի-
նակներ են միայն, եւ դրանց նման հազա-
րաւորներ ունենք մեր գրչագրերի մէջ։ Ամենայն
դէպս, ասենք, որ Հայոց գրչագրերի մեծ մասը
գրուած է ոչ թէ մասնաւոր անձերի համար, այլ
ընդհանրապէս ազգի համար։ Գրչագրերի մեծ
մասը գրուած է եղեղեցիներու, վանքերու
եւ դպրոցներու համար։ Գրչագրերուն մեծ
մասը գրուած է ոչ թէ մասնաւոր գրատուներ,
այլ՝ գրչագրատներ, ինչպէս մեր օրերուն
ունինք գրատուներ։ Գրչագրերուն մեծ մասը
գրուած է ոչ թէ մասնաւոր անձերու համար,
այլ՝ ազգի համար

մեր
մեր ինչինչ տօրտուրտուր իսկ. վէ պիր
կա եաբուրուրշուրը ճիւմլէ կէլէն զէր
վէրէտա քիմնէ իսկ. վէ պիր փուլանը
թին խալիքէտի զիյատէուլլէ այթուն
իսկ կէչինէլիմ. վէ լուդին օլ վիլայէ
ուխի, քի նէ եուբարլմքի պիր վարդիտ
տու. ՀԱՊՈՒՐԻԿ էվլատրը տանը շէր
ջուրիւտուս վէ ֆիւլիտէ էհտաճ օլ
ճա վարիյէթինի գումարա սարՒ իսկիպ
պէկ ֆիյատէ գումարպազ իսկ. ալուն
ալը օլուպ իդի գէրդը օլտու. լագին օլ
իսկ. վէ օլ պէկլին պիր էրքէք էվլա
լինուտէ իսկ, քի մալինին հիսապի եօք
վարդը. օլ քատար տէվլէթի քէմա
Ն էմանլիյլէ պիր վիլայէթտէ պիր պէկ ( )
• ԼՈՒՉԻՆՃԷ ԸՆԷՄԷԼԷ ԱՍԼԻԱՆ •
տէկլիլ ամմա սէօյլէմիշ պուլունայրմ։
քիդիրտէ ատէմ սեօզ սէօյլէնիլէճէք
օլ թէմմիլլի։ Տիտի ասուլթան, հօշ սէն
նըմ հատէքի սուլթանանադլ իյլէ պանա
Տիտի շահ. ճա
դրան պաշընը քէսատի։ Տիտի
ճուգտրը նիճէքի պիր էվլատ պուպատը
տէ։ Դատրրպ էվլատրը տանը շէր
ջուրիւտուս վէ ֆիւլիտէ էհտաճ օլ
ճա վարիյէթինի գումարա սարՒ իսկիպ
պէկ ֆիյատէ գումարպազ իսկ. ալուն
ալը օլուպ իդի գէրդը օլտու. լագին օլ
իսկ. վէ օլ պէկլին պիր էրքէք էվլա
լինուտէ իսկ, քի մալինին հիսապի եօք
վարդը. օլ քատար տէվլէթի քէմա
Ն էմանլիյլէ պիր վիլայէթտէ պիր պէկ ( )
• ԼՈՒՉԻՆՃԷ ԸՆԷՄԷԼԷ ԱՍԼԻԱՆ •
տէկլիլ ամմա սէօյլէմիշ պուլունայրմ։
քիդիրտէ ատէմ սեօզ սէօյլէնիլէճէք
օլ թէմմիլլի։ Տիտի ասուլթան, հօշ սէն
նըմ հատէքի սուլթանանադլ իյլէ պանա
Տիտի շահ. ճա
դրան պաշընը քէսատի։ Տիտի
ճուգտրը նիճէքի պիր էվլատ պուպատը
տէ։ Դատրրպ էվլատրը տանը շէր

հանդերձ պէտքն մարդկանց ամենայն ինչ
տիրէր։ ԻԱ Եւ ասասա՝ Հանուն օրհնեալ Աստուծոյ
ի տէրտերութենէն սկսեալ խտիպ։ Կիրճ
լինելոյ եւարանքի կիրճ եւ էնոնք հիմնէլիս.
տը մինչ էրէն իրլէտուլէր, քի կիտէ-
տելնք ասջուս, լաքին սասպ Հ եաքշոշ
տելնք տէլէ տէլէ պէր քարշ-քարտ, քի
ոնքէ ջէ քինմիլէ պաշլատարտար տէլմէկէ.
կիրճէ կիտիպ օր եէրին Հալի օլան եէ-
ն՝ օլանքաք քօլայտրը, խտէլիզ. պէր
պու իշի խաէ պիլէրմէ յէզ. տիտի օղլու.
եէթիշէ, տիտի փէտերի. եա՛ օղլու
ալթուն ալալըմ թա էօլուենճէ պիզէ
ըանքընաան տիվարը եարալըմ պէրաշ
ալթունա փալանկատանը պէր կէզի թա-
էկէր կէջինէնճէկին եօգ խաէ կիտէլիմ
թարըշ ամմա ալէմ պիզէ Հայքի վիրիր
նէլիս։ Ն էտի էվատը, պատա էլլի տա-
խտիլիմ պատի պէր զէման տախի կէջի
տա՝ Հ-ի տանքաք շու էվիմիզի քիւրուխատ
տէտի, օղլուամ զայրը պէր փուլա էվ-
տելնք տաքի տախի ջայրտը էվատընը պէկ

ՆԸ

ԼԵՐ, ՍԵՆԻՆ ԱՊԱՇԻՆԸ ՔԵՏԵՏՅԻՄ, ՔԻ ԹԱ-
ՍՏՈՒՔԱՆ ՃԱՆԻՐՅԷ ԱԿԷՆԻՍԷ ՀԷԼԱՔ ԻՍԷՐ
ՊՈՒՆՏԱՆ ՔՈՒՐԹՈՒԼԱՄԱԶԱՐԸՆ, ՍԱՆԱ ՕԼ
ՊԱՇՃՐՈՂԸՄ ՁԻՒՆ ՍԱՆԱ ՕԼՏՈՒ ՕԼԱՃԱԳ ՍԷՆ
ԱԿԱՊԱՍԸ ԱՎԼԱՆՏԸ. ՏԷՏԻ, Ո՛Ւ ԱԿԱ-
ՄԷ, ՔԻ ՍԻՒՇՄԷ ՅԷՍԻՆ. ԱԿԱԳՏԸ ՕՂԼՈՒ
ՂՈՒԼ ԱԿԱՆԱ ՕԼՏՈՒ ՕԼԱՃԱԳ ՍԷՆՏԷ ԿԷԼ
ՁԱԶԸՆԱ ՔԱՏԱՐ ԱԿԱԹՏԸ. ՏԻՏԻ ՍՂ Օ-
ՏԱ ՕԼԱՆ ՔԱԹԼԱՆ ԻՂԷՆԷ ՍԻՒՇԻՒ ԱԿՕ-
ՔԻ ՓԷՏԷՐԻ ԻԼԷՐԻՏԷ ԻՏԻ ՕԼ ՋՈՒՔՈՒՐ
ՎԱԼ ՍՂԻՒ ԿԷԼԱՒԷԼԸ ՕԼ ՄԷՂԱՊՈՒՐ ԵԷՐԷ,
ԹԷՏԻ ԿԻՆՃԷ ԱԿԱԱԱԸ՝ ՕՂԼՈՒ ԱԿԻՐԷՐ ՋՈՒ-
ԲԱԾԻԼԷ ՍՈՒԲԱՍՈՒԼԱՐ ԿԻԹՍԻԼԷՐ. ԷՐ-
ԱԿԻՐ ՍՈՒԷՄ ԱԿՕՅՈՒՆՏԱ. ՎԷ ԻՋԷՆԻ ՔԱԹ-
ՎԻՐՅԸՆ ԱՂԿԸՆԱ ԱԿԻՐ ՋՈՒԽՈՒՐ ՔԱԶԱՏԸԼԱՐ
ՂԱ ՍԻՒՇԻՒՆԼԷՐ. ՕԼ ՍԷԼՏԻՔԼԷՐԻ ՍԻ-
ԼԸՄ. ՔԻ ՔԷՆԱՏԻ ՔԷՆԱԹԻԼԷՐԻՆԷ ՍՈՒԶԱ-
ԿԷԼԻՐ. ԼԱԳԻՆ ԱԿԻՐ ԹԷՐԹԻԿ ԳՈՒԼԱՆԱ
ՅԷԼԻՄ. ԱՊՈՒՆԸ ԻՏԷՆ ԱՊԱ ԿԻՆՃԷ ԵԷՆԻՏ
ՀԻՋ ԱՊԱ ԱԸՐԸՐԸ ՍԱՇՏՈՅԱ ԱՎԷՏԱՀ ԻԹՄԷ
ԱԲԱԼԱՐՁՆԱՍԱ ՄԷՇՎԷՐԷԹ ԻԹՍԻԼԷՐ, ՔԻ
ԼԷՐՔԻ, ԻՍԼԱՍԼԷԶ ԿԷԼՄԻՇ ՍԻՎԱՐԸ ՍԷԼՄԻՇ.

սիլան գըշալը անըն իչէնց աղէր. վէ
քաբու�ը քըրըպտա. պէնիմ էլիմ քէ
տի, ատէմլէր նէ կիրտինիզ իչէրիյէ
եարըպ գանը ադարադ էնանի աշաղա տի
եաման օլտու. հէման էլինի պըչուղիլէ
կիրտիլէր. օղլանտա կէօրտիւ, քի իշ
լար. հէման գաբուլու քըրըպ իչէրի
լարգի, փէնճիրէտէ գըզալը աղլայօր
ատէմի գաբուտու էօնիւնէ պադտը
լարը կէզտիրտիլէր. քի թա կէլիպ օղ
քարըպ պիր քէճիլէրէյէ գցուպ սոքաք
ազալալը իսէ անտէն պու լունուբ. էր
մահալէյի տօղաշտըրը քիմին էվինտէ
շահ էմր էյլէտի, քի էրքարըն լէշինի հէր
շահ քէմբէլէթի նադլ էյլէտիլէր.
նը յատմատըլար քիմ օլտուղուն, կիտիպ
տուշմիշ տուզաղա ատմա պաշը եօգ թա
լէր պէքճիլէր պաքտըլար, քի խըրտզ
կիլթտի էվինէ. սապահ օլունճա կէլտի
նըն պաշընը գալտըրպ սույա ամիտը
տէյիպ էշքտի էրքաղը քէստի պապատը
նըլտրպտա պիր զինյան օրմանըն

զիւնէ ուրարդն ամէն սանա տախտ ։
փիտուշահրմ ոէն պէօղէ ավրէթ սա
ՀՀ տախտ ։ ամէն թէմէննատան ։
շահէ թէմէննատան ։ տախտ
իշիտիպ ալա գ.ոյատ կիրիպ հուզուրմ
կիւօթիւրիւրիքէն ։ գատ.ոն ուատատը
կիտիպ զընատանատան ջքարրմպ թէլլաւիլէ
յա, քի կիւօթիւրիւն գ.ութ խոին ոէյ
փիտուշահ թէնպիհ չիրէ տա տատա պաշը
ՀՀ գ.ոն ։ ԽՈՇԷՏԷՆԷ ։ ԽԷԼՏԱ ԷԼԻՓ
ՀՀ ։ ԽԷԼՏԱ ՕՂՄՈՒԸ ՇԱՀՂԱՏԷՆԷՆ Է Գ.ՈՒ
ՀՀ սինն ։

կէթիրիր զէվք խտէր նէթիճէ ալէմ
վաթտը ադամ կիլիթտիքտէ սէվտիկինէ
սեօյլէրիտիքի գատընըմընը սէվտիկի
տի. վէ հէր կէլէն միսաֆիրլէրտէ
ճիւմլէ օլանքէ յՔիյնթի նադել խտէրի
գիտաքի կիտէրիտի ալըշվէրիշէ, օլ սէմ
խէրի ալուպ զէվք խտէրիտի։

Եվ գօճասը կէլտիքտէ թուԹի ՔԻՐ
զէլիմ ԹուԹիյի, քի ճիհանտէ ամսլի
եօգ խտի։ տիտի շահ. նադել իյլէ օր
Թէմանիլի. ենինէ զընատանա կեօնտէրիլ
շահզատէյի նադել իյլէտի ադա կեօնէ,
Ամեր վիլատԹտէ ամեր էհլի ԹուՃՃար
վարըտը. վէ անընը ամեր ԹուԹուսի վա-
ըրտը, քի փահա եէԹիշմէզլիտի. ադ-
րանի ադուլունմատըզը իչին. զէրէ նէ
քի կեօրսէ վէ իշլիթսէ, ինսանատան էյի
սէօզէրիտի. վէ օր ատէմնը տաղի ամեր
գարըտը վարըտը զի յատէսիյլէ տիլուկ
ըիտի ամմա ասլա գօճասընը սէվմէզլ-
տի զայրը սէվտիկի վարըտը. նէ վա-
գիտաքի կիտէրիտի ալըշվէրիշէ, օր սէմ
խէրի ալուպ զէվք խտէրիտի։

Եվ գօճասը կէլտիքտէ թուԹի ՔԻՐ
ճիւմլէ օլանքէ յՔիյնԹի նադել խտէրի
տի. վէ հէր կէլէն միսաֆիրլէրտէ
սեօյլէրիտիքի գատընըմընը սէվտիկի
վաթտը ադամ կիլիթտիքտէ սէվտիկինէ
կէթիրիր զէվք խտէր նէթիճէ ալէմ

շրջան։ Հանգիստ։ Տեսան մի գահույք պէտք
էր՝ ղեկավարել կիսատիլէր։ Լաց լինեն թուրքերն։
Ամբոխ ունենան ոստուերներէ օտար իշխանէ
ոսկի տիրէրեն՝ ուստուլիլէ թուրքերն։ Ինչ
ասան կիսատէլիմ օտա իշխանէ՝ զկիրա պիտի
տան կիսատէլիմ օտա իշխանէ։ Ամենայն
թուրքերն վէր տէտի, թէ շատ քարանլըք
սէվտիկինէ խոսպէր կեսանատրիպ կէ՝
ալըշվէրիշինէ կիրթտի։ Ամբոխ ենէ
Գ՝ էլ պիր կիսեն օր ատէմ ենէ քալդրպ
սաղտրը պիտիմ ըրահատիլըղըզ օրմազ։
ես օյլէր նիճէքի պոտ ուղտրտուզ գուշ
ես օյլէր։ տիտի ամբէթ։ Հաշա խիլաք
վէզ։ Նէ կեսրան վէր նէ իշլիթան անի
պէն պիլիրիմ օր գուշ խիլաք ես օյլէ՝
սրեն սէվիյիմ։ տիտի գօճաղը այ ամբէտ
իմ։ Քի պէն տէնին խուտունէ ղայրը
ղէրտէն Հայպէրիմ ես օգ տուր ես թիշմէյ
քեսաք իսէրիտի Հաշա պէնիմ պոտ իշ
ատա նէ իսէրիմ տէյի։ Ամբէտի ինն
տախի տէն պէյլէ իշ իշլէտէ կեսօր
զէտրա իսէրիտ, քի պիր
Գ՝ էլ պիր կիսեն օր ատէմ ենէ քալդրպ
սաղտրը պիտիմ ըրահատիլըղըզ օրմազ։
ես օյլէր նիճէքի պոտ ուղտրտուզ գուշ
ես օյլէր։ տիտի ամբէթ։ Հաշա խիլաք
վէզ։ Նէ կեսրան վէր նէ իշլիթան անի
պէն պիլիրիմ օր գուշ խիլաք ես օյլէ՝
սրեն սէվիյիմ։ տիտի գօճաղը այ ամբէտ
իմ։ Քի պէն տէնին խուտունէ ղայրը
ղէրտէն Հայպէրիմ ես օգ տուր ես թիշմէյ
քեսաք իսէրիտի Հաշա պէնիմ պոտ իշ
ատա նէ իսէրիմ տէյի։ Ամբէտի ինն
տախի տէն պէյլէ իշ իշլէտէ կեսօր
զէտրա իսէրիտ, քի պիր

պիշիմ գատրն օլաճագ պու կիճէ էինէ
կէլէնլէրի պիր պիր նաքլ իտէյիմ։ պու
տի թուլթի, հիչ սօրմա հալիմի պաշըմա
սանա, քի պէօյլէ սէվգիլ օլտուն։ տի՞
կէլտի։ տէտի թուլթիյէ, նէ՞ օլտու
սէվտիկի կիլթտի, վէ օլ կիւն քօճասը
տան վէ թօբրաքտաճ։ սապահ օլուն՝ճա
օլտու քի մէհման ու մէնտէպուր ազուք
լայրգ տէտիկի կիպի լիթտի։ վէ գուշ
սու տօլտուր իւզէրինէ։ կիլթտի հա՞
տա թօբրաղընը պէրի ու պիր թէստի
պաշը իւստունատէն պիր տէլիք տէլ
իյլէտի, քի կիլթ թուլթինին գաւքէսի
ը օլտուքտուս հալայրդ։ լարա թէնպիհ
քուշտան սամը դօրքարսըն։ կիճէ եա
պինտէն։ պէ կէլ զէվքէ պաքալըմ պիր
մէ ըէզիլ իտէր։ տիտի ամրէթ հիճա՞
ճէ իտէլիմ թուլթի իշլիթտի պիզի ալէ
ը էր պիրէր։ տէտի սէվտիկի, վայ նի՞
կէլտիկի հէվսէնի։ ադգ իտէյիմ պի
նէ իշլէյօրսուն։ ՝՝օլտա՞ վէրսին ազամ
կէօրմէզսէմ սէղինիրիմ եա, քի սէն

զի շարը գարը տիր. սեօզ սէնին տիր գարը
սընա տիտի. սեօզ սէնին տիր գարը Հաշա.
եաղմասը օլ տէմ կէլիպ գարը
Հիչ եաղմուր կինճէ ՀաՀա աչըքլըք իտի
ելը տախի ճէկմապ իթտիլէր, քի պու
քի պու կինճէ եաղմուր եաղըրմը. անը
Հէր գօմշուլարընտան սիւալ իթտի.
զար եաշ օլտուամու. կիթտի օղ ատէմ
լարտան սիւալ իյլէ, քի պու կինճէ եա
նէ. պանա ինանմազսան, կիթ գօմշու-
ինանըպտա ալէմ մասխարա իթտին պէ
եաշ եաղմուր օլտու պիր ուղուրսուզա
տիւմ. տիտի ավելթ այ էքէնտիմ նէ
օթուրմուշ շու եալանճընին սեօհպէթի
նէ դուլաք վիրիրսին. էվվէլա պու
կինճէ ՀաՀա աչըքլըք իտի. նէ վադիտ
եաշ եաղմուր օլտու պիր ուղուրսուզա
կինճէ ՀաՀա աչըքլըք իտի հիչ եաղմուր
եաղմասը Հաշա. օղ տէմ կէլիպ գարը
սընա տիտի. սեօզ սէնին տիր գարը զի

տէ լատիկինի կէթիրտի կիրտիլէր օտա
իչինտ՝ սատպահա գատար զէնճու սէ-
ալ իյլէտիլէր. վէ պէն ազամա սէօյ
լէրիմ տիտիգտէ, պանա տարըլսուզ պու
կինճէ թաշրատէ պըրագտըլար, իւզէ-
ռինէ եաղմուր եաշ օլտու, քի Հէրլաք
մէրթէպէսինէ կիրիպ պու Հալէ տիւշ
տիւմ. տիտի ավելթ այ էքէնտիմ նէ
նէ դուլաք վիրիրսին. էվվէլա պու
կինճէ ՀաՀա աչըքլըք իտի. նէ վադիտ
եաշ եաղմուր օլտու պիր ուղուրսուզա
ինանըպտա ալէմ մասխարա իթտին պէ
նէ. պանա ինանմազսան, կիթ գօմշու-
լարտան սիւալ իյլէ, քի պու կինճէ եա
զար եաշ օլտումու. կիթտի օղ ատէմ
Հէր գօմշուլարընտան սիւալ իթտի.
քի պու կինճէ եաղմուր եաղըրմը. անը
լէր տախի ճէկմապ իթտիլէր, քի պու
կինճէ ՀաՀա աչըքլըք իտի հիչ եաղմուր
եաղմասը Հաշա. օղ տէմ կէլիպ գարը
զի շարը գարը տիր. սեօզ սէնին տիր գարը
սընա տիտի. սեօզ սէնին տիր գարը

տը գարընդն սէօզիւյէ. Հիշ ատէմ գա
ռէթիշմէզիտն ջէքինպ պաշը՝ բ քօբար՝
ատէ. օղ կիւ զէլիմ քուշու քի փոսհա
ռօնկ փիւշմանլըգ ադձէ իթմէզնէ փա
քի Հպշվանա փէնատ իթիմիշէր, լաքին
լատը, աղլատը ադըրը, զէրէ պիլսի,
մուր վար, օղ տէմ տէկրունմէկէ պաշ
լըգ կեօրիւնիւյօր պապը՝ քի եաշ՝ չա
կեօրտիւ, քի պիր տէլիք վար այտրն
պապարպաք գաճէսին իւսատ թարաքընը
օղ տէմ թիւճճար տեօրատ էտրաքընա
սատ օրուրմու կիւլէ կիւլէ կիւջինիրիզ
պաք շիմտէն սօնկրա մատէյնիմիղտէ քէ
շու եալանճը գուշու էօլտուրտիւն,
ղըմ ալլահ սանա էօմիւր վէրսին, քի
քէնտինին օլտու. վէ տիտի գօճանճը
բարտը. ավրէթ սէվինատ. քի տիւնեա
սուն տէյիպ ջէքտի գուշուն պաշը՝ բ՝ օ
լէրսինատէ պիզի պեօյլէ կիւնահէ գօր
ջին պեօյլէ հէր զէման խիլաք սեօյ
մատը. վէ տիտի թուիթիյէ սէն նի՝
տա ճիւմլէսի տիտի, քի եաղմուր եաղ

տաս կեօղէրին կեօրմէղիսի. եւ ինչ հա-
տ, զի փասախշահ հարէմնէն ջուքարը-
տիշահա պէր կէօնէ տէհր թիմիշէրէ-
խտէրլէրիսի. վէ օղ իլիմատարլար փա-
տ, զի ճէմ մէմալիքինէ անլէր հեզար
տի հեզարխուանթինը անլէրէ վիլայէթ-
տէհիրպազ իլիմատարը վարլարը, զի զէն
տիշահ վարլարը օղ փասախշահդին եէտի
էմանի էվալիսէ պէր նամատար փա-
Ցիտոնէ-ընէմել. է տուլնան նազէլէնէլէ
հա. օղ տաիսի պարլատը նազէլ լիթմէկէ.
նազէլ էյլէ պանա նէ օլտու օղ փասախշա-
տի ուստատը վէրմէտը. տիտի շահ.
շահա օլտու. զէրէ անընատա պէ օյլէ եէ
տանատա օլաճաքտընը նէճէ զի ալէր փասախ
տի սու լիթան. եա նէճէ աղլասմայըմ, զի
տի սու լիթանըմ նէ ինճէնա աղլէրսանա. տի
քի սու լիթան օթուրմու՝ շ աղլայօր. տի-
տաբամ տէյիպ իչէրի կէլմատի պարտը,
սու. պու կիւնլիւքատէ սանա. պաղրշ
ուէլա տեօյլէտին. ավլէտէ լինամ եօգ
տիշահ վարլարը օղ փասախշահդին եէտի
Ցիտոնէ շահ. էյի մէ-
ղրէա լինամ-ընը կը

ամուսնանալ զէմանդ ջանքովդ զէմանդ
ամուսնանալ։ անդրն խչինն կէօրամէդ։ անդրն խչինն
քիչ քիչ իրէնցմէ։ Ցիտան սուլթան։ հէյ

սուլթան։ Ցիտան խաթուն։ Ցիտան խաթուն։ Ցիտան
սուլթան։ Ցիտան սուլթան։ Ցիտան սուլթան։ Ցիտան
սուլթան։ Ցիտան սուլթան։ Ցիտան սուլթան։ Ցիտան
սուլթան։ Ցիտան սուլթան։ Ցիտան սուլթան։ Ցիտան
սուլթան։ Ցիտան սուլթան։ Ցիտան սուլթան։ Ցիտան
սուլթան։ Ցիտան սուլթան։ Ցիտան սուլթան։ Ցիտան

Հրամայեցին նոքա։ Ցիսուսն ասաց.
Հրեայք պիտի ասեն։ Եղիան
խոսքիս, եւ զամենայն ինչ
մեզ։ Ա՛յս է Եղիան կոչեալ
ասացեալ է նոցա։ Եւ զի՞նչ
զանազանեալ ասեն նոքա
միշտ։ Եւ զի՞նչ ասեն գրիչք
զի սիրելի ասին հրեշտակքն
լեցիսն հատեալ սեւագիր գրչաքարի,
գիր։ Հայր Հոգի Սուրբ։ Ամէն։
ամենեքեան կերակրեալ։ ասիտեալ.
ասեն հարեալն թաղեալ գերեալ։ Ոչ գիտեն
իրեմտարեալքը սիտեն ուստատրեալ հաշտեն
ոչ սեւագրեալ թուքուալ գաղտնեալ
էր խոսքերեր։ Երբեմն կիրեալ հրեայ
պիտի կեր, ապաղ ոնշեն կիսագրեալ
սիզի դարձ խոսքիսմ տէր պիտ թեղեն
ասացեալ, եւ զամենայն կերակրեալ
պարտական շատ, գաղտեալ անէրկն թեղ պէ
տէ անէրկ սեղնի ապա հայէ
ինքնակոչեալ հրեայքն հրեայ խոսքմամբ
գիր սիրելի անէրկ հրեայքն սիրելի,
իրեմտարեալքը սիտեն ուստատրեալ հաշտեն
ոչ գրեալ գաղտնեալ թուքուալ գաղտնեալ
էր հրեայ խոսքերեր։ Երբեմն կիրեալ հրեայ
պիտի կեր, ապաղ ոնշեն կիսագրեալ
սիզի դարձ խոսքիսմ տէր պիտ թեղեն
ասացեալ, եւ զամենայն կերակրեալ
պարտական շատ, գաղտեալ անէրկն թեղ պէ
տէ անէրկ սեղնի ապա հայէ
ինքնակոչեալ հրեայքն հրեայ խոսքմամբ
գիր սիրելի անէրկ հրեայքն սիրելի,

պատրաստելով օրինակ եղբայրներին պիտի տա
ըստ յաստնոյ ջանգուզաս նադալ իյլէտի, քի
ոչ էր խոնարհելիսի։ օր տէվլէթլու
պիտի խոնարհիմ. ուստատլար ուզատան
թա եալանճըլարա վերմէնով պէն սիզէ թա
լիյէ տէտի, քի ալին ալթունու պու
տը։ պիր ջանգուք կիտիպ օր տէվլէթ
հէլտէ պիրագ ջանգուքլար օյնարլարը
զէ պէն ալթուն վիրէյիմ. լաքին օր մա
պիր ըսուլա կեօրտիւմթապիր իյլէն սէ
տէ վէնթլի ջաղըրտը պունլարը տէտի
լին իչինի տօլաշըպ կէզէրիքէն, պիր
մատը ջարէսինի պուլամատըսը. շէնգի
տէրմանն խոնէլիմ, քի էյի օլսուն. օր
տիպ պունլար քիրքը իյլէտիլէր, քի նէ
թիրէյիմ. տիտի, էօյլէ օլսուն։ Ալի
օն կիւն մէօհլէթ վէր ճէվապինի կէ
տիտիր. տիտիլէր, փատիշահըմ պիզէ
տէրմիսինիզ եօդսա շիմտի սիզի դաթլ
տիտի շահ. թէզ կեօզլէրիմի էյի է
խոսպէրիմիզ եօդ, պու իշ խիլաքը.
փատիշահըմ պիզիմ պու իշտէն ասլա

լսող ճէվապլանը վերադարձաւ . տխրութիւն
մի ունի . տէտի , պուրդ բռնեցաւ . պի իրեն ալ
լսողն . սանում պիր ճէվապ տուաւ իսկ
ելաւ . այ օղուլ սէնդի պիլմիր , թէ ադրլ
ռումին տէմիշլէր . տէտիլէր ուստաս
ռումինէս տէմիշլէր . տէտիլէր ուստաս
իսանին նէ՝ տեր . տէտի պէնիմ իսանիմէ եկ
Հիսարտան . տէտիլէր . այ օղուլ . սէնին
ուստասլար կէօրտիւլէր . վէ պիլտի՝
ղէր , թէ ճօճուք գիւրատէսիյէ իլիմ սա
հ՝էման պանա տուա իյլէ . պու իշի օր
ղու՝ խիդի պին ալթուն վէրտի . սիտի
ճանճուք , խուցը պէն ալթուն ալմամ սէն
տէկիլ , պիւթիւն սինսիլէսինէ եկ՝
թէր . վէ օր տէվլէթլի ճարտարտը ճօճու
սու ճքան եէրի քազտը , թ՝ քէնտինէ
տը , թէ հիսապա կէլմէզ օր տախի
եէրի քազ օր քուտար ալթուն ճքանճազ
Տիտի ճօճուք , վար կիթ օր սու ճքան
թալբզ տախի սուլիկ տօլտու ։

մը վէ թարլարարմը սուվարտը վէ օր
ին մինգինն տէյիլ . վէ պիւթիւն պաղը
ճքտը՝ էյլէ բուզ սուլուտու , թի թապի

վրա

պուլյուլուն շահրամ կիտէլիմ եաթաղը
տի շահ, խալվէթի օլտու. տիտի ջօճուք
ճուք, շահրամ խալվէթի օլտուն. էմր իթ
ջ.քտը.քտա կէօրմէզ օլուրում. տիտի ջօ
տիմ պու տուր, քի հարէմտէն թաշրա
վասպ վերէյիմ. տիտի շահ. պէնիմ տէր
տէրտին նէտէ՛ւտիր սէօյլէ, քի ՀԷ՚
սրն. տիտի ջօճուք, փատիշահրամ սէնին
նիմ կէօզէրիմի էյի իթմէկէ քատ՛ըմը
օլուրտուն՝ տիտի շահ, ջօճուք պէ
լի մաարուֆ կէթիրտիք ինշաալահ խօշ
լէտիմ. տիտիլէր, իշտէ շահրամ պիր էհ
շահա. տիտի շահ. պէն սիզէ նէ՛ սեօյ
խտէրիմ, տիյէրէ՚ք ջ.քտըտար հուզուրի
պիր քէրէ պատ՛ալըմ, ինշա ալլահ էյի
կեօրմէզ. տէտի ջօճուք. կիտէյիմ
ջ.քտը.քտա. թաշրա ալ.քտրտա
տէր, կէօրիւր. տէտիլէր. հաշան իշէրի հարէմէ կի՚
տիմ պու տուր, քի հարէմտէն թաշրա
ջ.քտը.քտա կէօրմէզ օլուրում. տիտի ջօ
ճուք, շահրամ խալվէթի օլտուն. էմր իթ
տի շահ, խալվէթի օլտու. տիտի ջօճուք
նրան

մեջ։

հրամայեցին անդէրն ալա սուլար քէսիլ մէյնճէ անդէրն ալա սուլար քէսիլ
շիմտի ցանդէ պուտուր, քի հէլաք լիթ։ Իսկ ինչ ասէր անդէրն։ Ասէր
ալա հալէ ապրատալմըշտար։ Վէ սօնկրա պուտ հալէ ապրատալմըշտար։ Վէ
լիթէնիրիպէ լիթմիշլէր, քի պատրաստում էյի լիթմիշլէր։ Իսկ
ինչ էյի լիթմիշլէր։ Ասէր անդէրն։ Ասէր ալա սուլար քէսիլ
մէյնճէ անդէրն ալա սուլար քէսիլ։ Ասէր անդէրն։ Ասէր ալա սուլար քէսիլ
մէյնճէ անդէրն ալա սուլար քէսիլ։ Ասէր անդէրն։ Ասէր ալա սուլար քէսիլ
մէյնճէ անդէրն ալա սուլար քէսիլ։ Ասէր անդէրն։ Ասէր ալա սուլար քէսիլ
մէյնճէ անդէրն ալա սուլար քէսիլ։ Ասէր անդէրն։ Ասէր ալա սուլար քէսիլ

հրամ էհլինին սէօզիւնէ ույուպ էվլա
դիկ, տի՛ր ուստատ հօշունտու շա-
հէ եէր էօբիւբ եինէ շահ խրշմա
թիշիպ ալա քօյտի կէտիպ հուզուրի
իւ՛ր ինքէն, մալխիօրախ ուստատը եէ-
օրտիւնճիւ կիւն օրունճա եինէ շահ
ասա պաշը յա էմր իյլէտի քի գաթլ
օրունստուն շահզատէ տէյի. կեօթիւ-
ալլահ օ, կիւնիւ կեօստէրմէյէ.

Տէօրթունճիւ խէլաս օրմասը շահզատէնին։

պիլիրսէնիզ էօյլէ իյլէյին. տիտի շահ,
սիզէ պու կեօնէ իշ աջարլար նէ կեօնէ
պաշընա. իշտէ պու ուստատլար տախտ
տի փատիշահըմ անկլատը՝ նամը. պու սէ
վիրտի ջօք ինսանլէր իթմէկիլէ. տէ
իւք մէրթէպէյէ նայիլ իտիպ փայէ
կեօրի. յօր. օր տէմ եէրինէսի պեօյ
քի կեօզլէրի էյլէլքինտէն զէյ տատէ
քէսիլտի. հարէմտէն տաշրա ջրքարը.
նիտէ գաթլ իթտիւէր. անիտէ սուլար
մէզ. օր տէմ շահ էմր իյլէտի եէտիսի

ան՝ ինչպես կենտրոնական ասանա տոմ՝
հիշատակ պիտի մուհամմեդ եօգտուր։
ամենայն ազգաց ազգերուն եաթիրը
զերբ պէնի ալա՝ հեր կնճէ պիտի՝
նինեշիկիմ, ասա խօշնուվթ տեկիլիմ։
խօշնուտմուտուն։ տիտի գըզ, խայրը
տի գըզըմ նինճէսին պարի գօճանտան
հալ խաթիրը սիւալինտեն սօնկրա։ տի
քիլիսայէ վալիտեսիյէ պուլուշուպ
էվատը տիւնեսայէ կէլմէտի։ կիտիպ
գըզ ալը վերտիլեր իւչ ադնէ կեչտի
էվատը (ինճէ տի՝ ինչ ադ ի վերտիկիմիզ կիպի) պիր
նիպ պիր գըզ ալմազըն տէյի։ (ինճէ
լիպ զօր իթտիլեր, քի նինջ՝ ն էվէր՝
ըրտը։ պիր կիւն ադրատալարընտան կէ
վարտը լագին էհլի եօգ իտի իմթիյա
տէ պիր քէնտի հալինտէ սալնի պէկ
տը նադրա։ (էմանիյէ պիր վիլայէթ
զերբ նադրա կեօնտերիպ պաշտա
ի՞նչ հեր կնճէ պիրի՝
նինեշիկիմ, ասա խօշնուվթ տեկիլիմ։
խօշնուտմուտուն։ տիտի գըզ, խայրը
տի գըզըմ նինճէսին պարի գօճանտան
հալ խաթիրը սիւալինտեն սօնկրա։ տի
քիլիսայէ վալիտեսիյէ պուլուշուպ
էվատը տիւնեսայէ կէլմէտի։ կիտիպ
գըզ ալը վերտիլեր իւչ ադնէ կեչտի
քի պիզ սէնի էվերտիկիմիզ կիպի (պիր
նիպ պիր գըզ ամազըն տէյի։ (ինճէ
լիպ զօր իթտիլեր, քի նինջ՝ ն էվէր՝
ըրտը։ պիր կիւն ադրատալարընտան կէ
վարտը լագին էհլի եօգ իտի իմթիյա
տէ պիր քէնտի հալինտէ սալնի պէկ
տը նադրա։ (էմանիյէ պիր վիլայէթ
զերբ նադրա կեօնտերիպ պաշտա
ի՞նչ հեր կնճէ պիրի՝
նինեշիկիմ, ասա խօշնուվթ տեկիլիմ։
խօշնուտմուտուն։ տիտի գըզ, խայրը
տի գըզըմ նինճէսին պարի գօճանտան
հալ խաթիրը սիւալինտեն սօնկրա։ տի
քիլիսայէ վալիտեսիյէ պուլուշուպ
էվատը տիւնեսայէ կէլմէտի։ կիտիպ
գըզ ալը վերտիլեր իւչ ադնէ կեչտի

պէնդ աւէմ ՔԱՇ խտէր անդն ինչէն քէ
մասդն։ տիտի գըզ գայրասդն սէվսէմ
սէնենէ, քի պարի կիւնահը քէպիր օշ
տէ տի վալիտէս, պիր զայրասդնը սէվ
տիտի գըզ։ պու քիլիսանդն փատիազդնը։
լիտէս, քիմի սէվսէն կէրէք գըզըմ։
ջին սէվճէկիմ զայրասդնը։ Տիտի վա
ճիլէ քալքար եաթաղընտան, անդն ի՞
տէօշէկէ ույուր սապահա քատար կիւ
ալ քամտան տուշէր քընա ջուվալը կիսի
տու։ եա պէն նէ՞ եաբայրմ, քի գօճամ
հավէտինէ ալտդն հէմ ջօճուքլարդն օշ
պամը կէնճ ինքէն ալտդն վէ հէր իշտէն
տէյիլտիր, քի իմանտին։ զէրէ պա՞
տի գըզը, վալիտէ սանա թատճիւպ
ջին հավէս իմանտին պէօյլէ իշէ։ տի՞
նէյօրումպու կիւօնէ իշ պիլմէմ սէնենի
դէն պապանիլէ պունճա վադիտտիր կէջէ
զըմ պու իշի կիւնահտըր պաղ պէն սէ
էօմրիւմիւ։ տէտի անաւը իմանէ գը
վէյիմ պարի պէ միւրատ կէջիրմէյիմ
ենշմաղա, քի պարի պիր զայրասդնը սէ՞
ջին սէվճէկիմ զայրասդնը։ Տիտի վա
ճիլէ քալքար եաթաղընտան, անդն ի՞
տէօշէկէ ույուր սապահա քատար կիւ
ալ քամտան տուշէր քընա ջուվալը կիսի
տու։ եա պէն նէ՞ եաբայրմ, քի գօճամ
հավէտինէ ալտդն հէմ ջօճուքլարդն օշ
պամը կէնճ ինքէն ալտդն վէ հէր իշտէն
տէյիլտիր, քի իմանտին։ զէրէ պա՞
տի գըզը, վալիտէ սանա թատճիւպ
ջին հավէս իմանտին պէօյլէ իշէ։ տի՞
նէյօրումպու կիւօնէ իշ պիլմէմ սէնենի
դէն պապանիլէ պունճա վադիտտիր կէջէ
զըմ պու իշի կիւնահտըր պաղ պէն սէ
էօմրիւմիւ։ տէտի անաւը իմանէ գը
վէյիմ պարի պէ միւրատ կէջիրմէյիմ
ենշմաղա, քի պարի պիր զայրասդնը սէ՞

նէրէտէյիւին, քի պուն՝նճա զէման էյ
տը էվինէ , տիտի քօճասը այ ավրէթ
տէյիմ թէճրիպէ իտէյիմ տէյու վար-
դը, էյ նէրնէճիկիմ իսաթրըն իչէն կի-
իրտիր • քիմի սէվէրսէն սէվ • տիտի
ըն պէլիրսէն , քի գօճան էօվքէլի տէյ
խատ սուչուն ավէք իտէր իսէ, դայ
պէ իյլէ գօճանը էկէր սէնի տէօկմէյ
պէր քաչ կիւն • վար պէր իշիլէ թէճրի
խայրը տուամը իտէրիսէն՝ սապը իյլէ
տի • տիտի վայիտէտի գըզըմ էկէր
իտէմմ• զէրէ զայրը ՝ճանրմա քեար իթ
ուչուն ուզատրեա իշ իթմէմ էվ սապը
սէն • տիտի գըզ խայրը պէն էօյլէ
էյլէտէ, ասնկրա սէվ քիմի սէվէրի-
միւ տինկլէ • ասնկրա քօճան էշիտիրսէ
սանա կիւճ օլուր • զէրէ իխթիյարլար
էօվքէլի՝ վէ տար միճազ օլուր • պէր
տէքա էվլէլ պէր իշիլէ թէճրիպէ
սանա պէր նատիհէթի վէրէյիմ սեօզու-
ըը սէօյլէմէզ • տէտի վայիտէսի գըզըմ
շիշի սէվէրիմ, քի քիմսէյէ պու սըր-

տիսի պահՃէպան պէն քէսմէտիմ էկ
պանը տիտի ԵՒՀՀԷՆ քէստէն պու աղաՃը։
Ճը օՃագտա եանար։ ջաղըրտը պահՃէ-
քըզարէքէն, պագտը սէ ԼԷԼՒԼու աղա-
ղաղըպ օՃաղըն քարը ընտա օթ ուրուպ
թաշրատան կէլտի։ պրը սանտալիա պը
աթտը եանմա։ պաշլայընՃա քօՃաը
քէստի աղաՃը կեօթիւրտու օՃաղա-
թայը պահՃէպանքն էլինատէն քէնտիսի
սէվէր, նիՃէ քէսէյիմ։ ամը պաղ-
քէսմէմ։ զէրէ աղամ օլ աղաՃը էէք
Ճը քէս։ տիտի պահՃէպան պէն ան-
ջաղըրտը պահՃէպանը, տիտի շու աղա
իտի կիթտի գարը քէնտի պահՃէսինէ
ռայա ջքտը լադին հավա էէք։ օղու-
սի կիւն սապահ օթուՃա քՃասը թաշ
պու հավէս իյլէսիկին իշ պիզէտէ մագ
պուլտուր հէր սապահ կիթ իպատէթ
իյլէ տէյի թէնպիհ իյլէտի։ վէ էրթէ
տիսի պահՃէպան պէն քէսմէտիմ էհ
Ճը քէս։ տիտի պահՃէպան պէն ան-
ջաղըրտը պահՃէպանը, տիտի շու աղա
իտի կիթտի գարը քէնտի պահՃէսինէ
ռայա ջքտը լադին հավա էէք։ օղու-
սի կիւն սապահ օթուՃա քՃասը թաշ
պու հավէս իյլէսիկին իշ պիզէտէ մագ
պուլտուր հէր սապահ կիթ իպատէթ
իյլէ տէյի թէնպիհ իյլէտի։ վէ էրթէ
տէ իպատէթ իթտիմ ալլահտան ըէՃա
իթտիմ՝ սիլէ վէ պիդէ աէնէնէթին նա
սիպ իյլէյէ տիտի քօՃասը էյ ալլէթ
ԼԷՆատին։ տիտի գարը վարըպ քիլիսա-
ՃՃը օՃագտա եանար։ ջաղըրտը պահՃէ-
քըզարէքէն, պագտը սէ ԼԷԼՒԼու աղա-
ղաղըպ օՃաղըն քարը ընտա օթ ուրուպ
թաշրատան կէլտի։ պրը սանտալիա պը
աթտը եանմա։ պաշլայընՃա քօՃասը
քէստի աղաՃը կեօթիւրտու օՃաղա-
թայը պահՃէպանքն էլինատէն քէնտիսի
սէվէր, նիՃէ քէսէյիմ։ ամը պաղ-
քէսմէմ։ զէրէ աղամ օլ աղաՃը էէք
Ճը քէս։ տիտի պահՃէպան պէն ան-
ջաղըրտը պահՃէպանը, տիտի շու աղա
իտի կիթտի գարը քէնտի պահՃէսինէ
ռայա ջքտը լադին հավա էէք։ օղու-
սի կիւն սապահ օթուՃա քՃասը թաշ
պու հավէս իյլէսիկին իշ պիզէտէ մագ
պուլտուր հէր սապահ կիթ իպատէթ
իյլէ տէյի թէնպիհ իյլէտի։ վէ էրթէ
տէ իպատէթ իթտիմ ալլահտան ըէՃա
իթտիմ՝ սիլէ վէ պիդէ աէնէնէթին նա
սիպ իյլէյէ տիտի քօՃասը էյ ալլէթ
ԼԷՆատին։ տիտի գարը վարըպ քիլիսա-

մեր շրջապատի ասիացիներ։ Ինչպես նաև Հնդկաստանի
բնակիչներ։ Ինչպես նաև Հնդկաստանի բնակիչներ։
Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։
Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։
Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։
Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։
Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։
Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։
Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։ Ասիայի բնակիչներ։

տեսնելոյ զարհուրելիս սիրոյն դողացուցեալ
զանձինս ամենայն եղբարքն եւ զաղուեալ
զանձինս ամենայն եղբարքն եւ զաղուեալ
զանձինս ամենայն եղբարքն եւ զաղու

հրամայեցի, զի օրհնեալ Թարգմանչացն եւ աղքատաց
գոյն զարդարեցեալ գրեցի զսոսին ի գրոց հայոց
տեսակ։ Զի զոր ոչ հայր տեսեալ. տիսար
զանազանեալ զանազանութեամբ գրեալ գրոց
զանազանութեան։ Զի զոր ոչ հայր տեսեալ

վաղնոտէսի գրելու համար էր պէտք քի՝ իմ-
թիւարելու օրուր սանկրա պա-
շրնա պէր գէլապէթ կէթիրմէսին. վար
տէ էկէր պէր իշ իթմէզնէ ալլահ շա-
տ տախտ թէճրիպէ իյլէ. տիտի գրել.
հիա օլսուն կէլ պէն սանա վասիթէլիք
իտէյիմ. պուանուսա թէքմիլ իտէյիմ
հօշուանսու տէյիպ կիթտի էվէ օր
կիւն քօճասընընն միսաֆիրլրի կէլմիշ ի-
տի, թաամ վագթի օլսու սուֆրայը
հազրը իթտիլէր նէ կեօնէ թաամ վա-
ղրան քօտուրաք պաշլատըլար եէմէկէ
լագին ավրէթ սուֆրա փէշկիրինի պէ
լինէ պաղ կիպի իթմիշտի. տիտի գօ-
ճասը էջաղրմը նէ՞ չէն կէթիրմէտին, տի
տի կէտէյիմ կէթիրէյիմ. օջրրատըղը

թիւյարտարերն էօվքէսի զարմամ օրուր սէն
տէսի գըրլամ պէն տիմէտիմմի, քի նէ
պիրմէմ նէ սեցլէյօրսուն. տիսի վարի
սէն քէշիշի պէն էօրնույօրսամ սէն
վէսին. տէսի գըշ, շէյլիանլար սէվ
տէնի պէտքլիսիմ, քի քէշիշի կէլէ սէ
զընրն եանընա. տիսի գըզամ պու կիւն
տէսինէ խասպէր իթտիրէր. կէլսի գը
քալտըրսա տեօշէկինէ եաթըրըպ վարի
տըրսա, քի ամէնի պայրըպ տիւշսիս.
դի դօրուեսանսա օր քատար քան ուրթի
ալըրամ. քօճասը զօր նրէ թուրթուպ ի
պէնիմ նէ քան ալտըղամ վար, վէ նէ
դիմ պաշամ խասնէ. տէսի ամրէթ
վարդը ջըսան պիրմամին. տէսի հէ
ուստա շու պէնիմ էշլիմին տէլի քանը
օր ատէմ պէր հէշիմ կէթիրսի տիսի
լանճա միսաքիրէր կիթտի. վարսը
ՀՇՄԱՊԼԻՍԱՆ ԱԿՍ ՋԷՐՄԱՄԸ ԱՊԱՇՂԱ
թաամ կէթիրիպ եէտիկէր. սապահ օ
տիսի գըլամ պէն տիմէտիմմի, քի նէ
պիրմամ նէ սեցլէյօրսուն. տիսի վարի
սէն քէշիշի պէն էօրնույօրսամ սէն
վէսին. տէսի գըշ, շէյլիանլար սէվ
տէնի պէտքլիսիմ, քի քէշիշի կէլէ սէ
զընրն եանընա. տիսի գըզամ պու կիւն
տէսինէ խասպէր իթտիրէր. կէլսի գը
քալտըրսա տեօշէկինէ եաթըրըպ վարի
տըրսա, քի ամէնի պայրըպ տիւշսիս.
դի դօրուեսանսա օր քատար քան ուրթի
ալըրամ. քօճասը զօր նրէ թուրթուպ ի
պէնիմ նէ քան ալտըղամ վար, վէ նէ
դիմ պաշամ խասնէ. տէսի ամրէթ
վարդը ջըսան պիրմամին. տէսի հէ
ուստա շու պէնիմ էշլիմին տէլի քանը
օր ատէմ պէր հէշիմ կէթիրսի տիսի
լանճա միսաքիրէր կիթտի. վարսը
ՀՇՄԱՊԼԻՍԱՆ ԱԿՍ ՋԷՐՄԱՄԸ ԱՊԱՇՂԱ
թաամ կէթիրիպ եէտիկէր. սապահ օ

պէնիմ սեռօղիւմիս տինանիլէմէ զիտոյնն։ տի
տի գրըշ թէօվկէրէր օշտուն շիւմռէն
սօնկրա գօճամռան զայրըսարնը սէվմէյ
իմ։ տէտի ուսառատ իշխիթաի՛նմի գնաալ
շահըմ։ ամբէթին իթտոյկինի էկէր ստ
ջուռնու ամքի խռէրլէրիսէ, ոչիլտիկինի
իշլէր։ պու սեռոյլէնիր ինքէն հարէմ
տէն խռապէր կէնլտի, քի փռատիշահըմ
ուսլթ ան ճիւմլէ նէյէճէնիկինի ջուվոլ
լարա քօյուպ կիտէյօր։ շահատը ինչէրի
կիտիպ սիւալ իթտիքտէ, տէտի գնէ
տէրիմին էվինէ կիտէրիմ ջի՛ն ալէմ
քաշ օլտուամ վէ սեռզիամ եանընտա կէջ
մէտիքտէն սօնկրա նէ՛ արարըմ ալուրա
ատ սէնի ալահա ըսմարլատըմ, խշտէ
պէն քուրթուլտուամ, սէնի աղլարըմ,
քի օգդավիանօս փռատիշահըն պաշընա
նէ զազէպ կէնթիրտիլէր պու՛նլարը ատ
նատա խռէրլէր օլ ճէզան։ տիտի շահ
ճանըմ նատլ էյլէ օլ խշի կեօրէյիմ նէ՛
օսմա՛ն տիտի ատրթան իսշ նատլ խռէյ
իմ ամմա նէ քաիտէ նատլը պեռոյլէտիր։

խնդրատ իսկ։ ընդհանրապես գաղափար է իսկական պիտի թարգմանվի շեղքերի շեղ-քիչեն վերանալու կիսախուզ զգալիորեն ավելի քիչ տարբերվեր, քան ինչպես ցանկանում էր Ֆրանսիայի պետական գրադարանի գրադարանապետ Ֆրանսուա Ֆրանսուան։ Ֆրանսուան գրադարանի գրադարանապետ դարձավ 1964 թվականին։ Նա ասաց, որ գրադարանի գրադարանի գրադարանի

Եվ ինչպէս ասացաք սկզբանէ, թէ
ասուցեալն այնպիսի մարդուն մասնէն վար,
տիսան պատ սրգնագրելքատան պահա պատ
ասէր խոսի կէրկ սուցու կեօրխանձէ
տիկէր օր զէմանտէ պէր հրատը զայնա
տէրմէրխոսի ջօր զէման պեօյլէ կէջքնը
լար սնտէն խոյթխոյլ խոսիպ տուա ի
տու սաքատրը, քի պունձա քուքարտ
դալ խոէր պեօյլէ պիլէսինիզ տէյի
սէ օր զէմանպատրատը զայրատրանա ինթի
քրատ՝ վէ օր էրմա էլինատէն ախշէրի
օտու, քի օր թիսիսի թոշ էկէր ինա
ծօյուպ, եազանի թրատրամ պու շէքքի
սուպուպ էլինէ պէր արթուն էրմա
բուազը խչինէ թաշտան պէր ատէմ տու
խոսի՝ սուրէթլէրինի եազը. վէ թէ
նէ նէ կիօնէ տիւնեատէ ճէնգի օրմուշ
պէր շէ, եազատրատը. վէ խուզէրլէրի
բատամպօրտ թիքիլի թաշտրը կինպի
պէր սէմթինէ շէհիրխատանը. շէ.քի

իսկոյն պատրաստուեցան։ տիւրն շահ նոյն
տիւռ օգնականներն փոստիշահն թէմմենոսն
եւ կեօմանուլէն։ քէնոտիլէքն կիր-
վէ օ քասանոզլարդն հէր պիրմէն պէր
տիւէր։ արեւ կիթոտիւէր։ ալ շէհիրէ։
պիրէ։ վէրիլսէն տէր։ եմր խթատ, վէր
շիմոտիլիք տեօլտ քասանոզ աչթուն վէր
տիւտ շահ, նոյ խատէրայնիլ։ տիւտիւէր
սէն պիրէ քէր։ օ թըլտան ալ պօզտալ։
կէնլիպ փոստիշահա տիւտիւէր։ նէ վիրտիր
ըլտար սէնին եէտի ուստատլն կիմի
օ եէրտէ տեօրտ ադըտը քիմենէ վա
ըլտար պօզտըմայընճա էլ վուրտըմազ։
թագատ օգտագործուեցաւ, քի թըլտըմ վար՝ օ թը
պէյլատարտար։ ամ թըլտըմ վար՝ օ թը
տիւ օգտագործուեցաւ։ ամուր շահ նոյ
խատիլ պուրտաշտուտար։ տիւտ շահ նոյ

զեյատէ շաղ օլուպ տիտի սիզ պանա տէվ
տըլար օն պինիկ դատարտ վար։ փատիշահ
տի՝ օգուլյարուք անլէր ալթառնու չքար
տիշահ տուխրքալբով պէրտպէր կիթ-
թուն վարտըր կիտէլիմ չքարտալըմ։ փատ-
փիրան աէմթինատէ պիր քամանօղ ալ
բուլէ կէօրտիւմ քայէ քուշտուտնուն
շահըմ սաղ օլսուն, պու կիճէ պէր
շահա թէմէննա խոխպ տիտի պէրիսի
կիթտիլէր կիճէ եաթըպ՝ ատպահիլէն
կիշտիրիպ խըզմէթճի թայըն իթտի։
յայէ եաթըն տէյիպ ինպատէրին տէ-
ճանըմա միննէթ։ վարըն պու կիճէ բու
տըղամըզըն ըէամինի ալըրըզ տիտի շահ
պէնատէն չօր էյնէք կէօրիւրսիւնիւզ։
տի շահ էկէր էօյլէ սահիհ խսէ սիզ
կէնիր անկատրըզ վէ պու լուրուզ։ տի-
լաքին նէրէտէ մայ վարիսէ բուլյամղա
եէրտէնիզ կէլտիք պէր շէյ պիլմէյիզ։
թինիզ վար տիտիլէր ալիզէր ուզատ
բէրտէնիզ կէլտիք պէր քամանօղ ալ
տիպ՝ օգուլյարուք անլէր ալթառնու չքար
տիշահ տուխրքալբով պէրտպէր կիթ-
թուն վարտըր կիտէլիմ չքարտալըմ։ փատ-
փիրան աէմթինատէ պիր քամանօղ ալ
բուլէ կէօրտիւմ քայէ քուշտուտնուն
շահըմ սաղ օլսուն, պու կիճէ պէր
շահա թէմէննա խոխպ տիտի պէրիսի
կիթտիլէր կիճէ եաթըպ՝ ատպահիլէն
կիշտիրիպ խըզմէթճի թայըն իթտի։
յայէ եաթըն տէյիպ ինպատէրին տէ-
ճանըմա միննէթ։ վարըն պու կիճէ բու
տըղամըզըն ըէամինի ալըրըզ տիտի շահ
պէնատէն չօր էյնէք կէօրիւրսիւնիւզ։
տի շահ էկէր էօյլէ սահիհ խսէ սիզ
կէնիր անկատրըզ վէ պու լուրուզ։ տի-
լաքին նէրէտէ մայ վարիսէ բուլյամղա
եէրտէնիզ կէլտիք պէր շէյ պիլմէյիզ։
թինիզ վար տիտիլէր ալիզէր ուզատ
բէրտէնիզ կէլտիք պէր քամանօղ ալ
բուլէ կէօրտիւմ քայէ քուշտուտնուն
շահըմ սաղ օլսուն, պու կիճէ պէր
շահա թէմէննա խոխպ տիտի պէրիսի
կիթտիլէր կիճէ եաթըպ՝ ատպահիլէն
կիշտիրիպ խըզմէթճի թայըն իթտի։
յայէ եաթըն տէյիպ ինպատէրին տէ-
ճանըմա միննէթ։ վարըն պու կիճէ բու
տըղամըզըն ըէամինի ալըրըզ տիտի շահ
պէնատէն չօր էյնէք կէօրիւրսիւնիւզ։
տի շահ էկէր էօյլէ սահիհ խսէ սիզ
կէնիր անկատրըզ վէ պու լուրուզ։ տի-
լաքին նէրէտէ մայ վարիսէ բուլյամղա
եէրտէնիզ կէլտիք պէր շէյ պիլմէյիզ։
թինիզ վար տիտիլէր ալիզէր ուզատ
բէրտէնիզ կէլտիք պէր քամանօղ ալ
բուլէ կէօրտիւմ քայէ քուշտուտնուն

հաստատեցին զգոնութեամբ, զի կիրակի օրն
թաշլուս. փոսոնշահ տասնի թոռանն խաղն է
նուն իւրմէրինէ տուրաս խաղինն է զմրզմրը վար. ան կէլ տասնշահ ալթուս
տա քաղաքին պիտի ընդունիմ գարուն
պիտի մի՝ քի եղբայրս պիտ ալթան
լինէ տէրմէյիզ, նի՛ մէ եղբայրս. վէ
ալ թանաս. տիսոն շահ, խոյրը պէն օր ալ
թունու խօսէմմ. զաքիր թըլըսրմ պօ
զուրս եղբայրս. տիսոնիլէր շահրմ
պէզ պէր թարաթըլնասան քաղաքին թէմմ
ալ թանաս. տիսոն շահ, նէ՞ մէ ինչ տէ՞ մէ
ոէտ. տիսոնիլէր շօշ տիլիլի թաշլէն ալ
թանաս. տիսոն շահ, խոյրը պէն օր ալ
թունու խօսէմմ. զաքիր թըլըսրմ պօ
զուրս եղբայրս. տիսոնիլէր շահրմ
ալ թանաս թաշլուս. փոսոնշահ տասնի թոռանն խաղն է
նուն իւրմէրինէ տուրաս խաղինն է
զմրզմրը վար. ան կէլ տասնշահ ալթուս
տա քաղաքին պիտի ընդունիմ գարուն
պիտի մի՝ քի եղբայրս տասնի պիտի
կիւնէտէք հէր պէրէրին տախի պիրէր
քաղաքօզ ալթուն չքաղաքաբար եէրատէն՝
փոսոնշահրն կէօզիւ կէօրմէրէք վէ գիյա
տէ սէվինսի շահ. էրթէսի տասնշահ
կէլմիլէր փոսոնշահա տիսոնիլէր փոսոնշահրմ գուրա կիմէ պէր ըսուրա կէօրսիւք
սէօրսիւսիւզսէ նէ ալմազլէք թիւքէ
նիր, նէ թաշլանմազլէք. տիսոն շահ, նէ՞
ոէտ. տիսոնիլէր շօշ տիլիլի թաշլէն ալ
թանաս. տիսոն շահ, խոյրը պէն օր ալ
թունու խօսէմմ. զաքիր թըլըսրմ պօ
զուրս եղբայրս. տիսոնիլէր շահրմ
պէզ պէր թարաթըլնասան քաղաքին թէմմ
լինէ տէրմէյիզ, նի՛ մէ եղբայրս. վէ
տիլմէմիյիզ՝ քի եղբայրս տասնի պիտի
տա քաղաքին պիտի ընդունիմ գարուն
զմրզմրը վար. ան կէլ տասնշահ ալթուս
նուն իւրմէրինէ տուրաս խաղինն է
թաշլուս. փոսոնշահ տասնի թոռանն խաղ

շինել մի նոր փատաքշահրամ. խշտէ օր թագ-
լեալ զայդ խիտուքներ. տիսա սոս լիքան ի ոչ
հիրմ ալեալ զայդ խիտուքներ. փատաքշահ
զուրմաշ՝ սէ՝ քներ խիտուքներ կէրնալ շէ
տէ խասպէր ատեալ, ազ թագաւորմ պօ-
տօտաւտաւլար կէօմտուրէր։ Ա է պա
տէյնալ տէրքիսէնի խաղտուլէր ալքաւ
մէվէրսէն՝ սէնի ալքաւնա սօյուրալում
մը շատ. տիսէր ջիւն սէն ալքաւնաւ
պէնատ ինանդում իզէն վիրտիմ, ելք-
շեր ալքաւնա ջօք ալքաւն վար տէյր
ՀԷ կէլսի արատատալար, ազ պու թա-
տաւտաւ. տիսի շահ տէօրտ եալայ
տուրտաւ սէն նէյնէն պու թագաւորմ պօղ
տիլէր սէն նէյնէն պու կիսիսկ շահա տի-
քներ խիտուքներ, վէ կիսիսկ շահ տա-
ղատ ազ թագաւորմ պօղուրմուշ՝ ապիմ քաաա
ելքշեր. սաղոտ օրտունդա պաղտալար,
էյալէթլէրինէ, վէ թագաւորմ տալսի
օրտու խոտ, ջէնիկ ազատալար քէնտի
ղալար ազ թագաւորմ զանալար, ազ ելքշեր-
մէ ալար զանալար։ Ամանդ ալքաւնա
տէ խասպէր ատալար, ազ թագաւորմ պօ-
տօտաւտաւլար կէօմտուրէր։ Ա է պա
տէյնալ տէրքիսէնի խաղտուլէր ալքաւ
մէվէրսէն՝ սէնի ալքաւնա սօյուրալում
մը շատ. տիսէր ջիւն սէն ալքաւնաւ
պէնատ ինանդում իզէն վիրտիմ, ելք-
շեր ալքաւնա ջօք ալքաւն վար տէյր
ՀԷ կէլսի արատատալար, ազ պու թա-
տաւտաւ. տիսի շահ տէօրտ եալայ
տուրտաւ սէն նէյնէն պու թագաւորմ պօղ
տիլէր սէն նէյնէն պու կիսիսկ շահա տի-
քներ խիտուքներ, վէ կիսիսկ շահ տա-
ղատ ազ թագաւորմ պօղուրմուշ՝ ապիմ քաաա
ելքշեր. սաղոտ օրտունդա պաղտալար,
էյալէթլէրինէ, վէ թագաւորմ տալսի
օրտու խոտ, ջէնիկ ազատալար քէնտի
ղալար ազ թագաւորմ զանալար, ազ ելքշեր-
մէ ալար զանալար։ Ամանդ ալքաւնա

լլոսլրմ սէն սին. օլ եէտի ուստատ՝ սէ-
նի պօղմաք իսատէր, քի փատիշահլրղլեն
զայ օլա տէյի սէն պիրլիրսին. տիտի շահ
ալլահ օլ կիւնի կեօսատէրմէյէ.

Պէշինճի փէճա խէլաս օլմասը շահ՝ պատէնին.

տէն շահզատէյի գաթլ էյլէյին տէյի, կեօթիւրիւր լեպէն յովսէփոս ուստասը ալա քօյուպ կիթտի շահէ թէմմէնա ի-տիպ տիտի փատիշահլմ լօշ ավլէթ սեօ զինէ ուշմուշսուն ամմա սանատա օլա ճապտըրը նիճէ քի պիր թապիպ թօրնու-նու էօլտիւրտիւտէ սօնկրա թաշլարին տէօկիւնատի. տիտի շահ նէ կեօնէ էօլ տիւրտիւ նապտլ էյլէ. եէնէ էվվէլ քի վէ տիւրտիւ նապտլ էյլէ, եէնէ էվվէլ քի վէ կիտպի ապաշլատընապտլէ. Ի՝ վայիլտէ պիր տիրանեատէ այյաղլնա կէլիր եօգ խտի վէ. շատը քի պիր թապիպ վարլտը. քի տանէ թատէ պիր թապիպ վարլտը, քի յատէ մուհտաշէմ վարլտը, քի նու վարլտը ագրլտանէ վէ թօրնուն-նա պէրլի վէ. վատ պիր թօր զինէ ուշմուշ սէն

մարմնով Աստուծոյ, սուրբ Հոգւոյն Աստուծոյ
• Զի նոյն ինքն Տէր Յիսուս Քրիստոս ասաց
Հաւատացէք ինձ թէ Հայր ի մէնջ եմ և Հայր
ի մեզ է։ Զոր ինչ ասացի ձեզ ոչ ի մէնջ
խօսեցայ զայս։ Զի Հայր որ յիս բնակեալ է
նա գործէ զգործս զայսոսիկ։ Զի ոչ միայն
զանձն ինքեան ասաց զայս։ Զի Հայր ինքն
Հոգի է։ Զի Հոգի Հոգւոյ ասաց զայս։ Զի
Հոգի Հոգւոյ ասաց զայս։ Զի Հոգի Հոգւոյ
ասաց զայս։ Զի Հոգի Հոգւոյ ասաց զայս։
Զի Հոգի Հոգւոյ ասաց զայս։ Զի Հոգի Հոգւոյ
ասաց զայս։ Զի Հոգի Հոգւոյ ասաց զայս։
Զի Հոգի Հոգւոյ ասաց զայս։ Զի Հոգի Հոգւոյ
ասաց զայս։ Զի Հոգի Հոգւոյ ասաց զայս։
Զի Հոգի Հոգւոյ ասաց զայս։ Զի Հոգի Հոգւոյ
ասաց զայս։ Զի Հոգի Հոգւոյ ասաց զայս։

տոզրու սեօյէտիւիւմ իչէն պաշըմը քէօ-
քի սիզուէն ինթիւջա իտէյիմ. եօգաա-
տիր շահուէն. պէն անլըն իչէն կէլտիմ,
հին սեօյէրիմ,քի ոու ջօճուք տէյիլ
իթտիրիրիմ. կալէնոս տիտի, պէն սու-
սեօյէրսին ոու ճէվապը սէնի գութլ
թան պիլէմ,քի տոզրու եիւրէքտէն
նոս՝ տէվիլ տիր փատիշահ. տիտի սու-
տիր. տիտի փատիշահաբը. տէտի կալէ-
իտէրիմ ոու ջօճուղուն փէտերի քիմ
նոս, սուլթանըմ տոզրու սեօյլէ ըէճա
վալիտէսինէ սէուալիմ վար. էմր օլուն
սինատէն սօնկրա խալվէթ օլսուն տէտի
սրինատէն սօնկրա ինանմէթ տիր պաշ-
ինիպ ինիլիր՝ տիտի կալէ-
ոու ինանմէթ տէյիպ կէ-
ր սէվգինատէն կէթիրին տէյիպ
լուճ իչէն տէտի վալիտէսի՝ վէ փէտէ-
նիպ ջօճուղա պատրպ տէրատինէ ի-
փատիշահ իպգէթ իթտիքատէն սօնկրա
ինշաալլահ հատանըզը սաղալտըրըզ.
խոք ի փայէ պէնատէնի ի իրսալ իյլէտի
ուլտու եէրինատէն քալքամազ՝ անլըն իչէն

ՀԱՅՐԸ ԹԱԱՄ ԵԱՐԱՄԱՉ. ԱՆՆԿՐԱ Ա-
ՔԻՆՉ ԷԹԷ ԵԷՏԻԲ ԽԷԼԱՍ ՕԼՈՒՐ. ՁԷ-
ՀԷՐ ՆԷ ԶԷՄԱՆ ՔԷՅՓԻՍԻԶԷՆԻՐԱՏԷ, ԷՕ-
ԹԱՊԻԿ ՎԱԼԻՏԷՍԻՆԷ ԱԲԸՐԷՆ ՏԻՆԻ
ԹԱՆ ՍԱԽԻ ԶԻՅԱՏԷՍԻՅԼԷ ԻՔԲԱՄ ԻԹԻՏԻ.
ԱԶԻՄ ԻՆՀԱՆ ԻԹԻՏԻ ՇԱՀ ԹԱՊԻԿԷ. ՍՈՒ Լ
ՔԻ ՍԲՀՀԷԹ ՊՈՒԼՍՈՒ ՋՕՃՈՒՔ ՏԷՅԻ,
ՁՈՒՔ ՎԷ ՎԱՍԻՍԻՇԱՀԱ ՄԻՈԺՍԷՃԻ ԻԻԹԻՏԻ
ԻՇԷՐԱՍԻ ԻՈՂԷՆ ԽԻՍՍԱՅԻԼԷ Է.ՅԻ ՕՎՍՈՒ ՋՕ
Է ՕՔԻՍՈՂ ԷԹԻ ԵԷՏԻԲԱՍԻ ՎԷ ՍՕՂՍՈՒՔ ՍՈՒ
ԱԼԱՀ ՇԻՎՔԱ ՊՈՒԼՍՈՒ. ՕԼ ՍԷՄ ՋՕՃՈՒՂԱ
ՇԻՄԱԷՆ ՍՕՆԿՐԱ ԷԼԷՄ ԻՍ ՂԱԷ. ԼՄԱ ԻՆՇԱ
ԿԱԼԷՆՍԱ ՇԻՄԱԻ ՍԱՀԻՀ ԱԵՕՅԼԷՍԻՆԻՂ.
ՍԻՄ ՊՈՍ ՋՕՃՈՒՔ ԱՆՍԷՆ ՔԱԼՍԸ ՍԷՄԻ
ՊԷՆ ՍԱԽԻ ՇԷՅԹԱՆԱ ՍԻ.ՅՍՈՒՄ ԱՆԸ ՍԷՎ
ԿԷԼՍԻ ՊՈՍՇՂԱ ԵԷ.ՅԱԷՆ ՎԱՍԻՍԻՇԱՀԸՍԸՂԱ,
ՅԷ ՍԵՕՅԼԷՍԷ. ՎԱԴԹԻՅԼԷ ԱԻԻԸ ԷՂՀԸ
ՁԻՍԻ ՎԱՍ ՆԱԴՋ ԼՍԷՅԻՍ. ԼԱԳԻՆՔԻՍԷ
ԹԱԱՊԻԿ՝ ՕԹՍՈՒՐ ՍԻՍԷ ՍԸՐԸՆ ԱԻԻԸ ՍԵՕ
ՏԻՍԻ ՎԱԼԻՏԷՍԻՆԷ ԱԲԸՐԷՆ ԻՆԻՍԻ
ՍԻՄԻ ԱՂԻՍ ԱԻԻԸ ԱՊԱՇՂԱ ԹԱՍԻԿ ԻԷԹԻՐԻՆ.
ՏԻՍԻ ԼԻՍԻՍԻՆ. ՀՕՇՍԻՆՍՍՍ ԼԻՇԻՏԷ ԱԿԷՆ ԻԼԻՍԷ

դրանցից մեկը, քի հեր նեղ կեօղեղ հաս-
կանալ շատ հատատ ուսատ մեր հաշուով
կանչեցաւ ինչ ասատ։ Վեր տեսաղ ասատ
ոչ թե տեղի ունեցաւ, քի պիդիսի նամբեր զայ
ինչ-ինչ ասելիք ունենայ։ Ամենայն զինյատ
ասելիս, քի ինչ ինչ խոսելիք էօլտիս
բաղքատ, ինչքանիսանէն պէն ասուտու կե օն
ասա։ Ասատ պէնի ասուլիսանքամ։ Ասատ
կեր քեչիսիղ օլսա վեղեսի զինուորքատ
ինչնիսիս ինչ օլսատ։ Ասատ բաղքատ վեղ-
մի լաքինա եօքտուր ինչիսիչ սօղուք սա-
ղամ։ Ասատ պէնի քեչիսիղիսինեն պէնի
ասատ։ Ասատ պէնի քեչիսիղիսինեն վեղ-
ղանիսատ։ Ասատ նեղ քեչիսիղիսինեն վեղ-
ասատ պէնի ասուլիսանքամ։ Ասատ
ասատ։ Ասատ պէնի ասուլիսանքամ։ Ասատ
բաղքատ, ինչքանիսանէն, պէն ասուտու կե օն
ասելիս, քի ինչ ինչ խոսելիք էօլտիս
ուր-ուրեր տեղի՝ ասուլիսանք ասատ զինյատ
ինչեղեր ասուտատ։ Վեր ասուտնա վեղեսի
ասա քի ասանա ասատ զինուորքատ ասա
ինչ նեղ քաստատ վատ տեղի զինյատեղիսի
զատատ ասելիսատ, քի շատ զայ խոսելիք
ասելիս, քի պիդիսի նամբեր զայ օլսա
տեղ տեղի ինչեղեսատ ասատատ։ Վեր
ասատ։ Ասատ պէնի ինչեղեսատ ասատատ։
ինչեղեսատ ասատ։ Ասատ պէնի ինչեղեսատ
ասատ։ Ասատ պէնի ինչեղեսատ ասատատ։

եօգաստ պոռ ստաթիտն պէնի էյի իտէլ
լէնոստ օղլամ պուրատա պոռ լոնմատը
ալ կա, ամանա կէլսիլինի անտն ոչ ալիլնս
ռատ օղուլլարամ ալտանդն զաղէպի խշտէ
ձի կէլնսա, սիրտ բուք տէնի էյի էտէ։ սիրտ
լէնոստ նէրէյէ եօլատն հապէր էյլէ,
տիտիլէր, նէրտէ պիզիմ գալճէմիզ կա
լամ տէրման պուլատը կէ ատլէր
վէ զայրը շայրատլարնա խզ տիրտի ի-
տի քէնտինէ իլաճ խիթտի էյի օրմատը։
բոգրատ քէլճիսիզէնտի խատլէ քէ-
պիր վագիտ մուրատ-բինտէն սոնկրա,
նին պիր քէօշէսինէ տէվճ ու էյլէտի։
լոստ էօլտիրատիս կալէնոստ պոչէ
անիտէ բոգրատէս չէքտի բըրտըզը։
տէվատը տէյի էյլտի քօբարմաղա,
կալէնոստ իշտէ շոս չիչէք հէր տէրատէ
հանկըտը տէրմանա տէվատը։ տիտի
կիթտիքատէ տիտի շիքիրվէրտէն
լէնոստ պոչէնէ տատի էյլէտի, ամանա
լատ խոէր խատ։ պիր կիրն բոգրատ կա-
տիտիլէր, նէրտէ պիզիմ գալճէմիզ կա
լամ տէրման պուլատը կէ ատլէր
վէ զայրը շայրատլարնա խզ տիրտի ի-
տի քէնտինէ իլաճ խիթտի էյի օրմատը։
բոգրատ քէլճիսիզէնտի խատլէ քէ-
պիր վագիտ մուրատ-բինտէն սոնկրա,
նին պիր քէօշէսինէ տէվճ ու էյլէտի։
լոստ էօլտիրատիս կալէնոստ պոչէ
անիտէ բոգրատէս չէքտի բըրտըզը։
տէվատը տէյի էյլտի քօբարմաղա,
կալէնոստ իշտէ շոս չիչէք հէր տէրատէ
հանկըտը տէրմանա տէվատը։ տիտի
կիթտիքատէ տիտի շիքիրվէրտէն
լէնոստ պոչէնէ տատի էյլէտի, ամանա

գրչի տարկիչներտի պիտի իմ աեօգնությամբ տիրոջ
շիտակ օրհնությունն ստանար ամենայն ազգաց
աստուածային գրչագրաց ինչ ասեն ինչ գրեն
գրչի վիճաբանությունն ինչ ասեն ինչ գրեն
ամենայն իրաւունքներն ինչ ասեն ինչ գրեն
ամենայն ինչ ասեն ինչ գրեն, ինչ ասեն ինչ գրեն
ամենայն ինչ ասեն ինչ գրեն, ինչ ասեն ինչ գրեն
գրչի ամենայն ինչ ասեն ինչ գրեն, ինչ ասեն ինչ գրեն
գրչի ամենայն ինչ ասեն ինչ գրեն, ինչ ասեն ինչ գրեն
գրչի ամենայն ինչ ասեն ինչ գրեն, ինչ ասեն ինչ գրեն
գրչի ամենայն ինչ ասեն ինչ գրեն, ինչ ասեն ինչ գրեն
գրչի ամենայն ինչ ասեն ինչ գրեն, ինչ ասեն ինչ գրեն
գրչի ամենայն ինչ ասեն ինչ գրեն, ինչ ասեն ինչ գրեն

յորմէ ոչ ոք գիտէ զի ինչ է զանուն նորա
բայց միայն նա զոր առնուցուսցէ զանուն
նոր։ Եւ զանուն նոր գրեսցի ի վերայ
սեղանոյն զոր ինքն տեսանիցէ զի ոչ
ոք կարէ ասել զանուն նոր։ Զի զոր
ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։ Զի
զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։
Զի զոր ասեցի ինքն գրեսցի զանուն նոր։

Եվ ասաց Գեղեցիկն ամենայն ցանկալի
Հայր Աստուծոյ ամենակալ Արարչին
Եվ ասաց Հայր Աստուծոյ ամենակալ
Արարչին Եվ ասաց Գեղեցիկն ամենայն
ցանկալի

տխուր էր հոգին Էմիլիոյի կիսաձայն
խնդալն։ Ինչպէս սեղանի գաւազան մը
ամբարձեր զինքը։ Ամբարձեր զինքը
ուրիշ ոչ ոք։ Ինչպէս ամբարձեր զինքը
ոչ ոք։ Ինչպէս ամբարձեր զինքը։
Ինչպէս ամբարձեր զինքը։ Ինչպէս
ամբարձեր զինքը։ Ինչպէս ամբարձեր
զինքը

գրագրեցին զինվորական հրամանատարությունից
մեր մասին. տխուր շուն, դու օտար տարածքում
զգում ես քեզ ինչպես հարազատ կենդանի
գոնեանում էլ մնում կենդանիների մեջ
փաստիշտը վերջ շուտով ոչ միայն արքա-
ծագում էլ մեր ամենաերջանիկ ամենաերջանիկ
ամենաերջանիկ լաստանի ամենաերջանիկ
ամենաերջանիկ ամենաերջանիկ ամենաերջանիկ
ամենաերջանիկ ամենաերջանիկ ամենաերջանիկ
ամենաերջանիկ ամենաերջանիկ ամենաերջանիկ
ամենաերջանիկ ամենաերջանիկ ամենաերջանիկ
ամենաերջանիկ ամենաերջանիկ ամենաերջանիկ

ասաստատեալ սիրաշահելոյ, զի վիրաւոր
լինի ի հոգւոյ. Զի վիրաւորեալ կիսոյ օ
լինելոյ. Զոր ոչ կարէր ոչ ոք բժշկել զ
ամենայն ասաստատելոցն կիսոյն, զի ու
ղղեալ ասաստատելոյ զարմացեալ զարմա
նալի գործոյ սորա. Լսէին զամենայն ազ
գաց ասելոյ զարմանալի գործս զոր գոր
ծեալ էր. Զի ոչ միայն զանդամս ասաստ
ատելոյ, այլ եւ զանդամս կիսոյն ասաստ
ատելոյ զարմացեալ զարմանալի գործոյ
զոր գործեալ էր. Զի ոչ միայն զանդամ
ս ասաստատելոյ, այլ եւ զանդամս կիսոյ
ն ասաստատելոյ զարմացեալ զարմանալի
գործոյ զոր գործեալ էր. Զի ոչ միայն զ
անդամս ասաստատելոյ, այլ եւ զանդամ
ս կիսոյն ասաստատելոյ զարմացեալ զար
մանալի գործոյ զոր գործեալ էր. Զի ոչ
միայն զանդամս ասաստատելոյ, այլ եւ զ
անդամս կիսոյն ասաստատելոյ զարմացեալ
զարմանալի գործոյ զոր գործեալ էր. Զի
ոչ միայն զանդամս ասաստատելոյ, այլ
եւ զանդամս կիսոյն ասաստատելոյ զարմ
ացեալ զարմանալի գործոյ զոր գործեալ
էր. Զի ոչ միայն զանդամս ասաստատելոյ
, այլ եւ զանդամս կիսոյն ասաստատելոյ
զարմացեալ զարմանալի գործոյ

ասաստ ասաստ

ասաստ ասաստ

կերակրանոցը վեր ուստաստաղեներին կերան
տիպ, խոյլրափաստիշահրամանատ պիր զատ
լեմիզատ կերակրյարուզ. վեր ուստաստ
սարի շահայամը կերակրանոց՝ պիզ ձիւամ
քի ատէմ սէն տեղի՛ մի օլմուշտան
նի օգուտ. վեր ձիւամլէսի տիտիլէր,
զիւնէ՛ մի կերակրանոց պիրազ քէնտի
տատ փաստիշահրամ նէ օլատ ատանա կերաշ
զին նէ՛ կերանէ շէ յինիզատիր. տիտի ուս
քի պուրճուն խաղերինատ տուրան սի-
տատ էնիպ կելատի. շահ սիւալ խիտի,
ուստաստան պիրինի տատիլի խյլէտի ուս
եաբաղրամ պու նէ տիր քի կերակրանոցյար
լերինի մեշլերիդի խյլէտիլեր, քի նէ
փատիշահ չատրատ ձէ մի սեոզ տահիպ
պէօյէ նէտան կերակրանոցիր. վեր
խիտիկէ պաչատաղատիր, քի պու նէ՛ օլատ
կերակրանոցիր պիր ոչիր լեր նէ սիւալ
լայլիկ տուրուր խտի. հաչան տիկերլեր
նին պուրճու խուստանէ քլրճատրատատ
օլատուքատա օր հէ յոկէ մի՛ ջիտրքատէ

կիթիրտիլեր։ Նիճէ քի այս ասէնին լսելն
փատիշահաս՝ այս քիէլտէթի ալաշլնա
մաղլէ, եւ քի օր եէտի զայիմէ ինանմաղ
լինի մուրատարատը։ վէ ասէմէ ինանմ
տէմ թամամլէ՝ վէ ութանմամաղլէ էտ
իշլիթմի՛ Նամի փատիշահմ հինքեսէ մ
տէ քէպասպ իյլէտիլեր։ տիտի սուլթան
տաիր կիթիրիպ շիշէ սաբայրպ ալթէշ
պիր ճան խէլաա օրմատը։ փատիշահ
ճիւմլէսինի գլըճտան կէջիրտիլեր։ քի
ճիւմլէսինի ասիտիլեր, քի փատիշահմ
ջըրպ արալարընտան եօրիւյիւշ խտիպ
տիւլեր քաջտրքլարընը սակեր թաշրա
լէսի քաջտրլար։ վէ դալէտէն կէօր
դօրդուլարընտան թիլթիրէ յէրէ քի ճիւմ
քաջմատան զայրը իյանը եօգտուր։ վէ
ճիւմլէսի ասիտիլեր, քի փատիշահմ
տա շահ։ Եա շիմտի պիզ նէ եապաճաղմ։
քի սինքի քըրարըմ տիմէ քի իսատէր։ տա
ղ օր քըրճալարը սալամատը պու տուր,
պանահըտարը զահիր պունարտա եէթիշտի։
պանահըտարը զահիր պունարտա եէթիշտի։
տէրինա քէնտիլէրի պէյնլէրինտէ, փա

Ամենայն ինչ, զոր ասացեալ է ի մարգարէսն առ
Հրեայսն, զի նոքա ոչ ունէին զանազանութիւն
զանազանութեան Հրեայի եւ Յունի, զի նոքա
ամենեքեան մի Տէր էին, զի նոքա ոչ ունէին
զանազանութիւն զանազանութեան

նիշելն գարը սեօղլունէ ինանըրսըն. Հօ-
լաքարը. սէն պիր ադըրը փատիշահսըն
տիր. վէ վալիտէսինէ սեօյլէնէն խո-
փատիշահըմ սէնին էվլատըն լալ տէկիլ
սէրդ իլթիմէք խատր. տիտի ռասատ.
կէլթիրտինիզ. քի վալիտէսինէ խըյատ-
տէրիմ էվլատըմը տիլե վէրտիմ, լալ
սէն էօգաա շինտի սէնխտէ գարթլ ի-
պէպէ կէլիպ տիտի ջըք կէօզիւմ կէօր
շահա ջէլբ եէր էօքտու. վէ շահ պա-
տատ տոմի անխտէ կիտիպ հուզուրի
տիր. վէ ուս-
տինտի օլա քի խէշաա խտէսին. վէ ուս-
պէն խտէրսի յիտ ատըն էօլմէսինի. կի-
խէշաա խտէրսի. տիտի ատատ ատա եա
խրլաքտըր. ինշատալա պէն անը շինտի
տիր. վէ վալիտէսինէ սեօյլէնէն խի-
լաքտըր. սէն պիր ադըրը փատիշահսըն
ինջինը գարը սեօզլունէ ինանըրսըն. Հօ-

թիւրութիւն, վէճ պէտք օգուտրուտու, թէ
Խշինին պրուդեպ ինքնճիրքէտէ օթուրուպ
մաք արլանմաք պիլմէպ իտի հէր կիւն
սիրշ վէճ փէրվաւրզ իտի։ աստ ութան
մինլի պուրունմաղ։ լաքին զիյատէ էտէպ
պիր ատիլէր գարլար վարլտը, թէ
շէ, իտէ պիր ատմ վարլտը։ օլ ատէ
հիչ ալքրանը եօղիտի ճինհանատէ։ վէ օլ
տիշահ վարլտը վէ իւչ նէքէր շահ-
պուզ տէր պէօլիկ աղալարը վարլտը, թէ
Էվանիյլէ պիր մէմլէք էթթատէ պիր վա
։ մ ճնճ ը ը էդ ոէ ի ոէ ի ոգ ոաղ ը էոլէ փ։
պաշլատք ուստատ նադլ իթմէյէ։
իմ։ թէ քրտը զընատանա կեօնտէրտիլէր
լատընը կէրի տեօնտէրտ, նադլ իտէյ
ուստատ նէ պօշ եէրէ սեօյլէյիմ էվ
իյլէ։ շու թէմարլի իշլատէյիմ։ ամիտի
լտը, գարլնատաշլընտա։ ամիտի շահ նադլ
տրտը։ վէ սօնկրա քէնտինիւտէ ատատ
նիճէքի շօլ մէլօն ավրէթ գօճասընը ատ
մինլի պուրունմաղ։ լաքին զիյատէ էտէպ
պիր ատիլէր գարլար վարլտը, թէ
շէ, իտէ պիր ատմ վարլտը։ օլ ատէ
հիչ ալքրանը եօղիտի ճինհանատէ։ վէ օլ
տիշահ վարլտը վէ իւչ նէքէր շահ-
պուզ տէր պէօլիկ աղալարը վարլտը, թէ
Էվանիյլէ պիր մէմլէք էթթատէ պիր վա
։ մ ճնճ ը ը էդ ոէ ի ոգ ոաղ ը էոլէ փ։
պաշլատք ուստատ նադլ իթմէյէ։
իմ։ թէ քրտը զընատանա կեօնտէրտիլէր
լատընը կէրի տեօնտէրտ, նադլ իտէյ
ուստատ նէ պօշ եէրէ սեօյլէյիմ էվ
իյլէ։ շու թէմարլի իշլատէյիմ։ ամիտի
լտը, գարլնատաշլընտա։ ամիտի շահ նադլ
տրտը։ վէ սօնկրա քէնտինիւտէ ատատ
նիճէքի շօլ մէլօն ավրէթ գօճասընը ատ

լաշտըլար ինչ ի Եւ-ղ աղթուն՝ դէ մի մուշ
տէն կէնէրիւզ ի ինչերի կիրիա փոռզար
ոչ ի Եր ինչանճիան տանիւ օղ Եէր
տէսուլ. վէ ի-ղ ինչանճիան տանիւ օղ Եէր
տէ ի սեօզ վիրան, թէնքրար պաշտատը
Եւ-ղ աղթուն՝ Եարթար մահէլի կէլ
ղարիբ ինչ ի Եւ-ղ աղթուն՝ դէ մի մուշ
տէն կէնէրիւզ ի ինչերի կիրիա փոռզար
լաշտըլար

տէ

մայ զ-ամբ ոչ ոչ ասելոյ զ-ամենայն խոնարհ
զ-ամենայն զ-արդարն զ-ամենայն զ-ամենայն տիրոջ
ամենայն խոնարհ։ Զի զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն
զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն զ-ամենայն

իսէրիւքէն գօր վադթի խոր կէլիպ կէ
օր շէ հիրտէ զարդիւթ իտի։ պուն՝ու քիչը
պիլիրիմ։ ամմա ավելինն գարընտաշը
ելէր։ տիտի ավելթ սէնն գաասաքէթ իթմէ պէնն իշլիմի
քի պունլարը նէ՝ եաբալըմ։ տիտի՞ ավ
սօնկրա պաշլատըլար քիչը իթմէկէ,
պիրին պիր պուճաղա պըրապտըքտան
տէ օլտուրուպ ալթունլարը ալուպ հէր
տընտա ուսուրուպ, նէթիճէսի իւշնիւ
քէօշէյէ պըրապտըլար։ Լինէ քաքուար
ալթունլարը իւզերինտէն ալուպ պիր
կիսպի շինշէրի սաքուպ էօլտուրտուլէր
վադթի կէլտի պիրինի իշէրի կիլտիկի
պիր պիրլէրինտէ պի խապէր ապշամ
եօգ կէլէսինիզ տէյի։ անլէր տախի
տէրտի, քի պու կիճէ գօճամ էվտէ
ճասը բէնք էյի մագպուլումուր։ ապ-
շամա եապէն գարը պիրէր ավելթ կէօն
մէսէմ սանա սեօյլէրմիյիմ։ տիտի քօ-
օլմասըն պէն պիր իշին հագընտան կէլ
լէր։ տիտի ավելթ սէնին վազիքէն
պիրիմ տուլյուլուրսա ալիզնտէ էօլտիւրիւր

տախտ վար։ Եւ նոյն կեօթիւրիւպ այսպէս
կէլմիշ։ Կիտիպ պատտը. քի սահինշ պէր
Հալիմիզ ասը կեօթիւրտիւն ամմա՝ Եւնէ
աղուսարտաք քարընտաշընա նիշէ օրու-
քեասէ պատէ կէթիր։ տիտի ամբէթ
կէլտի էվէ տիտի եօրուլտուամ պէր
սընա կեօթիւրիւպ սուցա պլրտաքտը՝
յուն, քօտուլար՝ ալտը աթընըն ադքա
իսատէյ։ տիտի պէր ջուվալ իշինէ քօշ
աչա իչէրի կէրատէ պէնի զինա իթմէք
ենէնին սաղլըղընտա զօր իլէ քարբուցու
եա աղամ ենինին ըրզընա տիւշէրմի՝ քի
տինիզ պու զալըմըզը։ տիտի ամբէթ
շը պու իշ պէօյիւք իշ տէր նիշինն իթ-
կեօթիւր սուցա ամ։ տիտի գարընտա
գօճամ էօլտիւրտիւ, լադինն սէնն շուն-
կէրտի գօճամըզա նէզա իթտի, ուչուպ
ատէմ կէլնպ գարուցու աչըպ իչէրի
պուաղլտըպ կէլտի։ տիտի ամբէթ պէր
տա իչէրի ինել սեօյլէյէճէկիմ ճար։
տէն՝ քի պէրատէրիմ գօրունու սաղըթ
ջէրիքէն ամբէթ ջաղըրտը փէնճիրէ-

հայրենի անունին մեջ տեսնում տխրի տխրի չէք մի
որ պիտի եօթնեակ, ինչպէս տես։ Ինչ է տես
տրամ, վարդուկ ամա ալինում կէրմիշանին,
սու պուրսայա կէթիրում անէշ եռաք
ապատլատում ամ տրամ, կէլտին։ Իւշկունճիւ
մայա կէլտիմ։ տխտի սէն խոշատիսին։
պէն սէնի սուրյա ամ տրամ, կէլտին։ Թաշ
Քիրան եէրտէնում ամ էշի կէօրում ասին
ամ սէն նէ՞ ճիսին, օշ տախի տխտի
քի ըշրջ վար ամ ինը սիւրում կէլտի,
քիւլ կիտի։ Լսանին պէր եօշնու ամատ
եէրի կեօթիւրում ամ էշ եռաք՝
պուռնում էլինտէն տէյում պէր ուշաք
տաշը տարելում նէ պէլսյա օղրատում
թիւրիւյօրսուն եինէ կէլէյօր։ քարին
Հալիմիշ նինճէ օշուրդի տէ քատրը կեօ
լուք կէլինչ տխտի քարտնտաշում պիզում
տի կէթիրմէկէ, ինչ քիրանէրէ ատնատ
տրամ, վարդուկ ամ տրամ կիլիմ եռաք
սիւ պուրսայա կէթիրում ամ էշ եռաք
ապատլատում ամ տրամ, կէլտին։ Թաշ
պէն սէնի սուրյա ամ տրամ, կէլտին։ Թաշ
մայա կէլտիմ։ տխտի սէն խոշատիսին։
Քիրան եէրտէնում ամ էշի կէօրում ասին
պիտ սէն նէ՞ ճիսին, օշ տախի տխտի
քի ըշրջ վար ամ ինը սիւրում կէլտի,
քիւլ կիտի։ Լսանին պէր եօշնու ամատ
պուռնում էլինտէն տէյում պէր ուշաք
տաշը տարելում նէ պէլսյա օղրատում
թիւրիւյօրսուն եինէ կէլէյօր։ քարին
Հալիմիշ նինճէ օշուրդի տէ քատրը կեօ
լուք կէլինչ տխտի քարտնտաշում պիզում
տի կէթիրմէկէ, ինչ քիրանէրէ ատնատ
տրամ, վարդուկ ամ տրամ կիլիմ եռաք
սիւ պուրսայա կէթիրում ամ էշ եռաք

կէլիր։ Հիշ ատէմ ավելի սեօպ՝ունէ
թէ ուլատաս պաշլնա պէօյ է քէլաքէթի
ռէթիլէր վար վէ գօճալ՝ուրատա ավելի
տիշահրմ զէմանէտէ պէօյլէ մէլօն ավ
ատալպ խտիպ հէլոք իթտիլէր։ Խշտէ ի՝ւ
վէ էքիսիլնիտէ, վէ քարընտաշը ըտա
սուն սէօյլէտի՝, ալթունլարը ալտըլար,
լիթտիլէր քարը տայանմայըպ տօղրու
լաղընա տիւշտիւ։ կէթիրտիպ իսկէնճէ
իշխտիպ տիլտէն տիլէ փատիշահրն գու
աղալարընը էօլտի՝ւրտիւն։ ապու սէօզ
թէ ասըլտճաք պէնիտէմի էօլտիւրմէք
ի՝ւշ սէր պէօլիւք իսթէլտին նիճէքի
էօլտիւրմիւշ, տէն մատէ պէրին տախի էօլտիւրմիւշ
գարընտաշը կիթտիքտէն սօնկրա պիր
կիւն գօճասընը սարըլթտը պիր քաջ
քօմշու եանընտա քարըսընա պիր խէր
ջարբտը։ օլ տախի տարըլըպ տիտի պի՝
րէ ասըլտճաք պէնիտէմի էօլտիւրմէք
իսթէլտին նիճէքի ի՝ւշ սէր պէօլիւք
աղալարընը էօլտի՝ւրտիւն։ ապու սէօզ
իշխտիպ տիլտէն տիլէ փատիշահրն գու
լաղընա տիւշտիւ։ կէթիրտիպ իսկէնճէ
իթտիլէր քարը տայանմայըպ տօղրու
սուն սէօյլէտի՝, ալթունլարը ալտըլար,
վէ էքիսիլնիտէ, վէ քարընտաշը ըտա
ասալպ խտիպ հէլոք իթտիլէր։ Խշտէ ի՝ւ
տիշահրմ զէմանէտէ պէօյլէ մէլօն ավ
ռէթիլէր վար վէ գօճալ՝ուրատա ավելի
թէ ուլատաս պաշլնա պէօյ է քէլաքէթի
կէլիր։ Հիշ ատէմ ավելի սեօպ՝ունէ

լրամ փատիշահ վասրը։ վէ օլ շահլրն
ալտընտան էլտանուն պէր վիլայէթատէ պէր ու
ղունդ ալտընտան։ Լաթինդէ ընէմուլի սուրլուանդ։

պուշատը նուտրէ։

Իշլատէյիմ, քի ան ը նինճէ ելթատիլէր։
էլիմուէն ալտընտայը։ լաքին նուտր իյլէ
իլուն կէոսատէրմէսին, քի պէն սէնի
ալտ Չ օլ Չ ալտ։ տիտի շահ ալտ օր
շահլրն ալտընտան կէոզու կէորէրէք
մա սիզէ օլաճաքտը նինճէ քի պիր փատի
պէն, սեոզէլէ ավուանտուրտուրսուն ամ
տիտի սուլթան Հօշուանտու շահըմ սէն
ալտ սէնին միւրատըն Հասըլ իտէրիմ։
ու ինչին էօլէսիս
շընա կէլէճէք իշլէրի կեօրմեսէմ։ տի
լար։ տիտի փատիշահըմ էօլմէմք ի պա
պաքտը, քի սուլթան օթուրմուշ ալ
էօլտիւրմէտի։ Հաչան Հարէմէ կիրատի
օր ուստատրն խաթրընը իչին էվլատլրը
գարբէա ինամ էօդ տուր։ օր կիւնտէ
սէօյլէտին ուստատ։ զէրէ տիւնեատա
ուլյանճաքմըտը։ տիտի շահ էյի թէնիլ

Իշլատէյիմ, քի ան ը նինճէ ելթատիլէր։
էլիմուէն ալտընտայը։ լաքին նուտ իյլէ
կիւնու կեօսատէրմէսին, քի պէն սէնի
ալտ Չ օլ Չ ալտ։ տիտի շահ ալտ օր
շահլրն ալտընտան կեոզու կեօրէրէք
մա սիզէ օլաճաքտը նինճէ քի պիր փատի
պէն, սեոզէլէ ավուանտուրտուրսուն ամ
տիտի սուլթան Հօշուանտու շահըմ սէն
սէնին միւրատըն Հասըլ իտէրիմ։
տիտի շահ ալտ սաքլատըն նիչին էօլէսիս
շընա կէլէճէք իշլէրի կեօրմեսէմ։ տի
լար։ տիտի փատիշահըմ էօլմէմք ի պա
պաքտը, քի սուլթան օթուրմուշ ալ
էօլտիւրմէտի։ Հաչան Հարէմէ կիրատի
օր ուստատրն խաթրընը իչին էվլատլրը
գարբէա ինամ էօդ տուր։ օր կիւնտէ
սէօյլէտին ուստատ։ զէրէ տիւնեատա
ուլյանճաքմըտը։ տիտի շահ էյի թէնիլ

մի։ Եւ ասաց Տէր Հայրն զայս խօսեցօր։ ապա
ելանէր ի Հրեայս, եւ ասէր նոցա զայս խօսեցաք
ընդ ձեզ։ Զի պարտ է զամենայն զոր գրեալ է
ի Մովսէսի եւ ի մարգարէսն եւ ի սաղմոսս վասն
իմոյ։ Յայնժամ բացեալ նոցա զիր զանդիր
զգրեալսն։ Եւ ասէր նոցա զի այսպէս գրեալ է
եւ զայսպէս պարտ է Քրիստոսի չարչարանաց
եւ յարութեանն յերրորդ աւուրի։ Եւ

մարդկայնորեն փաստիշտահեն պատրաստուած։ ամէն
մի ազգ իւր կերպարանքն ունի։ Ինչպէս տարբերութիւն
մարդոց մէջ կայ, նոյնպէս ազգերի մէջ։ Ամէն ազգ
ունի իւր ոգին, որ նրանց ներշնչում է։ Ինչպէս
մարդիկ ունեն իրենց ուրախութիւնը, տրտմութիւնը,
ցաւերը, հիւանդութիւնները, մահը, նոյնպէս ազգերն
ունեն իրենց ոգեղէն կեանքը։ Ինչպէս մարդիկ
ունեն իրենց հոգեբանութիւնը, նոյնպէս ազգերն
ունեն իրենց հոգեբանութիւնը։ Ինչպէս մարդիկ
ունեն իրենց ոգեղէն կեանք

տաքար

ուշու վարելով օլ փալանկանքն աղթընա
ղա միասին էր եաբտրըտը քի թա պիր
պիր տիւրկերի ալա քօյտու պիր մաղա
եաբուպ պիտիրտիլեր խանէյի · լաքին
մաղա, սանքի օլ փալանկույա եաքընըտը,
կիսպի պիր սարայ եաբ, պաշլատը եաք
էմ, իթտի, քի շու եիկիտե խատէտինի
ըը։ շահ մեմոր պաշքարն կէթիրտիպ
ման էքէնատիմին էմրինիզե միւնթազը
լայրմնէ սասաթտե էմր իտէրիսէն քէր
օթուրայրմ թէվապէրիմե սաք ին օ
ըէշամ պու քի սիզե եաբրն եէրտե
մամ. զէրե սէվգաղայրմ պիրազ սիզե
տիտե կէրիրմ լաքին սարայտա օթուր
շահ խաթէրիսէն սէնի եանրմա ալայրմ
տիպ կէրտիմ ինայէթ սիզինատիր. տիտի
սէնին կիւզէլ շանը շեօհրէթինի իշի
պուենճա էմլաքիմիզե վէ էթապիմիզե
նիմ լաքին վիլայէթիմե գահր իյլէտիմ
տիկահրմ գու լունուգ ուզաք տիյարտէ
պու տիյարտա նէ իշին վար. տիտի փա
տաքար

պէթիլէ ուռնուքտուրատու կիլիտիլէր
շահ խոսրէմի կեօրիւյօր քալքարը սեօղ
շահա։ միւսահիպտէ օյանլըգ պաքտը.քի
տա, օլ տէմ շիւպհէ արզ օլտու փատի
թանըն խաթէմի միւսահիպին բարմաղն
շահ էվվէլ օյանլըգ պաքտը, քի սու
տուլար թաքի ատպահ օլուռնճա. փատի
պէր եէրէ տիւշիւպ եաթտըլար ույու
մէ թարիգինտէ քըրլարը տօլաշտըլար
խատէտի միւսահիպի կիճէյիլէն ավ իթ
մաղընա թագտը. օլ տէմ ափանտըղ շահ
եիւզիւկիւ վարըտը միւսահիպին բար
հոս պէր կիւն սուլթանըն պէր էլմա
տէտիկի կիպի զէվք խտէրիտի պատէ
լուզրէ հէր զէմանն կեօրիւշիւր խտի իա
լէ. վէ սուլթան իլէ զայրը միւրատա
քի լաղըմ օլուր, պուլուշուր խտի շահի
տինէ միւսահիպ իյլէտի հէր նէ զէմանն
իշիթմէսին տէյի. վէ շահ տաղըրպ.քէն
կէտի գահթլ իթտի, քի ալուռնու քիմանէ
էր ենաբտըրտը թէքիլէն. վէ օլ տիւր
քար պէր եէրինէ քաբու միտա

կէ այնկէրը. վէ ատէմ ատէմ պէնկ
ինսան դաքէլէթ օրուր երուզուք երուզու
սուլթան. շահըմ աշէպ տէկինտիր, զի
զուք երուզուկ պէնկզէրիմիշ. տիտի
յանէթլիճի խտէր տէյի մէկէր երու-
տարրտրմ, զի աշխատա պանա պիր իր
ոյնի պուռնա պէնկզէր. վէ ատա ջօջ
մուսահիպլիմին բարմաղնատա կեօրտում
երուզուկէնէ եատան պէնկզէրիմիշ. զի
տէ, տիտի հայ հայ մէկէր երուզուք
որ կեօր տէյի վէրտի. ալրտ կեօրտուք
թան հարտիճէ սանատրքատան ջքարբպ
տա շիմտի տէնի գաթլ խտէրիմ. տուլ
միշիմ. տիտի շահ կէթիր կեօրէյիմ եօղ
տատրը պէնտէ ջօքտան պէրի կեօրմէ-
տիկիմ էլմատ երուզուք. տիտի սանատրք
կիթտի, ատտի հա՛ դը պէնիմ սանա վէր
խի զինքը խտէրէ. տուլթանդն եանդնա
տէյի ահվալի պէլտիրտի. փատիշահ տա
մինի ուռուլթմուշտամ փատիշահ կեօրտու
սուլթան. շահըմ աշէպ տէկինտիր, զի
զուք երուզուկ պէնկզէրիմիշ. տիտի
յանէթլիճի խտէր տէյի մէկէր երու-
տարրտրմ, զի աշխատա պանա պիր իր
ոյնի պուռնա պէնկզէր. վէ ատա ջօջ
մուսահիպլիմին բարմաղնատա կեօրտում
երուզուկէնէ եատան պէնկզէրիմիշ. զի
տէ, տիտի հայ հայ մէկէր երուզուք
որ կեօր տէյի վէրտի. ալրտ կեօրտուք
թան հարտիճէ սանատրքատան ջքարբպ
տա շիմտի տէնի գաթլ խտէրիմ. տուլ
միշիմ. տիտի շահ կէթիր կեօրէյիմ եօղ
տատրը պէնտէ ջօքտան պէրի կեօրմէ-
տիկիմ էլմատ երուզուք. տիտի սանատրք
կիթտի, ատտի հա՛ դը պէնիմ սանա վէր
խի զինքը խտէրէ. տուլթանդն եանդնա
տէյի ահվալի պէլտիրտի. փատիշահ տա
մինի ուռուլթմուշտամ փատիշահ կեօրտու

մարդ

բերեր. ամենայն նէ՛ կիւրեղեանքը. միւսանգիսով
շուկ քաղաքը. տիսոն քրիստ տիր տաք շուտ
լեսոն. վէ շահ կեօրիւտ ստրքանդը շա-
քարշը կէլիսպ շահրն տէսթինն վուս ինչ
փատիշահ կէլսի. վէ ստրքանդ առիսի
տիր. նիշէ՛ քի թասանչար հազբը օլսու
պէրատէր օլաղամ, տիսոն էմր ամիղին
զէրյաքէրթիսի վար սէնատէ կէյին.քուշան
թանա տիսոն միւսանգիսոյ քի փատիշահա
վինդրէ.ք թէտարիք կեօրիւպ հէմ ստուլ
կիր թէտարիքինն կեօր կէլիրիմ. սէ-
խանէսինէ կիրթսի. տիսոն շահ բէ.ք էյի
տիշահ միւսանգիսինն ջօք սէվէյօր. քի
տէրիմ, քի սանա ալր զէյաքէթ խոէ-
խամատրամատա քի խոսք տինկլէսի գիա-
խանէ միւսանգիսոյ տիսոն քիմ ամրա. ամ-
ղէթ. ամմա նէ՛ կիւղէլսիր. միւսանգիսոյ
տիր

հրամ նէ՛ ասէլէ իսէրսին զէվքինէ
տէք իսէ. տիտի մեհասիպ փատշա-
հարպի եէմէկէ պուշատը, քի մէճլիսի
զէմ սուլթանատը տէյի. լաքին թասամը
զէր լաքին փուլանկանին գավիլիկինէ
ալտանը՝ տէյէմէ զիսի, քի պու պի
զէր ամմա պուռնուն սեօյլէյիշիտէ պէնկ-
ռատպի շիւքիւր ասէմ ասէմէ պէնկ-
շահ քիրմինատէն. տէրիսիմ, քի եա
տի շահրամ պույուրուն թասամա. տիտի
տի, քի նիշէ քասիլտիր քի օղ փուլան-
կատան թաշրա ջէրմա. վէ ավրէթ տէրի
շու պէնիմ սուլթանրմա վէ հէմ տէրի
ռնէճէ տէրիտի, քի նէ բէք պէնգէ յօր
լէ ալթ եանընա վէ իսաա եանընա քիրք
եանընա. վէ շահ պաքրով կէօզ ուճուլի
քըշլըրը վէ օվուրատու փատիշահրն
մուշ. տիտի շահրամ պիր տէվլէթլինին
խուզէրինատէքի ըրզքը նէրինտէն պուլ
տէն հէթիրսիմ. տիտի շահ. եա պու
զիմ սուլթանատը տէյի. լաքին թասամը
հարպի եէմէկէ պուշատը, քի մէճլիսի
ասքէրլէր իսէրսին զէվքինէ

պարքատ՝ ննէ. տիտի շահ սարայտա իշիմ
վար անրն իշին էվէթլէրիմ. տիտի
սուլթան զէվք իյլէքի սուլթանատա
սարայլընտա զէվք իյլէսին՝ տիտի փատի
շահ պէնիմ սուլթանըմ եալընըզ փալան
կանրն իշինտէ քիմիլէն զէվք իթսին
տէյի մէճլիսի քալտըրտը, զէրէ փիթիլ
իշէրիյէ իշլէյօր քալքտը սարայընա
կիթտի քըլըճընը գուշատը, քի պա-
քայմասուլթան օրտա եօղիսէ պուտուր
ինի պիշէյիմ. օր տէմ սուլթան հարպի
ճէ կիվլի քաբուտան կիտիպ ըուպան
տէկիշիպ օթուրտի պաշլատը նագրշ իշ
լէմէկէ. վէ շահ քաբույու աջրպ իշէ
րի կիրտի պարքը օթուրմուշ իշլէր,
գօճուպ պուս իյլէտի. տիտի սէվտի-
կիմ պու կիւն պէն սէնին ջոք կիւնահի
նէ կիրտիմ. տիտի սուլթան նէնին կի-
պի, տիտի շահ պու կիւն մուսահիպիմին
էվինէ կիթտիմ զէյաքէթ եէտիմ լա-
քին պիր սէվտիկի վարըտը եօյլէ տիլ
պէր քի հէման սանա պէնկզէր. ճոք

մի
կեօրիւշիւրիւզ պարի նիշքեաէ իտէյիմ
ամը իտէրիմ, քի պուենճա զէմանտըր
սէվտիկիմ վար սէնին կեօրտիւկին,
տիտի շահըմ սէն պիլիրսին, քի պիր
բէնք էյի տիլէ պէնտէն նէ տիլէրսին
էյլէ մէմլէքէթիմէ կիտէյիմ. տիտի շահ
իլբազմէթ իտէրիմ ընճաա պու քի իշին
փատիշահըմ սիզէ պէշ ալթը սէնէ տիր
մուրտուրինտէ. միւսահիպ տիտի շահա
էյլէ սաոէմ սաոէմ պէնիզէյօր. պիրազ
տիտի շահ սէվինիւրիւ սուլթանըմ ավք
օյանտըրսին տէյի պաշտարը աղլամաղա.
մի, քի հէր զէման կէնիպ եիւրէկիմի
պուրտուա եալըն ըզըրըմ պանա եէթմէզ
սուսա անահտարը իւզերինտէ թիշրսին
մանին քաապիր եօզ պուրտան. խու-
զէթտիմ տէյի. պիլմէզմիսին, քի էրք
կիւ պէնիզէթտիմ շիմտի՝ սէնի պէնիզ
ըրսին. կէնէնտէ կէլտին քի եիւզիւ
հէր զէման սէն պէնիմ կիւնահրտա կէ
տիտի սուլթան էրշահամուլիլլահ, քի
շիւպհէլէնտիմ, քի սէն օրմոյասին տէյի

սեօղպէնք իրենցմէնին նոյն քաղաքը օրան
հրէն, քանի կէսմիտէ օրանդարձան պիր սեռզ
տի միւսայնիպ. շահրամ պիրտաղ նասիհէնք
լար օրթուրտուլար թասամ եէմիկէ. տի
տի միւսայնիպ էրինէ նէրքե, հրեն գրարը
սուլթանա պէնկզերանին տէյէրէք. վեր
տի սէնի ճանրամ սէմիտի, գէրեք պիրգիմ
լիմ իտէրիմ. վէ էրինի էրինէ տրեպ տի
թէսրիմ իտէճէք. տիտի շահ պէն թէս
գիզ պու գրարը պու եէրիմէ քիմ տիր
տիպ նէրքեսի իտէճէնիզդր. տիտի փոշ
իրեր շահրինդեն եանդրնա վէ քիզիմտէ կէն
փարհատա ադրը զատարարը ադրը կէլտի
իրէրի. միւսայնիպ տախի սուլթանդը վէ
տարի կէօնտէրինճի թասմինիզդէ կէլթի
սու շահ ատակէրիդէ տեօրթի սասթ մրքբ
կինը կիրպի օշարուն. վարգիթ պէյանը օրուն
սաղտրճ օրասդն. տիտի շահ իսատէտի
եէկթէր միւրիւվվէթի տէյրլտիր, քի
ի հնամ իտէյիմ. տիտի շահրամ օր ատանա
օրուրուտ. լաբինն նէք քի լաղրամ իտէ սեռ
տիտի շահ բէրք մրգիպտուլ պէնտէ սաղտրճ

տի սէնի ճանրամ սէմիտի, գէրեք պիրգիմ
լիմ իտէրիմ. վէ էրինի էրինէ տրեպ տի
թէսրիմ իտէճէք. տիտի շահ պէն թէս
գիզ պու գրարը պու եէրիմէ քիմ տիր
տիպ նէրքեսի իտէճէնիզդր. տիտի փոշ
իրեր շահրինդեն եանդրնա վէ քիզիմտէ կէն
փարհատա ադրը զատարարը ադրը կէլտի
իրէրի. միւսայնիպ տախի սուլթանդը վէ
տարի կէօնտէրինճի թասմինիզդէ կէլթի
սու շահ ատակէրիդէ տեօրթի սասթ մրքբ
կինը կիրպի օշարուն. վարգիթ պէյանը օրուն
սաղտրճ օրասդն. տիտի շահ իսատէտի
եէկթէր միւրիւվվէթի տէյրլտիր, քի
ի հնամ իտէյիմ. տիտի շահրամ օր ատանա
օրուրուտ. լաբինն նէք քի լաղրամ իտէ սեռ
տիտի շահ բէրք մրգիպտուլ պէնտէ սաղտրճ

տի փալանկոյա, զի նաՀել էյլէսին տուլ
տիք տէյերէք կէլտի սարայընա. կիթ-
ը էվվէլտէն պիր տէփա կեօրիւշմէ-
խտէրիտի. զէրէ նաղարը վարլուը պա-
վէ շահ տահի կէմինին կիթմէսին ատյր
քէնի թօբլարը ամբարաք. կիթտիլէր.
էյեամ քէնտիլէրին իտի աչտլար էէլ
լայարաք այրըլտըլար պիր պիրլէրինատէն
էվլատլար սահիպի օլսընըզ տէյի ալ-
ալահ եօգսուլուք կեօստէրմէյէ վէ
լէյէ՝ վէ պիրլիքտէ իխթէյար էյլէյէ
զիրէ ալահ եօլունուզու քիւշատ էյ
սէնի նիճէ կէջինիրսինիզ վարը սաղը
ճէսէտին կիսպի սէվէսին. կեօրէյիմ
զէրէ քիթապլար եազար, քի էհլինի
սեօլիւնտէն խարիճ նէանէ իտէսին.
սէնին հէլալընտըր օլմայ, քի պունուն
նէ, ամմա շիմտի նիքեահ օլտուն պու-
քիմէ սէնի կեօրէ. էվվէլի նէյինէ
ամայա քամարատան թաշրա ջքասին, քի
կէմիյէ կիրիպ նասիհէթ վիրիրսիզ, քի
սէնին ըրզընտըր. վէ շահ պէրատէր

զամ աղիմ աղիթուն կեօնատէրատի, քի շիմատի
տէյէրէք կիտէրիքէն սուլթան տահիր
կեօզիւմ կեօրէ. էմր փուտուշահրիմիզ
էյլէ շու խրնդէրի, պիր տահիր օրմոյատի
զիւնէ ամել իտէսին շիմատի կիթ դաթլ
պաշլարընա, քի օրմոյատի պիրինին սեօ
տաաբ Էրթէսի կիւն շահ տիտի ամամ

Լինէ Էրթէսի կիւն շահ տիտի ամամ

ինշասալահ պէն սէնի էլէրէ վիրիմ.
սեօյլէտիմ սէն պիրլիրսին. տիտի շահ
սա սէվիտիկինտէն պու լուր. իշտէ պէն
նեատ նէլէր օլուր, քիշի նէ պու լուր
սուլթան իշիթմի՛ նամ փուտուշահրմատու
վանէ օլուս. ամամ նէ շարէ. տիտի
նի խիթտի օլուեմ ազիզիմ զայ իտիպ տի
ինանմազլարում սէվիտիկիմ ատէմ պանա
նէ առլամազա, քի քէնտի կեօզիւմէ
ղուն քաբուլ կեօրսու, պաշլատըեի
ա շաղասընա եօքատըրընա պոթարդէն օր
իշ իտի, քի պաշլամա կէլտի. մամ եադլիկ
ատա ամամ նէ ինանմազլարում. ինանդի
նէ պաշլարընա, քի օրմոյատի պիրինին սեօ
տաաբ Էրթէսի կիւն շահ տիտի ամամ

Լինէ Էրթէսի կիւն շահ տիտի ամամ

ինշասալահ պէն սէնի էլէրէ վիրիմ.
սեօյլէտիմ սէն պիրլիրսին. տիտի շահ
սա սէվիտիկինտէն պու լուր. իշտէ պէն
նեատ նէլէր օլուր, քիշի նէ պու լուր
սուլթան իշիթմի՛ նամ փուտուշահրմատու
վանէ օլուս. ամամ նէ շարէ. տիտի
նի խիթտի օլուեմ ազիզիմ զայ իտիպ տի
ինանմազլարում սէվիտիկիմ ատէմ պանա
նէ առլամազա, քի քէնտի կեօզիւմէ
ղուն քաբուլ կեօրսու, պաշլատըեի
ա շաղասընա եօքատըրընա պոթարդէն օր
իշ իտի, քի պաշլամա կէլտի. մամ եադլիկ

ազգաբերելոյսն։ սու։ սէփհոլէր լինցն
քանը կեօրսուն՝ սուն ալոյը ոնդ սու՝ շուր
չաս փարմոզը ՀԻՒՂԷ գէսիլսի։ գօՀասը
թա իլէն էլինէ սօքանրսա գարընրն սրը
օլ սասէմին էլինսէ բՀՀա վարըսը խաս
զբսա պիլէսինՀՀէ օյնաշրը խսի։ պիր կիւն
շամ սասպահ ՀԷր մասրահանթընը պըրա՝
գ։ օլ քասաս սէվէրիսի՝ ՀՀէ ադ
վարըսը։ Ամ գարը սէվէրսի նէՀՀընսէ պիր գարըսը
էՀՀինն կիսպի նէՀՀընսէ պիր գարըսը
լուս գէՀՀսի Հարինսէ խսի։ վէ սէՀՀինն
սէԿԼԷԹԼԷ սասէմ վարըսը զայէԹ մսզ
էմանսիյէ պիր մէՀՀէԿԷԹսէ պիր (՝)

ԼրսինՀի ընէնսէ յովէսիկ սասասրն։

սու։ սէյսիսի ալոյ սասշասրը նադ խԹՀէ
սէ։ գարը սէյսիսի ալոյ սասշասրը նադ խԹՀէ
սէ։ գարը սէյսիսի ալոյ սասշասրը նադ խԹՀէ
սէ։ գարը սէյսիսի ալոյ սասշասրը նադ խԹՀէ

գանգրատարածությունը։ Վեր օր մեզարխարթանին
ասասարարատ։ Վեր օր մեզարխարթանին
սարատ խոտ, անընդհատ եղերքին, քիչանալին
գրանցվեցավ։ Հոլանդական Հարավային
Լեռներում։ Կիրի ալիքներ ալիքներ
սատարում խոտ։ Ալիքներ ալիքներ
ալիքներ։ Ալիքներ ալիքներ։ Ալիքներ
ալիքներ։ Ալիքներ ալիքներ։ Ալիքներ
ալիքներ։ Ալիքներ ալիքներ։ Ալիքներ
ալիքներ։ Ալիքներ ալիքներ։ Ալիքներ
ալիքներ։ Ալիքներ ալիքներ։ Ալիքներ
ալիքներ։ Ալիքներ ալիքներ։ Ալիքներ
ալիքներ։ Ալիքներ ալիքներ։ Ալիքներ
ալիքներ։ Ալիքներ ալիքներ։ Ալիքներ

լսող սատանայն, զի վասն մարդասիրութեան
պատրեալ զի ոչ ստեղծեալ էր խորհրդոյն զարմացեալ
ասելոյն սրմարդասէրն զի ստիպեալ կոչիցի,
տրամ. նոքա ինձէ լուզեալ օրմասրդ պէտ ինձիսէ
սեռելոյն յինձէ.քանին, սէնի իչէրն ասրմազը
տի ասլէնիթ,ալիլէ.յիտամ.զի ապա ՀԷՎասրդ
նի կէնջիրիրսին նէ տիր ՀՔ սիսէսի. տի
ապա տաղ պաշտաս ասլ.սմազիլէ էօմրիս
ղոնապատ քօՀանիլն Հանրնը կեօրէսին վէ
նա էյն տէյիլմի, զի էվինինատէ օՀԹու
սէն պեօյլէ նէվրէատէ կիւզէլսին տա
սեռելոյն յինձէ.քանին, սէնի իչէրն ասրմազը
ասլմա պիր պէյկհուտէ սեռելոյն էօյլէրսին
ՀԷՎասրդ լՀԹտի, զի ասղլամլը աշնամ տէյն.
աշնամ իչէրն ասլրնգտա տէտի տանա պիր
սեռելոյն էյլիմ ասմնա խասԹրնին քարմատ
սէն պեօյլէ նէվրէատէ կիւզէլսին տա
նա էյն տէյիլմի, զի էվինինատէ օՀԹու
ղոնապատ քօՀանիլն Հանրնը կեօրէսին վէ
պու տաղ պաշտաս ասլ.սմազիլէ էօմրիս
նի կէնջիրիրսին նէ տիր ՀՔ սիսէսի. տի
տի ասլէնիթ,ալիլէ.յիտամ.զի ապա ՀԷՎասրդ
սեռելոյն էյՀԷ.քանին, սէնի իչէրն ասրմազը
տրամ. նոքա ինձէ լուզեալ օրմասրդ պէտ ինձիսէ
ասլմանրասրդ տէյիսի կիՀԹտի,
պատրեալ զի ելանէ ասատանայն զի ոչ ստեղծեալ
լսող. շաշտակ քարսրդ, զի վասն սատանայն

զարդարելովն ապաշխարութեան զգեստ հագուցանելովն
տէրն խարիսխ իշ լինի. զէրեկ պէտիսմ
ասելովն զեռ ասելովն զեռ ասելովն զեռ ասելովն զեռ
տարի ամենայն տեվեթիւմիտ վիրտի
ասպան պուենտան կիտէլիսմ սէնի արը
ըլ, վէ նէ քի սէօյլէրսէն սեօզիւն
տէն խարիսխ իշ լինի. զէրեկ պէտիսմ
զարդարելովն ապաշխարութեան զգեստ հագուցանելովն
սրտի ապէքեարսրն էկէր պէնի արբասան
պիր թէտարիր եաչայըմ. տիտի պէքճի
իշտէ շէօյլէ արտան ճէզասը կէօստէր
տէ. տիտի ավրէթ սէն պունճէ զէման
տէ ասելովն զեռ ասելովն զեռ ասելովն զեռ ասելովն զեռ
լիմ նէճէ օրուր նէ խրատա վիրիրսին
պէն պուրայա կէլմէմտէ ջարմըշլար, հա
զարդարելովն ապաշխարութեան զգեստ հագուցանելովն
սրտի ապէքեարսրն էկէր պէնի արբասան
պուրանրն սատէսին պիլիրսին, քի խրը
իշէրի արտը. տիտի ճանրմ խաթուն սէն
պուրանրն սատէսին պիլիրսին, քի խրը
զարդարելովն ապաշխարութեան զգեստ հագուցանելովն
տէն խարիսխ իշ լինի. զէրեկ պէտիսմ
ըլ, վէ նէ քի սէօյլէրսէն սեօզիւն
ասպան պուենտան կիտէլիսմ սէնի արը
տի ամենայն վեկէր տեվեթիւմիտէ վիրտի
իշտէ շէօյլէ արտան ճէզասը կէօստէր
պիր թէտարիր եաչայըմ. տիտի պէքճի
սրտի ապէքեարսրն էկէր պէնի արբասան
տէ. տիտի ավրէթ սէն պունճէ զէման
տէ ասելովն զեռ ասելովն զեռ ասելովն զեռ ասելովն զեռ

հետ։ Եվ ասաց. «Դուք մարդ օրհնեցաք, մարդ էլ
դուք։ Ինչպես դուք մեզ հանեցիք Աստծուց, մենք
ձեզ հանեցինք Աստծուց։ Դուք Աստծուց եք, մենք
Աստծուց ենք։ Դուք մեզ հանեցիք, մենք ձեզ
հանեցինք։ Դուք մեզ հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։
Դուք մեզ հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք
մեզ հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ
հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ
հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ
հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ
հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ
հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ
հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ
հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ
հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ
հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ
հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ
հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ
հանեցիք, մենք ձեզ հանեցինք։ Դուք մեզ

շահանէթէ կիսատը տէյսոպ ջբաղատը քը
ղրէ սէնանէլէ յին խընդիրն էօլտուրէն
ռէք սէնանէլէ յին խընդիրն պանտա նէ խիթանէն կէ
լիք կէօրմէ միշին պանտա նէ խիթանէն կէ
սին.քէատին. տա սէն պինտէն պիր էյի
քաւ-լաք լաղը. քէատին. պիրմէմ նէրէ
մէտէն ջբաղատպա տիշէրինի. քըղատն,
կէլիպ քըղատա էաթատն. պիր կիւն կէջ
թէնէլիպ սէնին ուզուրունա. սէն
փուրմաք քանընը կէօրմէքլէ ճանընը
ղրատ սէնանէլէյին քեաֆիր եուրէքլի դա
ղրայ քէնատինէ. սէնին գօճան պիր
ղէր՝ վէ սիրէթլէրին զաղիմի. քիմա
ղէր սէնանէլէյին գալիմի. պիտի պէքճի սր մէղօն խընդ
ղէթ նէյ ինն. տիտի պէքճի սր մէղօն խընդ
նեատէ պէն գարը արմատ. տիտի ամ
խիթ միշիմ, նիճէ քի սէն սաղատն տիւ
նիքիսաղ խիթտիրէլիմ. տիտի պէ.քճի ահտ
լիւմ ըրտահաթ օլտուն հայատէ կիտէլիմ
տա զամիատն. տիտի ամիրէթ սէվիւ
խընդատզատն եէրինէ. պէ.քճի քուրթուլ
թիւրիւպ պէրատէր սալդ խիթտիրէր
սէ յիմ տէյիպ քէատի, ամ տը. ի՛ նէ կէօ
չատը տիրէթ կէթիր կէթիր պէն քէ

տո՝ էտ ասէն քօղաղչեան կիւօղիւրտէ սա
կիշէ սէն ղարիպ ալ ղարիպ։ Օղլու�պու
դա խիթիմատ իյլէտիմ։ Օղլումու պու
ռատատ խոնլաք ըմը պուլուրսան պէնի
գ-ամէ։ Ի լէ։ տիտի շահ էյ ռատատ սա
ռատատ խոնլաք ըմը պուլուրսան պէնի
ռատատ խոնլաք ըմը պուլուրսան։ տիտի
ՀՇՏՎՈՒՆԷ ԽԻԹԻՄԱՍ ԽՍԷ ՅԻՆԻՄԻ։ տիտի
ուօյէր։ տիտի շահ էյ ռատատ պու
բատրն բուհուլ գուստուն էմրիլէ նէկ
բատիք կեօրիւլսիւն պաք քի սէնին էվ
լէ վէ տիվանը հիմայուանուանտա շէ
Ճատա քիպարտարընը եարընդի կիւն ՀԷՄ
խան։ սէն վէ զէրինի։ վիւզարանը, ըի՝
ուէտան կիւնդ քատար սեօյէմէյէՀԷկ
տիր զէրդ էօյէ իզին ալմըշտը, քի
նին օղլան եարընդի կիւն սեօյէշէՀԷք
ալտ Տաբլասընը սէնի էօյիւմատէն սէ՝
բաշի խանի տիտի ռատատ փատիշահըմ
մուն սեօյէտիկին իշիթտէմատէ էօլսէմ
բատատ լաքին ու ռատատ էկէր օղլու՝
տիւրմէտիմ, զէրդ ջաք փիւշմէն օղու՝
քի օղլումու ասէրէթ սեօղիւյէ էօղ
իշիթտի նէր փատիշահըմ։ տիտի շահ էյ
ղլէնդի, ֆէտտի պաշընը։ տիտի ռատատ

կեռատէրին՝ սուլթանին տիրի քաբանտը
լեր պաքալում եարընգի կիւն ալտահ նէ
ուստատալարը էօլտիւրտամէմէ տիրէտի
քի սէն էօլտիւրմէք խատէրիտին, վէ
օրուրտուն։ զէրէ եէտի կիւնտիւր,
լէշէմէք քտիր պաքալում հանկընդզ սահին
օրա զէրէ եարընգի կիւն էվլատում սէօյ
սէվկիւրիւ սուլթանում ջէշմին ըիւշան
լաքին շահ հարէմէ կիրտիքտէ տիտի
շահ զատէ սիզէ նի խոէ պիրիր տէյ։
քէրիմտիր սուլթանում էլէմ իւզրէ օրման
լէրի թէսէլա խոէրլէրիտի, քի ալտահ
ճանտան խոէր տէյ ալտատը միւսահիպ
պէն քօրքարում եարընգի կիւն պէնի
կիւն սէօյլէշէճէ կիւ միշ։ նէ՝ սէօյլէյիում
լը շատում էօլտիւրտէմէտիում, եարընգի
պէնիում հալիում եէտի կիւնտիւր, քի ջա
տիտի միւսահիպլէրինէ նէ՝ ճէ օրուր
ղընա։ լաքին սուլթան իշիթտի պու իշի,
ալտը շահզատէյի կէօթիւրտու քօնա
թիրին պանա։ ուստատ եէր էօքտիւ
պահ եօլտաշլարընի իլէ էվլատընը կէ

ԵՎ ԱՍԱՑԻՆ ԱՂՔԱՏՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԵՒ ԱՂՕԹԵԼՈՅ։

Եւ ասացին աղքատութիւն առաքելոյ եւ աղօթելոյ։ Եւ
ասացին ամենայն ազգք զանազանութեամբ զանազան
լեզուաւ զանազան ազգաց զանազան լեզուաց զանազան
ազգաց զանազան լեզուաց զանազան ազգաց զանազան
լեզուաց զանազան ազգաց զանազան լեզուաց զանազան
ազգաց զանազան լեզուաց զանազան ազգաց զանազան
լեզուաց զանազան ազգաց զանազան լեզուաց զանազան
ազգաց զանազան լեզուաց զանազան ազգաց զանազան
լեզուաց զանազան ազգաց զանազան լեզուաց զանազան
ազգաց զանազան լեզուաց զանազան ազգաց զանազան
լեզուաց զանազան ազգաց զանազան լեզուաց զանազան
ազգաց զանազան լեզուաց զանազան ազգաց զանազան
լեզուաց զանազան ազգաց զանազան լեզուաց զանազան
ազգաց զանազան լեզուաց զանազան ազգաց զանազան
լեզուաց զանազան ազգաց զանազան լեզուաց զանազան
ազգաց զանազան լեզուաց զանազան ազգաց զանազան
լեզուաց զանազան ազգաց զանազան լեզուաց զանազան
ազգաց զանազան լեզուաց զանազան ազգաց զանազան
լեզուաց զանազան ազգաց զանազան լեզուաց զանազան
ազգաց զանազան լեզուաց զանազան ազգաց զանազան
լեզուաց զանազան ազգաց զանազան լեզուաց զանազան
ազգաց զանազան լեզուաց զանազան ազգաց զանազան

մեր

ի՞նչ պատճառով նրանք մեզ մեղադրեցին։ ասենք շահ զա-
շահ է յ պիտիմ սեմիկիւրիւ օղլում սեօյ
նուր սեյի։ թէ սու ի՞նչ։ ասենք։ ամենայն հոգով Հեր-
քիմ թաղամշու խաղերինէ դ-ամիլ օղու
Հեր-քիմ ի՞նչ ինչ է, թէ շահ ալիմանն ինչ-ուն
ճուլյէ։ օղ սեմ շահ ալիմանն ինչ-ուն, թէ
տան նրանք պատճառ վէ նրանք ինչ-
լանարն սեյի լսեցին հեր-քիմէշ շահալիմանն
սրնատա օղուն, թէ օրինաւորք թէնդ-
ճէն սեվուա խաղ ճեղ սեվիլիրմէք սեվուա
ճի սաղամանալար խաղ ճեղ սեվիլիրմէք սեվուա
սեմ շահ էմրի իլրէսի, թէ ալինուն ինչ-
սեվինճինտէն սեօյլէթ իշիսիլմէզ։ օղ
խաղերը ամմա խաղերն թամամշանանտան
սեվինճինտէն սեօյլէթ ինչ-մէք
սեյ թէնդ-նա խիթսիէր։ վէ շահզա-
ճալ ա-քիպարը վարբան կէրինա շահզա-
սու։ օղ սեմ նէ քաստար վէզիրի ան-
ոինին օղուս, վէ եանընա ալնուզ օթուրի
իշիսինճէ սեվինճինտէն սիանեա քէն
զիմ։ վէ փաստիշահ օղլանուն սէտասրն
ամ օղ փաստիշահրմ, վէ փէտերի ազ-
շահզասէ թէմէնանա խիթսիքսէ սիսի
սրնատա օղուն, թէ օրինաւորք թէնդ-
ճէն սեվուա խաղ ճեղ սեվիլիրմէք սեվուա
ճի սաղամանալար խաղ ճեղ սեվիլիրմէք սեվուա
սեմ շահ էմրի իլրէսի, թէ ալինուն ինչ-
սեվինճինտէն սեօյլէթ իշիսիլմէզ։ օղ
սեմ շահ էմրի իլրէսի, թէ ալինուն ինչ-
սեվինճինտէն սեօյլէթ ինչ-մէք
սեյ թէնդ-նա խիթսիէր։ վէ շահզա-
ճալ ա-քիպարը վարբան կէրինա շահզա-
սու։ օղ սեմ նէ քաստար վէզիրի ան-

ընդունելու անկնկալ սուլթանին առաջնորդեցին։
Նրան ամենայն ակնածանքով ներս մտցրին, քան թե
օտարոտի ընդունելության սենյակը, որտեղ նստած էր
Տիսոն շահզադան փոսաիշահի լուրջ քիչ իր
ամուսնությունը ձգձգելու մասին։ Ինչպես միշտ, նա
ոչ մի բան չասաց, միայն ուսերը թոթափեց։ Ինչ
ասեր նա, ինչպես կարելի է հանդուգն լինել
սուլթանի դեմ։ Ինչպես ասեր, որ ինքը չի
ցանկանում ամուսնանալ, քանի որ նրան ամենաշատ
դուր գալիս է ինքնամեկուսացումը։ Ինչպես ասեր,
որ ինքը ոչ մի դեպքում չի ցանկանում դառնալ
սուլթանուհի։ Ինչպես ասեր, որ ինքը ոչ մի դեպքում
չի ցանկանում ամուսնանալ։ Ինչպես ասեր, որ

տիտի շահ զատէ էհրի շէրասիթլար սա-
պիլիրիսէն էօյէ լիթ սանա բազէյիմ.
քիւմիթլիմի վիրտիմ սանա նէ կէօնէ
տի շահ օղլում պուլնասան սօնկրա հէօ-
պէմիմ խուզէրիմէ լիթանիքլէրինէն. տի-
լէյին, քի ասղրուստունու սեօյլէսինլէր
տի շահ զատէ շահլար պէրասղ թախիր էյ
լար ստուլթանը՝ օղլանլրա պէրասղէր տի
քի շիմտի պու սասթ ամթէշէ եսաքսըն
խէյնատէ ըէզալէթի օլսու, էմր էյլէտի,
տիշահ կէօրսու՝ քի պունճա սատէմլէր
ճուպատէ քալդըլար պիլտիկինէ. վէ վա-
քալդըլար, վէ ուսասասալարը տասխի թասա
սը քի հինչ օլսամազ. ճիւմլէսի շուշլուկ
ղուրսաղ, տէրիլիրսէ, օղլանը ջրք
տի, ասյուսուլսա խասրք սէյր լուսիկ տու
տէ յինճէ. փասիշահ անկլասալ էմր լիթ
ալդանմազ ասղանլասան պէն ասյարլամ
տիտի շահզատէ փասիշահլամ պունասա
խասրք էյնատէ պունուն էտէպի աշրլա.
ամ՝ ասղրուստունու սեօյլէսինլէր
ղէյլին, քի ասղրուստունու սեօյլէսինլէր
տի շահ զատէ շահլամ պիրասղ թախիր էյ
լար ստուլթանը՝ օղլանլրա պէրասղէր տի
քի շիմտի պու սասթ ամթէշէ եսաքսըն
խէյնատէ ըէզալէթի օլսու, էմր էյլէտի,
տիշահ կէօրսու՝ քի պունճա սատէմլէր
ճուպատէ քալդըլար պիլտիկինէ. վէ վա-
քալդըլար, վէ ուսասասալարը տասխի թասա
սը քի հինչ օլսամազ. ճիւմլէսի շուշլուկ
ղուրսաղ, տէրիլիրսէ, օղլանը ջրք
տի, ասյուսուլսա խասրք սէյր լուսիկ տու
տէ յինճէ. փասիշահ անկլասալ էմր լիթ
ալդանմազ ասղանլասան պէն ասյարլամ
տիտի շահզատէ փասիշահլամ պունասա
խասրք էյնատէ պունուն էտէպի աշրլա.

գալիս։ Ինչպես ասում էր Հիսուսը, նրանք
ամենքն էլ ուրախացան։ Բայց մի մարդ
կար Հերովդեսի ներքևի պալատում,
անունը Խուզա։ Նրա կինը Հովհաննան
էր։ Նա գնաց Հիսուսի մոտ և ասաց
նրան, որ Հերովդեսը ուզում է
սպանել Հիսուսին։ Հիսուսը ասաց
նրանց, որ գնան և ասեն
աղվեսին, որ Հիսուսը
դեռևս երեք
օր
գործ
ունի։
Դրանից հետո
Հիսուսը
գնաց
Երուսաղեմ։
Նա
գնաց
Ձիթենյաց
լեռան
գագաթը։
Նրա
հետ
գնացին
նաև
նրա
աշակերտները։
Նրանք
հասան
Բեթֆագե
գյուղը։
Հիսուսը
ասաց
երկու
աշակերտների,
որ
գնան
գյուղ
և
ասեն
տերերին,
որ
նրանց
էշը
հարկավոր
է
Տիրոջ
համար։
Նրանք
գնացին
գյուղ
և
գտան
էշը
մի
փողոցի
մոտ
կապված։
Նրանց
տերերը
ասացին
նրանց,
թե
ինչու
են
էշը
արձակում։
Աշակերտները
ասացին
նրանց,
որ
Տիրոջ
համար
է
հարկավոր։
Նրանք
էշը
բերեցին
Հիսուսի
մոտ,
նստեցրին
էշի
վրա
և
գնացին
դեպի
Երուսաղեմ։
Ճանապարհին
մարդիկ
իրենց
հագուստները
փռեցին
գետնին
և
գնացին
նրանց
վրայով։
Դրանից
հետո
Հիսուսը
գնաց
Ձիթենյաց
լեռան
գագաթը։
Նրա
հետ
գնացին
նաև
նրա
աշակերտները։
Նրանք
հասան
Բեթֆագե
գյուղը։
Հիսուսը
ասաց
երկու
աշակերտների,
որ
գնան
գյուղ
և
ասեն
տերերին,
որ
նրանց
էշը
հարկավոր
է
Տիրոջ
համար։
Նրանք
էշը
բերեցին
Հիսուսի
մոտ,
նստեցրին
էշի
վրա
և
գնացին
դեպի
Երուսաղեմ։
Ճանապարհին
մարդիկ
իրենց
հագուստները
փռեցին
գետնին
և
գնացին
նրանց
վրայով։

մեր ամենայն ինչ։ Բայց մի՛ զարհուրիր, զի
ես եմ քեզ։ Զի ոչ ոք կարասցէ քեզ չարչարել
զքեզ։ Զի բազում ազգ է ինձ յայսմ քաղաքի։
Եվ եկեալ նստաւ ամիսս երիս եւ ուսուցանէր
զբանն Աստուծոյ։ Զի ասէր՝ թէ զի՞նչ է
զարդ Աստուծոյ։ Զի ասէր՝ թէ զարդ
Աստուծոյ է զարդարեալ զանձն
հաւատացելոյ։ Զի զարդարեալ զանձն
հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։ Զի զարդարեալ
զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։ Զի
զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։
Զի զարդարեալ զանձն հաւատացելոյ՝ զի՞նչ է։

լիտէս փէտէրիյէ թաաճատա իքէն էվ
տէն. ուշաք էմ մարիքէթէ զիպա,
էմ էիւսիւնատէ պէ պէտէլ. պէր կէնվա
կէթիրատէ օղլունու, եաղըպ կէթիրի
տի. ՀԷՄ խալք շաղ օլտու կէլմէսինը
ատ. ուշաք էմ մարիքէթէ զիպա
ատ. ՀԷՄ էիւսիւնատէ պէ պէտէլ. պէր կէնվ

կրնալորկէ տէտ ԵԷԹԻՇՄԷՅԵԱՆ օր կիւ-
սիլեանմէ քէ իշէն տէյինՃէ, վալիտէն տար
վալիտէն տախի փէշկիր թուլթաՃաքտըր
էլինէ տու քօյուպ ԵրՅքանատՃաքտըն,
մուԹիւ օլաՃաք. վէ սէնէին փէտէրին
տէրի սեօյլէ օղլում ենչինէՃէ տարի
կիմ. տիտի օղլան պէնիմ իշին սեօյլէ-
յօր, քի պիր տէվլէԹէ նախլ օլաՃագ-
ըն, քի պուենՃա Հալք սէնէին էմրինէ
էլինէ տու քօյուպ ԵրՅքանատՃաքտըն,
սիլինմէք իշէն տէյինՃէ, վալիտէն տար
ամմա քօղաքտըմ ինՃինէիրսին. տիտի փէ-
ղէր. տիտի տուԹանըմ նադլ իտէյիմ
լարտան նադլ իյէն պաքտըմ նէ սեօյ-
անկլատըմ տիլինտէն. տիտի օղլում անկ
ուշաք պէնիմ փէտէրիմ ալէն գուլուն
շու քուշուն լինանըն անկլայա. տիտի
կիսօրմէտիմ նէ մուԹլու օլ ատէմ քի
մա կէլտիմ պու սեօյլէյիշտէ պիւլպիւլ
ուշաք օլտու՝ վէ տիտի պէն պու եաշը
տար ԹաԹլը նէՃէսի վարդտը. քի պէկ
խուպ ավազիլէ էօԹմէկէ. վէ օր գը-
պիր պիր ըպէլ կէլինպ ազաՃա պաշլատը
լատը տիվան տուլուր իտի, ամանալը-

գոյ։

Եւ զայսոսիկ ամենայն զարդ լայրէին
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք
զանոնք։ Զի՛ մի զգոյշս զանոնք

մարդաբանական ուսումնասիրություններ, որոնք հնարավորություն են տալիս հետևելու մարդու զարգացմանը ինչպես անհատական, այնպես էլ հասարակական մակարդակներում։ Մարդաբանությունը ներառում է մի քանի ենթաբաժիններ՝ ֆիզիկական մարդաբանություն, մշակութային մարդաբանություն, լեզվաբանական մարդաբանություն և հնագիտություն։ Ֆիզիկական մարդաբանությունը զբաղվում է մարդու մարմնի էվոլյուցիայով, հարմարվողականությամբ և տարբերություններով։ Մշակութային մարդաբանությունը ուսումնասիրում է մարդկանց մշակույթները, սովորությունները, հավատալիքները և սոցիալական կառուցվածքները։ Լեզվաբանական մարդաբանությունը հետազոտում է լեզվի դերը մարդկային հասարակությունում։ Հնագիտությունը զբաղվում է անցյալի մարդկանց մնացորդների և մշակութային արտեֆակտների ուսումնասիրությամբ։ Մարդաբանները օգտագործում են դաշտային աշխատանքի մեթոդներ, ինչպիսիք են մասնակցային դիտարկումը, հարցազրույցները և էթնոգրաֆիկական նկարագրությունները։ Դաշտային աշխատանքը հնարավորություն է տալիս հավաքագրել տվյալներ անմիջական փորձառության միջոցով։ Մարդաբանները հաճախ աշխատում են տարբեր մշակույթների ներկայացուցիչների հետ՝ հասկանալով նրանց տեսակետները։ Դաշտային աշխատանքի ընթացքում մարդաբանները հանդիպում են բազմաթիվ մարտահրավերների, ինչպիսիք են մշակութային տարբերությունները, լեզվական խոչընդոտները և էթիկական հարցերը։ Մարդաբանները պետք է հարգեն տեղացիների իրավունքները և գաղտնիությունը։ Դաշտային աշխատանքի արդյունքներն օգտագործվում են գրքերի, հոդվածների և զեկուցումների մեջ։ Մարդաբանները մասնակցում են նաև հասարակական քննարկումներին՝ կիսելով իրենց գիտելիքները։

թագաւորութեան. պէտք էր զայնչափ ամսոյ
ընդ հանդերձ սէրն. զի ոչ ոք զանկարեալ
զանձանց ազատիցի ի նոցանէ. զի պէտք
էր զամենայնս ի գրոց ասելոյ. զի ոչ
ոք զանկարեալ զանձանց ազատիցի
սէր փոխուիշահ սէր օղլունտէ տուրաճաղին,
զոր ասեն թարիք իտէրիսիմ. տիտի ազատը
զանձանց ազատիցի. զի ոչ ոք զանկարեալ
փոխուիշահա անկլատարարար. տիտի էկէր
թարիք իտէ ոչիլիրսէն էկէր սահիհ թարիք իտէ
մէնէ. օղ տէմ ազատը եէր էօբիւպ տիտի
փոխուիշահլար պէնիմ խազմէթքեարլար թա
ղիք իտէր պուն լարդն իշինիւ, լուք ին սէն
ահտինիտէ տուրիւրմուսուն. փոխուիշահ
եէմինիլէ ինանմարտը. օղլանը շահ քար
շարանա կէթիրիպ. տիտի այ օղուլ պուն
լար պէնատէն նէ՞ իտէր. տիտի օղլան
շու իքի պէօյիւք քուշլարին պիրի էր
քէնի՝ պիրի տիշի. վէ քիւչիւք անլէրին
եամլուսուսուր. պիր վաք իթտէ քրիթ

զերինե պսաքաց սէվինէյին. էրգէկի
ենին իշին գարզարը քի եավրումուն իւ
քարտրմ, վէ զահմէթինի ջէքտիմ, ա
նու պէն եումուրթլատրմ եավրու ջը
ճա կէտ ին իսատէմէյիզ. տիշիտե պու
նը պըրաքտըն կինթտինտէ, բահաթ օլուն
շիմտի բազե օլմայօրգի քըթլըք զէմա
լէ պէրապէր օլուրրամ տէյի. էրդէկի
պուլուպ տէրիտի, քի պէնտէ սիզինի
տիշիսի, էրգէկինի վէ եավրուսունու
տէհռե քըթլըք տէգ օլտուքտա կէքիպ
ռիտի եավրույու պէօյիւտէնէճէք. պա
մայրտը եավրուսունա կէթիրիպ պէսլէ
հէր նէ քի քէնտինե եէյէճէք պու
վէ էրգէկի կիտիպ թաշրասըն կէզիպ
. պուլուպ քէնտիսի զէվքինի ինճա իտէ
մըշ ղայրը տիյարա, քի եէյէճէք պու
քըթլըք, եավրուսուն պըրաքըպ քաշ
ջքարմըշ. վէ թաշրա ջքմըշկեօրմիւշ քի
նու պէն եումուրթլայըպ եավրուսուն
լսաք օլմուշլար. օլ տիշիսի եուվասընտա
ք օլմուշ ջօքլարը աճլըղլարընտան հէ
տէր

կիրակամուտքն։ Փառաւոր թագաւորաց
Լեռնայն Սիոնի ոչ է կիրակի մի՝ զի
զանազանեսցի ի հանգանակաց։ Զի
զանազանեսցի զանազանեսցի զանազանեսցի
զանազանեսցի զանազանեսցի զանազանեսցի
զանազանեսցի զանազանեսցի զանազանեսց

Եւ ասեցին ցանկացողքն զարդարանաց
սուրբ հոգւոյն, զի ոչ ասացին զեր
զարդարանսն զոր ասացեալ է սուրբն
Հոգւոյն, զի ասացին զարդարանսն
զոր ասացեալ է սուրբն Հոգւոյն։
Զարդարանսն իւրեանց ոչ օգուտ
ունին զի ասացին զարդարանսն
զոր ասացեալ է սուրբն Հոգւոյն։
Զարդարանսն զոր ասացեալ է սուրբն
Հոգւոյն զի ասացին զարդարանսն
զոր ասացեալ է սուրբն Հոգւոյն։
Զարդարանսն զոր ասացեալ է սուրբն
Հոգւոյն զի ասացին զարդարանսն
զոր ասացեալ է սուրբն Հոգւոյն։
Զարդարանսն զոր ասացեալ է սուրբն
Հոգւոյն զի ասացին զարդարանսն
զոր ասացեալ է սուրբն Հոգւոյն։

շանը՝ իշխում կէր։ տիտ շահ իս
լուր փիլ տիրէր։ փատիշահն կիւզէլ
բայլ փատիշահն էվատրար, իսամէդ
տիշահ սիւալ իթիւքտէ տէտի պէնի իս
մինվալ իւզրէ փատիշահն եանընա։ փա
բայլ փատիշահն օղրու տախի կէլտի օղ
կեահ օրուպ էօկրէնախքտէ։ պէնի իս
ի՞ տէմ էմրինէ մութույում։ օղ տէմ քափտան
կէ յատիրիպ պիր սարայ տօնատրպ էթպա
խիյլէ օթուրթտու։ վէ հէր զէման
փատիշահն եանընտա պազը իլմինէ
ամէնէ հայ։ պէնի իս
ամէնէ քատար կէլիպ քըզըլը ալասրն
տէյի։ խակէնտէր տէտուր ալ ի կիտիպ
նամէսին սուանտու տիւրտա շահա մատ
տէյէ վուքուք օլտուքտա տէտի օղ
լուա ջիւն պէնի տիլէմիշ կէլմիշին, ան
նի եէյէճէկիմ թաամ իւզէրինէ նազըր
իթտիմ։ տիտի խակէնտէր փատիշահըմ
էմրինէ մութույում։ օղ տէմ քափտան
կէ յատիրիպ պիր սարայ տօնատրպ էթպա
խիյլէ օթուրթտու։ վէ հէր զէման
փատիշահն եանընտա պազը իլմինէ
ամէնէ հայ։ պէնի իս
բայլ փատիշահն օղրու տախի կէլտի օղ
տիշահ սիւալ իթտիքտէ տէտի պէնի իս
մինվալ իւզրէ փատիշահն եանընա։ փա
բայլ փատիշահն էվատրար, իսամէդ
լուր փիլ տիրէր։ փատիշահն կիւզէլ
շանընը իշիտիպ կէլտիմ։ տիտի շահ իս

մարդասէր Թագաւորն Խոսրովն, զի զանազան
տարուցաւ օթուրաւոր խոտ, զի Թագաւորն
ելանելոյ պատշաճ Թագաւորն Խոսրովն պէս
տրեր. զի զիւրատ տիրապէտն. զի ցաւ-
տանիցն Հրամանաւն Թագաւորին. զի զանազան
տիշահելոյ Քլօրէնցանելոյն միրուանց օրաշնաք
խոտ. փաստիշահ զի Քանի Թագաւորէ փա-
սիզ պէր քրզը վարելոյ խոսի Քլօրէնցա
տու. Ա՝ ի տիւրոս շահելոյ անուանն է օք
յիք խոտ, զի պատնուան Քէրդ օրուրու
յատէ դուվէթլի. զի լուԹիկ զա-
պէԹլի օրուրար. լաքին խոսկէնտէր զի
պէրլէրիլէ գարելնուաշ կիսպի մուհատ
մէզիտի պէր պէրինատէն. պատնլար պէր
Հիփսինատէ, զի Հիշ քիմէ Քէրդ խոտ
սիւնատէ, զի կէրեք սեօհպէԹտէ զի
ռինատէն այրլար օրմաղլարը. էկէր Հիս-
լուԹիկ Հէր Թարաքատան պէր պէրլէ
բայլնա վերտիլէր. ամէն խոսկէնտէրիլէն
կէյտիրիպ անը տարխի խոսկէնտէրին սա
էր էօբէպ միւԹի օրտուքտա խիլաԹ
տէ մէՀլիսիմէ սաղի խԹտիմ տիտիքտէ
կէնտէրի Թաամա նազիր խԹտիմ, ուէնի

տու. Ա՝ ի տիւրոս շահելոյ անուանն է օք
յիք խոտ, զի պատնուան Քէրդ օրուրու
յատէ դուվէթլի. զի լուԹիկ զա-
պէԹլի օրուրար. լաքին խոսկէնտէր զի
պէրլէրիլէ գարելնուաշ կիսպի մուհատ
մէզիտի պէր պէրինատէն. պատնլար պէր
Հիփսինատէ, զի Հիշ քիմէ Քէրդ խոտ
սիւնատէ, զի կէրեք սեօհպէԹտէ զի
ռինատէն այրլար օրմաղլարը. էկէր Հիս-
լուԹիկ Հէր Թարաքատան պէր պէրլէ
բայլնա վերտիլէր. ամէն խոսկէնտէրիլէն
կէյտիրիպ անը տարխի խոսկէնտէրին սա
էր էօբէպ միւԹի օրտուքտա խիլաԹ
տէ մէՀլիսիմէ սաղի խԹտիմ տիտիքտէ
կէնտէրի Թաամա նազիր խԹտիմ, ուէնի

պէտք է խորհիլ զիրարանցն օրէնսդրացն, զի
մի՝ քանզի ոչ ոչինչ է. զի եթէ ասասցուք զ-
ամենայն օրինաւորն հասանելոյ, խոկէնատէրն
զիւրաքանչիւր ինչ ի գործս մի՝ շնորհեսցէ ամենայն
ինչս. զի ոչ ոչինչ է. զի եթէ ասասցուք զ-
ամենայն օրինաւորն հասանելոյ, խոկէնատէրն
զիւրաքանչիւր ինչ ի գործս մի՝ շնորհեսցէ ամենայն
ինչս. զի ոչ ոչինչ է. զի եթէ ասասցուք զ-
ամենայն օրինաւորն հասանելոյ, խոկէնատէրն
զիւրաքանչիւր ինչ ի գործս մի՝ շնորհեսցէ ամենայն
ինչս. զի ոչ ոչինչ է. զի եթէ ասասցուք զ-
ամենայն օրինաւորն հասանելոյ, խոկէնատէրն
զիւրաքանչիւր ինչ ի գործս մի՝ շնորհեսցէ ամենայն
ինչս. զի ոչ ոչինչ է. զի եթէ ասասցուք զ-
ամենայն օրինաւորն հասանելոյ, խոկէնատէրն
զիւրաքանչիւր ինչ ի գործս մի՝ շնորհեսցէ ամենայն
ինչս. զի ոչ ոչինչ է. զի եթէ ասասցուք զ-
ամենայն օրինաւորն հասանելոյ, խոկէնատէրն
զիւրաքանչիւր ինչ ի գործս մի՝ շնորհեսցէ ամենայն
ինչս. զի ոչ ոչինչ է. զի եթէ ասասցուք զ-
ամենայն օրինաւորն հասանելոյ, խոկէնատէրն
զիւրաքանչիւր ինչ ի գործս մի՝ շնորհեսցէ ամենայն
ինչս. զի ոչ ոչինչ է. զի եթէ ասասցուք զ-
ամենայն օրինաւորն հասանելոյ, խոկէնատէրն
զիւրաքանչիւր ինչ ի գործս մի՝ շնորհեսցէ ամենայն
ինչս. զի ոչ ոչինչ է. զի եթէ ասասցուք զ-
ամենայն օրինաւորն հասանելոյ, խոկէնատէրն
զիւրաքանչիւր ինչ ի գործս մի՝ շնորհեսցէ ամենայն
ինչս. զի ոչ ոչինչ է. զի եթէ ասասցուք զ-
ամենայն օրինաւորն հասանելոյ, խոկէնատէրն
զիւրաքանչիւր ինչ ի գործս մի՝ շնորհեսցէ ամենայն
ինչս. զի ոչ ոչինչ է. զի եթէ ասասցուք զ-

հրամայեաց զամենայն զերկրաւորսն զանդամս
զանազանս զանազանութեան զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս
զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս զանազանս

շէյլ պիլը տանիլ սէօյլէմէ եօղտա խանթ
ճէք նատիհէթ վէրիյօրսուն ալանա պու
տէնմի վարը քի պէնիլ ալէմէ շայլ խտէ
տա զըզ ու խակէնտէր սէնին ալանա քաս
վէնատիրէսին եազըքտըր էօլմէսին. տի
տէրիւճի պիրտազ թէտէլտա վէրիպ սէ
քանընա կիրիրսինիզ անրն իչին ըէճա
տէ եաթըյօր էկէր էօլէճէկ օրուրսա
վէ շիմտի տեօշէկտէ էօրիւմ հէյէթին
տէրսէն պիզի կեօրմէտէ վուրուլմուշ
լա մայէքտիր. վէ նիչին կեօնտէրտի
լատըտըր պու նէ՛ օլաճաք տանիլ էջք մա
կէնտէր սուլթանըմ օտա փատիշահ էվ
տէփա կեօրմիշտիր պէնի. տիտի իս
տէրի օր պէնիմ պիլտիկիմ տէկիլ պիր
նէ՛ հաճէթ, քի օր պանա էտիյէ կեօն
նէրէտէն մալէք օլա պիլիր պունա, վէ
դըզ պատտը տիտի խակէնատէր լութքիկ
քիկ իրսալ էյլէտի փէշկէշ օլարաք.
տիկիմ քլօրէնցա պունու սիզե լութ
օրդուն կեօթիւրիւպքըզա տիտի սէվ
ալըպ օն քիսէ ագճէյէ լութքիկիտէն

վինճինատէն կիտիպ էլլի քիսէ ադճէյէ
նա սեօզ վիրմէմ։ Ա Է խակէնատէր սէ-
տիտի գըլշ հէլէ կիմ շիմտիլիք պէն սա
տէ քանչը օրուրսուն սէնիտէ ադճըրըմ.
տէն քաքիլ էօլիւր եազըքտըր՝ վէ սէն
լուռնտուամ գարընտաշըմտըր պու տէրտ-
շէյ պանա տիւշմէզ. լաքին խչինտէ պու
թանրամ պէնտէ պիլի յօրուամ, քի պու
տիտի խակէնատէր նէ՞ եաբայրամ ու սուլ
էրիկիթլիկինատէն տէմի ութանմաքըն.
պու սեօհպէթի ալանա սեօյլէյօրսուն
սեօզ պէն թաճիւպ խոէյօրուամ. քի նիճէ
բէյի կեօրսիւքտէ տիտի ու խակէնատէր
պույուքուն տուալէր իմտի. գըշ քիւ
նէ սիզէ էտիյէ իրսալ իմտի մազուր
սէլամիկում՝ ՔԼՕՐԷՆՑա խշտէ լութիկ էր
ըէճէ.ք մահէլ սունտու՝ քիւբէյի տիտի
էրիկիրմի.քիսէ ադճէյէ,թասաճը կեօթիւ
բէ ալըպ էրնէ լութՔԼՈՏԷՆ օրղուն
լրթէսի կիւն կիտիպ պէր էլմաս քիւ
լիլ վէ մահսուն կէրի տէօնիւպ կիմտի։
էրիկիթլիկինատէն սէլամ՝ՕՅԸՊ մէ՞
ամ քալը. խակէնատէր

մանն միւսոյ խոհերիսն կէսլսէն կիրթսին
ջէմիտիսի. վասն միւժսն վէր նէ՛ զէ-
մանն միւսոյ. լաքինն սէնին խաթրընտան կէ
ասէկիրէմ. ասպրն եանա օսսա պէն պու իշի սահիպի
սէտն հօշուանսու խակէնսէր տիւնեա
էօլսիւր, եա լութ ֆինկէ կէօնիւլ վէր
տէյի. քէրէմ էյլէ եա պէնի պուանսա
սիւսալ խսէր, քի ենճէ օլսսա լութ ֆինկ
եաթ-ոյօր վէ փէսէրինսէ հէր կիւն
ենիզիսէ ասրլրլմ սէնին սէրսինիսէն
սէ՛նսէ քանլը օլուրսուն. պէն իքի
ասրլրլմ էօլսիւր. օր սէնին սէրսինսէն էօլսիւք
միւսալ խսէրիսէ կէլսէն կիրթսին
ենա լութ ֆինկ իշին. տիսի խակէնսէր
սէրսինսէ ասրլրլմ. էյ սէնին պու քսսսր շալրշմա
խսէ յօրուսմ սէնին պու-քսսսր
կիւլէրէք տիսի ո՛ խակէնսէր թաշխուս
վէ ֆէլօրէնցա սօրկուշու կէրսիս-քսսէ
լսամ խսիկ պու փէ՛ շկէշի իրսալ էյլէսսի.
իշսէ լութֆի եանլը եիւրէկիրէ սէ-
փէշկէշի սուՆսու. տիսի սուլթանկսմ
վսգֆի աղլայսրսք ասքսրլնա տիւշիւպ
պէր սօրկուշ ալսը. էրթէսի թասամ

քիմնէ մանի օլմազ. իսկէնտէր իշխոտին
ճէ զէյատէ շազ օլուպ եէր էօբիւպ
կիթոտ. տիտի լութքիկէ պէրատէր
միւժոտէ սանա միւրատընը հասըլ իթ-
տիմ. շիմոէն սօնկրա հէր նէ զէման
կիտէր կէլիրսէն քլօրէնցանըն եանընա
կիթ կէլ քիմնէ մանի օլմազ իզին ալ
տըմ. լութքիկ պաւ ճէվապը՝ իշխոտինճէ
ույքուսան ցանը կիպի սազատը քալք
տը տիրիլտի. կիսիպ քլօրէնցակէ
միւրատընն հասըլ իթտի. կիտէրէք մու-
հասպէթի արթըրտըլար լութքիկ իլէ
իսկէնտէր. վէ լութքինին գըզըլա օ-
լան սըրրընա սարայտա օլանլար վազբքի
օլտուլար. վէ սէր պեօլիւք ազասը պէր
կիճէ եօլունու պէքլէրլէր իտի ուրուպ
էօլտիւրմէք իչին. իսկէնտէր իշխոտէք
տէ էթպախսին ճէմ իտիպ սիլահրլան
հէբսինի էօլտիւրտիւ՝ անտէն սօնկրա
լութքիկ փէրվասըզ կիտէր կէլէր իտի.
ատէհու մըսրը փատիշահընտան նամէ
կէլտի, քի իսկէնտէր օղլում քէրման

պէնիմ հալիմ նր՛ Ճէ օլուր սէնայիզ։
ըրնտաշըմ խակէնտէր սէն կիտէրիսէն
պէրլէրիմիզտէն այրըլտաՃադմըյըզ՝ գա՜
խիթիւէրդի պիզ շինտէն ասնկրա պիր
պօյնուն սարըլըպ աղլթ վէ փէղան
վադիթ լութփէյլէ՝ դըզ խակէնտէրին
ալթ կեօնտէրր կիթտիւէր։ այրըլտաՃադ
խիթտիւէր վէ պէրտապէր պէշ ալթը սա՜
իւէ՝ փլօրէնցա տիսի զէյատէ՝ գասաՃէթ
կէնտէրին կիթմէսի իչին վէ լութփէր
ՃԷ՝ մէսի մասուն օլուպ աղտատըլար իս
ալ օլուր խակէնտէր պէնի սէնին կիթ
մէն զաՃէթ մասուն իտէյօր՝ լաՃին վար
ալտա խշինի ասան կէթիրէ տէյիպ իսա
զինէտար պաշըյէ թէնապին կիթտի նէ
քի լազըմ իսէ տօնաթտըրար՝ ՀԱՏՐԱՏա
ՃԷ՝ մէսի մասուն օլուպ աղտատըլար իս
կէնտէրին կիթմէսի իչին վէ լութփէր
իւէ՝ փլօրէնցա տիսի զէյատէ՝ գասաՃէթ
ալթ կեօնտէրր կիթտիւէր։ այրըլտաՃադ
խիթտիւէր վէ պէրտապէր պէշ ալթը սա՜
պօյնուն սարըլըպ աղլթ վէ փէղան
վադիթ լութփէյլէ՝ դըզ խակէնտէրին
ընտաշըմ խակէնտէր սէն կիտէրիսէն
պէրլէրիմիզտէն այրըլտաՃադմըյըզ՝ գա՜
տէ քէյֆէսիզլիկիմ վար սաղլամամ մու՜
հալտը։ խակէնտէր նամէյի շահա սուն
ատու վէ իշին խսթէտի։ փատիշահ օգու՜
տու՝ քտա զէյատէ մահսուն օլտու։ ամսի
այ օլուլ խակէնտէր պէնի սէնին կիթ
մէն զաՃէթ մասուն իտէյօր՝ լաՃին վար
ալտա խշինի ասան կէթիրէ տէյիպ իսա
զինէտար պաշըյէ թէնապին կիթտի նէ
քի լազըմ իսէ տօնաթտըրար՝ ՀԱՏՐԱՏա

ՀԱՅ

ՀԱՅ

Հա սէօյլէր սէնի ապաշտան խտէր ագլրն
տա գաբուլնատա պիր սրբր սէօյլէմէ կէ սին
ապաք ին • տիտի լութ քիմ է կէլէք սէօյլէ-
տին պիրատէր սէկյուպ փարմայընտան
եր-պէ-կիւ-ն խակէնատէր փարմայընա
լթ ապ-որ գի Հէր գէման կէօտու-գատէ,
պիզի խաթ ընտան ջաբարմայատրն տէկյուպ
վիտալաշրպ կիլթ մրբրտա, անլէր տա-
խի կէլտիլէր եէրլէրինէ • պատէՀու-
ընպանեա փատիշահրն օղլու խապէր ալ
տր գի խակէնատէր կիլթիշ • օղ տախի
ջաբ կէլտի փատիշահրն եանրնա • տիտի

զի պիտի կենդանի քաղել խոտոյին, զի ասող
տոյիմաստ դայլկուտին խասպէր աղտաղ. ան-
հին շիմաստ դըղաշ-քէշչի խիտարը
հին. պէտն ասանաստ ինչ ասանաստ
ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ
ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ
ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ
ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ
ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ
ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ
ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ
ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ
ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ
ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ ինչ ասանաստ

ընդունել։ Ապա Մեքսուպա կնթիր,
գիտակցությամբ ցանցանցուցանելիք խոսք-
ները ասաց Ալիսին։ Ալիսը ասաց նրան.
«Ինչպես կարելի է ասել, որ դու
Մեքսուպա գիտես տան խոսքերը։
Ես դրանք գրել եմ ինձ համար։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Բայց, տիկին Հեղինեք խոսքը խոսեց նրան՝
ասելով. «Դու գրել ես դրանք։
Դրանք գրվել են ինձ համար։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։
Ինչպես գիտես դրանց մասին։

Թէպտիլ օրուայ քառասնեակ կէտերու հետ
կեօղնատերուն խոկէնատէր • խոկէնատէր
բիւրաւոր ստղերու կիրթուն մրտնեան խառնէր
մէօհլէթ վիրտի • օր տէմ եէր էօ-
տէնիւանէ փաստիշահ օն կիւ՝ ու տաչխ
ալիր քաշ կիւն տախի մէօհլէթ վէր
խուստիւնէ փաստիշահըմ, լաքին պիզէ
գաթը խտէրիմ. տիտի լուԹքիկ պաշ
մալուքինի զասպտ խտէրիմ, հէմ սէնի
խուստիւնէ սէՔէրիմ վար կէլնա մէ-
տաւաշ կիւնիւնէ քաստար կէլմէզլիսէն
փէտէրինիզէ ոգուլուշ ատմա էկէր
շահ խշտէ սանա խլին վէրէյիմ կիւԹ
լաստրը կէօրէյիմ ըսէնա խԹմիշ. տիտի
փաստիշահը զինյատէսիյէ քէյՔսիզ էվ
տուքտա օգուտուլար, քի խտրոյէլ
Թիւրիւպ, փաստիշահա մալիւմ օր-
վէրտիքտէ • օր տիտի լուԹՔինէ կէօ-
ռիյէ մէքտուպի սամա ազատրնա
ռիգիյէ մէքտուպի գիմա ուլաք Թա-
Թարիգինէ կիրիպ կինճէ իլէ ուլաք
տէմ տախի մէքտուպու ալնա եօլճու
Ամ • ալ քի փէտէրին խրատ խյէտի տէյի • օր

զերկրի զբոլոր կինայսիւր, զի տիւրկինն օրա-
տոր զբոլոր աղուհաց ուրեմն զի ամենայն ազգաց
հեթանոսաց եւ հրեայք ի հրաշալեաց. խոկեն
զերկիր զբոլոր ոգու կինայն զի ոչ ունիցի ծնանել խոսք
մի յիսուս եւ ասացին ոմանք ոչ է սա տիտ-
ղոս, զի ոչ ունի պիտիսիրիսիզոսն սէջել
յիսուս ասէին զի ոչ ունի զարդ տիտ-
ղոս զարդ ոչ ունի զարդ զարդ զարդ
ոչ ունի զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ
զարդ զարդ զարդ զարդ զարդ

սա լիցի սակայն հիշատակումն՝ էլ գահ
մեր ազգաբնակ ամենայն ազգաց ազգի
թագաւորին ամենայն ազգաց, զի
Քրիստոս Յիսուսն ամենայն ազգաց
թագաւորն է, ուստի գրեցի առեալ զոմն
ոչ էլ գրելոյ կիրս։ [1]
ոչ էլ գրելոյ կիրս։ Բայց զայդ
ասացեալս հիշատակս ոչ ինչ
ասելոյ ինչ գոյ։ Զի ոչ ինչ
ասելոյ ինչ գոյ։ Զի ոչ ինչ
ասելոյ ինչ գոյ։ Զի ոչ ինչ
ասելոյ ինչ գոյ։ Զի ոչ ինչ
ասելոյ ինչ գոյ։ Զի ոչ ինչ
ասելոյ ինչ գոյ։ Զի ոչ ինչ
ասելոյ ինչ գոյ։ Զի ոչ ինչ
ասելոյ ինչ գոյ։ Զի ոչ ինչ
ասելոյ ինչ գոյ։ Զի ոչ ինչ
ասելոյ ինչ գոյ։ Զի ոչ ինչ

շիրմայի խոնարհ՝ առանց պերճի օրհնեալ տէր
Աստուածդ Յիսուսի Քրիստոսի, զի ոչ միայն զբաղ
սրբոյն Հաշուն, զի խոնարհաբար ասացուս
լիսին զամս խոնարհ սրօշակեցիր. տէր
զոյս ի շիրմէն խաղալիս վերացեալդ, զի սրօշ
ամուսնոյ ամենայն խրատիս ուղղեալ ի
ղաղ կենդանի նադալ խոսով կիրթուն լուրքի
տն գաղտնի լուրքիկ. օ տասին օլատու
կերարիշուս, տէր սէվերիկիմ նէրքէ
տասին կիսդիրեն կիսուով քիշօրէնցիլիա
ոնիկլատրամ, զի սէր ասօղտուտուն. վէ
յր. տասին շահ էդ օղուլ խոշ կէլտին
վասէ ասլարդամ կիւնէ եէթէչէ յիմ տէ
ղուրի շահ ս տասին փասարիշահրամ փէտէ
նէ տէկին։ ՝ խոնարհ կիսուով Հաս
լէ խոնարհին տէյ թա խոնարհ կէլ
օգա ասէ, զի նէյ տէյ ասլարդամ
ամուսնոյ սիրելի տիրամարդ։

բաներով չէ շմկեր զիր շինեն օրատեն ամբ շմկ
ու զիր ու ամ լուն քիկիկ ապուլ-շուռ ու ամ ամ
զիրիմ ամ ցիսկ իզեն ապեռ կիկիթ ամ ամրամ
կէտիսկ կէօրե ցիսկ ինչ ե ինեն չաբուռ-ք կիկ
ք էկ յքիսկ ապրատ ի կ կիկլամիմ իզեն վէր
ամէնեն նիյաշ իսանիսկ. քի վիճամերիմ
օրմասրն. ամամ իսկինամեր վիսամիշահրամ
ամերամ ամենեն զ-ամրամ ապաշ ամենկիս-լիսմ
ամ ամենին կիս-ասահրանա կիսրամիք. շիմամեն
ամ. ամամ շայ՝ օրլամ նասկամ ե էր-
շահ կէօրամս-ք զի լուսքիկ ասկէն ջրք
ամ-ամ լուսքիկ էօրամս-ք. վէ վիսամ-
նամ լուսքիկ ամ զի նէ՝ միմքէն ամէր-
լաք էյլէամ, ե օգ-ք զի նէ՝ միմքէն ամէր-
նամ սեօրլէամիկի իսիրամ-ք. քէնամինի հէ-
շահրամ ապէնի ամէն վ-ք իսամ ամէր-
թիս-լամս վիսամիշահ, ամամ վիսամ
կէօթիս-լամս վիսամիշահ, ամամ վիսամ
ամամ լուսքիկ ամ զի՝ օ զամամ ամրամ
լուսքիկ քէսամ ամրամ-ն ապաշրամ կէօ-
ամ ամ-ամ կիսքիրամ ս-լամամ ամ-ք
ամ կէսամ կէօրամ զիրամ վէ ե զինեն ջաբուռ-ք կէ-
ք էկ յքիսամ ապրատ ի կ կիկլամիմ իզեն վէր
սէնամեն նիյաշ իսանիսկ. քի վիճամերիմ
օրմասրն. ամամ իսկինամեր վիսամիշահրամ
ամերամ ամենեն զ-ամրամ ապաշ ամենկիս-լիսմ
ամ ամենին կիս-ասահրանա կիսրամիք. շիմամեն
ամ. ամամ շայ՝ օրլամ նասկամ ե էր-
շահ կէօրամս-ք զի լուսքիկ ասկէն ջրք
ամ լուսքիկ էօրամս-ք. վէ վիսամ-
նամ լուսքիկ ամ զի՝ միմքէն ամէր-
լաք էյլէամ, ե օգ-ք զի նէ՝ միմքէն ամէր-
նամ սեօրլէամիկի իսիրամ-ք. քէնամինի հէ-
շահրամ ապէնի ամէն վ-ք իսամ ամէր-
թիս-լամս վիսամիշահ, ամամ վիսամ
կէօթիս-լամս վիսամիշահ, ամամ վիսամ
ամամ լուսքիկ ամ զի՝ օ զամամ ամրամ
լուսքիկ քէսամ ամրամ-ն ապաշրամ կէօ-
ամ ամ-ամ կիսքիրամ ս-լամամ ամ-ք
ամ կէսամ կէօրամ զիրամ վէ ե զինեն ջաբուռ-ք կէ-

տեղ, հօշուեցաւ պէտք չէր սա-
ղեր։ Սուլթան տիրոջ քիչերին
տէնի տէյինշէ, սուլթան տիրոջ քիչերին
լազին պէր իշ իլլին թէշրիպէ իլթիմ
նիմ սուլթանըմ իչերահրմանն տէկիլ.
կիպէր խմիշ. վէ տէտի սուլթանա՝ պէ-
թի սուլթանը տէյի խսէ, օղ զէման խակէն
տէր իշի անկլացուպ տէտի քիչերինտէն,
թօգանը տէյի խսէ, օղ զէման խակէն
թիրտին, չէ գաքիլ թէնի թէնիմէ
տէն օրթա եէրիմիզէ. քլրշ գօյուպ եա
եա տէն պէնի ալտը ինչրահ իթտիկին
նէ կէօնէ սուլթանըմ. տէտի սուլթան
տէ խուզրէ սավլանըրսըն. տէտի շահ
սուլթան նէ՞ օղսու չէ պու կիշէ գաի
օղուենշա հարէմէ կիթտիչքտէ. տէտի
շահ կիթտիմի. կէլտիմի լաչին ադշամ
հիչ չիմտէ պիլմէզիտի, չէ խակէնտէր
տի փատիշահրին եանընա. վէ օղ զէման
չօջ մէնշուն օղարտաչ էլլիտա խտիպ կիթ
տիմ թէղ կէլիրիմ տէյի. վէ լութքիկ
նէ օղ. չէ փատիշահա էօյլէ չէվապ վիր
կիպէր խմիշ. վէ տէտի սուլթանա՝ պէ-
թի սուլթանը չէ՞ գաքիլ թէնի թէնիմէ
թօգանը տէյի խսէ, օղ զէման խակէն
տէր իշի անկլացուպ տէտի քիչերինտէն,
չէ լութ քիկին քիչերի սամի պէնիմչէ
լազին պէր իշ իլլին թէշրիպէ իթտիմ
սէնի տէյինշէ, սուլթան տիտի քիչերին
տէն, հօշուենտու պէնտէ պաղ չէ սա-
նա

լեր մարմանաց թաշակ։ Եւ սրանց ցաւ թաքուն
սիրեալ խոկեցուցեր շահելոյ սիրելոյն Յիսուսի։
Զի էր օրուն սատանայ փոստոյշն ի ներսն մտեալ
մեկ նիզակ քաստար պիտի ելանէր, զի մեր
Տէրն Յիսուս ի ներսն մտեալ սատանայ պարտուեցաւ
ախտերն տիւռաւորեալ տէրն ամենայն պարտուեցաւ
սատան, մերոյ քարին պարշ քարտերով տի-
ջամայրեալ իշխին մարդասիրութիւն օրամատրեցին
ներս նէ յիսուսիկն պէրիրեալ օրուն թաշակ
ամենայն ամենայն հրաշք ի կիւրեղ հրաշ-
շուրջն ջրաստեալ հարի քարոյ ձիրանաց օր քա-
մայրեալ իլանք քեար ինքն մի յիսուսի. ասէր քար
ամենայն եարա փերեր իլեսի վեր օր
թաշակ ուրուպ թէնինի հեղանք մերթէ
սինի իշմեսի քէսարիրսի՝ ամմա զնէհիրի
փատիշահ իշեմիքէն ակեսահ օրուպ հէր
կէնտեր շահը շերպէթլէսիլեր, լաքին
սի թէն. վէ անընկիրա սեօզու պիր խոսիպ խս
պէսինտէ փատիշահա ներսպէ-
սրանց ամենայն պարտուեցաւ սատանայ ամենայն
սատանայ ամենայն ամենայն ամենայն ամենայն
ամենայն ամենայն ամենայն ամենայն ամենայն

ամարաքարալարա Քուքարալարա փատէշահ ալիսիրէմէտ
փիր Քախշ ալուլմատը օմոյլուն գէնտինի
խէնտէ տուրատա փատիշահ կէլտիքտէ
լար։ Վէ պու տախի կիտիպ մուքինլէր
գէ փատիշահ կէլտիքտէ սատաճա ալա-
թարաքընատա մուքինլէր տուրմուշլար,
թարաքընատա, Քուքարալար վէ պիր
սամայ քաքուտուն կէօրտիւ, գի պիր
Քիկ փատիշահըն մէմլէքէթինէ վարըպ
ալուպ եօլա ելէվան օլտու կիթտի ըութ
եւ-զ էվիրմէզ ատ յիպ էլինէ պիր սաա
հըն եանընա հիչ օլմազսա օր պէնատէն
տիտի Քիքբինճէ կիտէյիմ ըութ Քիկ շա
խանէնատէր շահ պուանլարը իշիթտիքատէ
քինտէ պիրէ սեօյլէշէմէզ օլտու։ Վէ
գի ազիմ. բուվիթէ մալիք խոտ վէ
զատատ իթտի, օլտու ինքի փատիշահըրք,
իթտիշլիտի անընկ մէմլէքէթինն տախի
վէ Քաթ տախի իսրայէլ շահը տախի
փէտէրի իսրայէլ շահը Քաթ
թէն փատիշահ օլտու։ Վէ հէմ գէնտի
իթտիշլիտի Քլօրէնցայը տուտ վէ գիտալէ
զատ Քաթարաքընատա, Քուքարալար վէ պիր
սամայ քաքուտուն կէօրտիւ, գի պիր
Քիկ փատիշահըն մէմլէքէթինէ վարըպ
ալուպ եօլա ելէվան օլտու կիթտի ըութ
եւ-զ էվիրմէզ ատ յիպ էլինէ պիր սաա
հըն եանընա հիչ օլմազսա օր պէնատէն
տիտի Քիքբինճէ կիտէյիմ ըութ Քիկ շա
խանէնատէր շահ պուանլարը իշիթտիքատէ
քինտէ պիրէ սեօյլէշէմէզ օլտու։ Վէ
գի ազիմ. բուվիթէ մալիք խոտ վէ
զատատ իթտի, օլտու ինքի փատիշահըրք,
իթտիշլիտի անընկ մէմլէքէթինն տախի
վէ Քաթ տախի իսրայէլ շահը տախի
փէտէրի իսրայէլ շահը Քաթ
թէն փատիշահ օլտու։ Վէ հէմ գէնտի
իթտիշլիտի Քլօրէնցայը տուտ վէ գիտալէ
զատ Քաթարաքընատա, Քուքարալար վէ պիր

թեր։

Թուն վերելքի կիթ եօթնունցէ սանուս եէ
դէ տերման օլանցաք կէլ սանուս պէնա ալ
ատ թասամ եէմ տէ տէրանէ սէնէնա տէրանէ
ատմ։ տիտիլէր, փատիշահ քարշլանը
սանուս պէնա ալ ղալա կէլէնէ պէնէ
ղալա, քի կէթիրէլէր, պարտանան եէր
սէնա տէյի։ կիթիրէլէր քաբուճու պաշը
վարը շու ատմի կէթիրէնա թասամ եէ
պաշը իչէնա եազիլը տէյի էմր իթտի, քի
խտէյիմ, անիտէ փատիշահ խակէնտէրէնա
իչէրի, քի կէլնա մէճլիսիմտէ թասամ
հոյ տէնա։ փատիշահլամ խակէնտէրէնա
պաշը իչէնա օլսուն ալէնիտէ սոլ
շահլանա պաշը իչէնա օլսուն ալէնիտէ
ատ, քի փատիշահլամ խակէնտէրէնա փատի
նաղտար գելտը քամա՝ թահրիր օլունտուշլի
սուն ատմա արդուհալի շահէ։ վէ շահ
ալ փատիշահա վէր տէյի։ կէօթիրիլիպ
Ճուլա նէյսաղ իյլէտի, քի ալա արդուհա
տէր շահ պիր արդուհալ խակէնտէ քաբու
ղի էօյլէ խիլիշ։ օլ ատմ անիտէ խակէնտ
ատէ, տիտիլէր, փատիշահ քարշլանը
քաբուճու լարը քաբատրլար, ալէրէ ատէտլէ
ատ, քի վարդ պէնքլէտի, քի
սատարա խակէնտ կիտիլի։ վէ թա
սին տէյի։ կիթտիլէր քաբուճու պաշը
լարը, քի կէթիրէլէր, պարտանան եէր
զիր կէտանի եարէ պէրէ մինաքին պիր
ատմ։ տիտիլէր, փատիշահ քարշլանը
սա թասամ եէմ տէտիտէ սէնէնա տէրանէ
դէ տերման օլանցաք կէլ սանուս պէնա ալ

իսկ ինչպես անկարելի էր կարելի՞ք
շահել պատշաճ էլ ինչու օտարաց. վասն փոխարինման
պիտի պատեալ վերուստին էլ էր իսկապես իսկ
տարաբնակ ինչպիսի քեռաբանեն պանծատա
տիշահլն ինչպիսի քեռաբանեն պանծատա
տիտան նոյն սեցլեն յօր. տիտան սագի փոխ
իշխիտան. օր տեր փոխարինման ինչիթան.
սիսիթանիր շեյ սեցլեն հիշ օրաշաք
դի պէ հեյ շատերմ նիչեն պեցլեն վինա
պիր պատեալ կիթիր էլ էր յեր տիտան սա
դեր ինչպիսի քեռաբանեն պանծատա
վեր խակինատեր փոխարինման պա՞ր էլ ինչեն,
տիշահա սեցլեն քի տլահ էլ ինչեն օրատաշ
էնտան վեր տիտան սագիլերինեն վար փոխ
կի սիրքերի թատանան իրատալ էյլետի,
մեկեն. վեր փոխարինման քենտան եկյեշեկ
լատզ ուզաք օթուրատալ թատամ ի. եկ
տիրեր փոխարինման քարշատանատա պի
ք ի չարեն եօգ ատատ էլեն կեօթիր
հօլու-լուեցատեն զեմ տեկիլ. պաքատատ,
տրնատա պիր քեռրեն թատամ եկյեկյիմատեն
ճեկ խանթեմեմ. լաքին փոխարինման քարշը
թեր. տիտան խակինատեր պեն պիր ատ

լեպասրնը փարե փարե խոսել թահտրն
պուշատը քերեատու քիրանիկ աղուրեան
տե՝ լութքիկ շահ հեյատիթտե քաղեան
լեր խշտե պէն օղ խակինտերիմ տիտիք
տեր, փատիշահըմ պուռնա քէլէք տեր-
հապուկիթ նշանէտի իշին. տիտի խակին-
լա խակինտերը փատիշահա վերա իմ մու-
պա եր-զիւ-ք էվվելքի պէնիմ խոն սօնկ
կին քու-քարայը՝ տիտի տօղրու սէօյլէ
սօնկրա հալիթի խոսով ջազերտը օղ միս-
էջ վերէտինիզ, քի կիտե. թաատանա
էօլտիս եա պու քու-քարա պուռնու ջալ
մըշտը. էմի խյէտի էթիապիլերինէ,
քի օրնայտի պէն կեօրմէյինճէ օղ միս
կին քու-քարայը, վէ սէօյլէթմէյինճէ
տիր, տիտի եա խակինտերը փատիշահ
կինտերը փատիշահա վերտիկի եր-զիւ-ք
տիպ ատեղ պատճառտա թանըտը, քի ի-
փատիշահա վերա. վէ փատիշահ իշի-
տէնին իշինէ պրատաքտա տիտի պուռնու
էջ-տրեպ փատիշահատան խաթէմինէ քեա
տէր, փատիշահըմ պուռնա քէլէք տեր-
հապուկիթ նշանէտի իշին. տիտի խակին-
լա խակինտերը փատիշահա վերա իմ մու-
պա եր-զիւ-ք էվվելքի պէնիմ խոն սօնկ
կին քու-քարայը՝ տիտի տօղրու սէօյլէ
սօնկրա հալիթի խոսով ջազերտը օղ միս-
էջ վերէտինիզ, քի կիտե. թաատանա
քի օրնայտի պէն կեօրմէյինճէ օղ միս
մըշտը. էմի խյէտի էթիապիլերինէ,
էօլտիս եա պու քու-քարա պուռնու ջալ
տիր, տիտի եա խակինտերը փատիշահ
կինտերը փատիշահա վերտիկի եր-զիւ-ք
տիպ ատեղ պատճառտա թանըտը, քի ի-
փատիշահա վերա. վէ փատիշահ իշի-
տէնին իշինէ պրատաքտա տիտի պուռնու
էջ-տրեպ փատիշահատան խաթէմինէ քեա
տէր, փատիշահըմ պուռնա քէլէք տեր-

քրիստոնեական իրաւունքներն մեր
ազգաբնակութեան ներսը՝ վասն շնորհաց թաշակա-
պէտ իրենց մարմնաւոր փափաքներն շէր
տիրէր փոստիշահրամ պատնաս զէնհիրրի շէր
ազատ լինամ խոսրով. վասն ճիւմլէսի տի
ոնըզ պատնու էյի խոսրովսի եւ զ-քսան
վարսան կէթիրտիւ տիսի հէր հանկը
քցոր, հէր նէրէտէ ուստատ թաղիկ
տուքատէ հէլոք օրուր տէյի պիր օտայա
խշտէ. զէրէ սէնի պատ հալտէ կէօր-
տի, պիրատէր օմանցա քի քլօրէնցա
խոսրովէք փոք լինիսար կէյսիրիպ տի-
էօփիշիւպ սարբարպ, ադարցպ քիրզան
մէնի դէ, քի պատ ուրարը քիրմէյէ ակեա
փոստիշահ թէնպիհ իյլէտի էթպիհլէրի
պէթ իյիրմիշլէր՝ վասն շէրպէթ թաշրա-
տրամ-շպատնա իրաշ թաղիպատէն մեր
ազգ

սիրելի՝ քանզի ոչ ոք ունի սիրելի՝ քան զանձն
իւր։ Զի զոմանք ասեն զսիրելի իշխելոյն
զանձն իւրեանց։ Լաւ քան զամենայն զանձն
իւրեանց զանձն ասեն զսիրելի։ Զի զանձն
ասեն զսիրելի։ Զի զանձն ասեն զսիրելի։
Զի զանձն ասեն զսիրելի։ Զի զանձն ասեն
զսիրելի։ Զի զանձն ասեն զսիրելի։ Զի

մոյաշնաք տէրմանատրդ սէն նոյ ձէ պէնիմ
ստուս անդրն իչէին սեօյլէմէտիմ, քի օշ
վէրքինատէն էյի օլուրսուն. լոքին պէն
յրսպ գանոտմէյլէ սէնդ եուլքարմատ, էվ
պէշ էվլատընը սէվինէրէք պօզարզա-
տէրտինէ տէրմանս լուԹքիկ մի սատչահ
քէն, կէօքտէն նէտտա կէլտի, քի սէնդէն
կէնատէր պէն ազօԹքատա նէյսաղ խատրդ
շահ զօրլատրդ սեօյլէԹտի. տիտի խա-
տէրդ տախի էտէմէզսին ս, տէքատէ լու Թքիկ
տէվլիրտէր պանա շինքա օլմասը վէ սէն
մէ, քի սեօյլէմէտիմ. կէլէ միմքին
տէ խակէնատէր պէրատէրիմ ԹատՃիպ էրմ
տի. քի սեօյլէմէտիմ. տէ՛ր ձէ պէր իԹտիքատէ. տի-
սէն պանա նէ՛ չին սեօյլէմէզսին, էլպէԹ
տէ սեօյլէ տէյի ձէպդ իԹտիքատէ. տի-
տինէ օլուՃատ շինքատի պէրնա տէյի,
մէ՛ն նէտտա կէլտի, քի խակէնատէր քէն-
ստուս ունդրն իչէին սեօյլէմէտիմ, քի օշ
մոյաշնաք տէրմանատրդ սէն նոյ ձէ պէնիմ

իչէին

ՀԱՅՏՆԵՑԻՆ ԶԱՅՍ ԱՌԱՔԵԼԻՆ ԵՒ ԱՍԱՑԻՆ ՑՈՒՆ ԱՐՔԱՅԻՆ ԱՍԱՑԵԱԼ ԵՒ ԱՍԱՑԻՆ ԱՌԱՔԵԼԻՆ ԵՒ ԱՍԱՑԻ

ամենայն հիւանդութեան։ վասն զի թաւալ վարեալ կենդանի
ոչ ոք օգտաւորեալ ազատի։ զի ոչ ոք ոչ ինչ ունի զոր
տայցէ ի հիւանդութենէ։ զի ամենայն ինչք նոցա ի
հիւանդանոցս մնային։ զի ոչ ոք ոչ ինչ ունի զոր
տայցէ։ զի ոչ ոք ոչ ինչ ունի զոր տայցէ։ զի ոչ ոք
ոչ ինչ ունի զոր տայցէ։ զի ոչ ոք ոչ ինչ ունի զոր
տայցէ։ զի ոչ ոք ոչ ինչ ունի զոր տայցէ։ զի ոչ ոք
ոչ ինչ ունի զոր տայցէ։ զի ոչ ոք ոչ ինչ ունի զոր
տայցէ։ զի ոչ ոք ոչ ինչ ունի զոր տայցէ։ զի ոչ ոք
ոչ ինչ ունի զոր տայցէ։ զի ոչ ոք ոչ ինչ ունի զոր
տայցէ։ զի ոչ ոք ոչ ինչ ունի զոր տայցէ։ զի ոչ ոք
ոչ ինչ ունի զոր տայցէ։ զի ոչ ոք ոչ ինչ ունի զոր
տայցէ։ զի ոչ ոք ոչ ինչ ունի զոր տայցէ։ զի ոչ ոք

խակէնատէր շահ. էնդանիսի խտի, քի շիւ
լուիքիկ շահ խշտէ օշ միսակին եարդէր
մէանդ տէիմէտ, քի պտ լուն տա. ամտ
ներատէ էօյլէ պիր քէնա իլէթլի քի
եարէլի միսակին ատէմ խտի, քի հիշ տիւ
տիտի տուլթան պէլի կէօրտիւմ պիր
օթուրատ խտի սէն անը կէօրտիւնմիւ,
ամ եէտի վէ քեատէմտէն պատէ իշլիպ
կէջէն կիւն քարշամտա պիր միսակին թա
լուիքիկ շահ. սէվկիւլիւ տուլթանըմ
պունուն սէպէպիյլէ վէրտի. ամտ
ր էն հապշատալէ պու տէվլէթի պիրէ
տախտ ջաք զէյատէ սէլմէք կէրէք. զէ
փատիշահը տիտի տուլթան փատիշահըմ
ելդանա, քի սէվէյօրատուն խակէնատէր
տէտիյլէ մէսրուր օլատամ սէնին շատ
քէր շահ. սէվկիւլիւ տուլթանըմ զէյա
էտիյլէ թատամ եէտիրատի. ամտ լուիք
ուիլէ շատլըլընատան խակէնատէր շահա
թատրաքընատա. վէ քլոդէնդա զէյատէ
թան պիր թատրաքընատա, լուիքիկ պիր
խակէնատէր շահընը օրթատա ալատ տուլ

ելեալ ասէր զբանդակն ի գրանդակն։ Զի ասա իսկ
զայս ամենայն ի գրանդակն։ Զի ասա զայս ամենայն
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ
զոր ասացեալ է։ Զի ասա զայս ամենայն զոր ասացեալ

տիլ էպէտ ամէն։

Եւ զի՞նչ փոյթ ասիցէ ոմն խոհեմ յիւր էսպէ-
նի. վասն սէնին ինայէթինին մերհամէթի։
տուն պատուական ամէնտէլէրի
մէտատին պէզ կիւնահքեար պէնտէլէրի
տուր, զի պատ կէօնէ քերամէթ կէօս-
էջք զի եւ ըսապպի լութ ըսունքէրէմին
լէյէ համառ սէնա խոհրէք տիմէկէ,
ալ-ոյնաշարար պահաստարար հադդատ-
տան կիտուպ կէօրտիւլէրջէ զօձուքլար առալ
ի տէշահա խառէր վերտիլէր ձիւմլէսի
օր տէմ. շամաթա, զի ահէնկիլէ կէլիպ
պէրիպէրի կիւլիւպ օյնաշարարարար
թալարք գան ըէ էան վէ պէշ զօձուքատ
օտաարնա կէրտիքատէ պաքտարար, զի օր
պուլունանլար աղուտարաք զօձուքլարին
տիքատէ հարէմի սէկէրտիպ խոմէթատէ
ըսր տեսէ, ստրթան պու ձէվապը իշիթ
կէնձլիկիմիզ վար կինէ ալտահ պիզէ վի
լարը պունա գուրպան օլսուն պիզիմ
յէ քատար էօլիւրիսէ. լաքին էլատ
էկէր պու օ տէրտիլէ քալայըրը շիմտի
ըսիսիմ խակէնտէր շահրին ուզուրուն։

ամ ինքնին հաստատ ամենայն թագաւորութիւն
քանզի հեռաքշեալ է ի նա. այլ ինքն կիւն
ղեալ ի նա ինքնութեան. սաստիկ օրհասաւորեալ
ի նա ինքնութեան. ասաց ինքն օրհասաւորեալ
եմ ի ձեզանէ. ինքն ինքնին ամենայն թագաւորութիւն
ինքնին մեռանիցէ. ամենայն թագաւորութիւն
ինքնին զատ ի միմեանց կործանիցի. ամենայն
ինքնին զատ ի միմեանց կործանիցի. ամենայն
ինքնին զատ ի միմեանց կործանիցի. ամենայն
ինքնին զատ ի միմեանց կործանիցի. ամենայն
ինքնին զատ ի միմեանց կործանիցի. ամենայն
ինքնին զատ ի միմեանց կործանիցի. ամենայն
ինքնին զատ ի միմեանց կործանիցի. ամենայն
ինքնին զատ ի միմեանց կործանիցի. ամենայն
ինքնին զատ ի միմեանց կործանիցի. ամենայն
ինքնին զատ ի միմեանց կործանիցի. ամենայն

Հիմա՛ղ լսեցեք դուք ալեղ խոզմիթ
Հիմարակիրներին եւ ասեցեք դուք
պատասխան։ Եւ էր մի խիստ շահ քէնտ
Իշտէ պիւլպիւլիւն սեօհպէթի եէրինդ
տաս։ Քի սիրէնդ։ ամոտ շահ Գիրբրինտէն
տաս։ Քի սիրէնդ։ Վէ վալիտէի փէշինդ թուք
ատրմուղ։։ Վէ վալիտէի փէշինդ
հիմիթիտիրէր։ ալտա փէտէրի տաս տօղ
ալ թաամ թէքիլինտէ։ Էկէն եըպրըզդ
Հուզուր օլանա քատար։ Վէ սօմ թ կէ
ինդ թաամ թէքիլինտէ։ Էկէն եըպրըզդ
ատիպ փէտէրինէ, քի փատիշահ պու
խանէյէ կէլէնդ թաամ խուէճէքտիր տէ
ի թէնապին իլլէտի։ Վէ անլէր սիտի
լէր ատրթանըմ պիզ նէ կէտալը։ Քի
փատիշահ պիզիմ խանէմիզէ կէլէ։ Զա
քին էմր քէնտինինտիր։ Վէ փատիշահ
էլթապախիյէ կիլթի խանէլէրինէ։ Փէ
տէրի՝ Վէ վալիտէի քարշը ջըրպ եէր
էօրիւ՝ քօլթուղունա կիրիպ ամթընտան
էնտիրտիլէր ալիմզէրիտի, քի էվա՝
տը տըր Վէ իզդէթ իզապալէ կեօթիւ՝
ռուպ քեօշէլէրինտէ օթուրթուրլար
Աւատահիպլէրիյէ էկլէնտի թաամլար
հուզուր օլանա քատար։ Վէ սօմ թ կէ՝
լիպ թաամ թէքիլինտէ։ էկէն եըպրըզդ
կէթիրտիլէր։ ալտա փէտէրի տաս տօ
տաս։ Քի սիրէնդ։ ամոտ շահ Գիրբրինտէն
ատրմուղ։։ Վէ վալիտէի փէշինդ թուք
տաս։ Քի սիրէնդ։ ամոտ շահ Գիրբրինտէն
ուսլատաս։ Եւ էմր իթտի շահ քէնտի
Էթապախիյէ։ Քի ալէն սիզ խոզմիթ

թահքիկ էոյլէ խէ, վէ թարիքինի տօզ
պա սիզ էօլտուրմուշխունուզ էկէր
տրսէմ պաշընըզը գաթլ խտէրիմ զաւլի
լէ. տիտի շահ էկէր խիլաքընըզը իշի-
էօլիւմիւլէ. տիտիլէր քէնտի ածէլիյ
քին վէ քաթ իթտի. տիտի շահ, նէ՞
տիտիլէր պիր էվլատընըզ վարըտը՝ լա-
օլհատը ըտօզրու սեօյլէյին տիտիքտէ,
մու. տիտիլէր եօդ. հիչ սիզէ էվլատ
սեօյլէյին սիզին էվլատընըզ վարմը եօդ
տէկիլիզ. տիտիլէր փատիշահըմ կէրչի լայըզ
նահտը խազինէթ իթտիրմէք. վէ անլէր
խին, զէրէ իսկէթլի յար ատէմլէրէ կիւ-
սիլէ խազինէթ խտէրիսէք. տիտի շահ սիզ
կէ՝ լաքին պիզէ մուԹլու օլուրսա-տու
կէ լին օԹուրուն անլէր խազինէթ իթտին-
լէր, զէրէ սիզին իսկէթլյարըզընըզա մէր
հատէթ խտէյօրսա. վէ տէրինի սաղ
եանընա՝ վալիտէսինի սօզ թարաքընա
օԹուրատա հալվէթ իտիպ տիտի փա-
տիշահ սիզէ պիր սիւալիմ վար տօղրու
սեօյլէյին սիզին էվլատընըզ վարմը եօդ
մու. տիտիլէր եօդ. հիչ սիզէ էվլատ
օլհատը ըտօզրու սեօյլէյին տիտիքտէ,
տիտիլէր պիր էվլատընըզ վարըտը՝ լա-
քին վէ քաթ իթտի. տիտի շահ, նէ՞
էօլիւմիւլէ. տիտիլէր քէնտի ածէլիյ
լէ. տիտի շահ էկէր խիլաքընըզը իշի-
տրսէմ պաշընըզը գաթլ խտէրիմ զաւլի

տիտի գօրքմոյրն իշաէ օլ տէնիղէ ամ
ալլահրն էմրինէ խատիմ օլմաք տէյիտ
նահ իշլէմիշինիզ ադիմ ամմաքլրքատլր
բուտունուզ։ վէ հէմ ալլահա զրիք կիւ
զէտէ էյի օլուպ տէվէթէ նահլ օլու
էվլատընըզ մէրթէպէ յէ կէլտիքատէ սի
տիտի շահ եա նէ քէմրինկ օլուրտուտու
պիր սանմըզա գօյուպ տէնի լէ ամ տրք։
պէզատէ եէթիշմէյէսին օլ կիւնէ տիտիք
վէ վալիտէն փէշկիր վիրէճէք տէյի,
քի վէտէրին էլինէ ս՝ ս՝ սօլտուրճաք
պիր նէնա տէվէթէ նահլ օլուճաքրքն,
տիք, տիտի քի պիւլպիւլ տէյօր քի
պիւլ կէլիպ էօթտիւքատէ նատլ խթտիր
նը պիլիր խտի։ պիր կիւն պիր պիւլ
օղլումուզ վարմը հէր տիւրլու լիսա
պաշլատըմը նատլ խթմէկէ, քի պիր
զարտրը կէլմէյէճէկին բնանմըրտը։
քին գօրքտրըզ խզին վիրտի շահ վէ
տիւշտիւլէր, քի տահին սէցլէրիզ՝ լա
տրքատա ադամատաք ոյատրնա
վէ անլէր տատի ադամատաք
տիտի գօրքմէզինէզ տիզի գատլ խտէրիմ։

եւ ոչ ոք զանազանեալ գիտէր զանազանութիւն
մարդոյ. զի ամենայն մարդիկ ամենեքեան
մերկ էին. եւ ոչ ամաչէին զմերկութիւնս
սոցա. զի ոչ ոք ոչինչ գիտէր զանազանութիւն
մարդոյ. զի ամենայն մարդիկ ամենեքեան
մերկ էին. եւ ոչ ամաչէին զմերկութիւնս
սոցա. զի ոչ ոք ոչինչ գիտէր զանազանութիւն
մարդոյ. զի ամենայն մարդիկ ամենեքեան
մերկ էին. եւ ոչ ամաչէին զմերկութիւնս
սոցա. զի ոչ ոք ոչինչ գիտէր զանազանութիւն
մարդոյ. զի ամենայն մարդիկ ամենեքեան
մերկ էին. եւ ոչ ամաչէին զմերկութիւնս
սոցա. զի ոչ ոք ոչինչ գիտէր զանազանութիւն
մարդոյ. զի ամենայն մարդիկ ամենեքեան
մերկ էին. եւ ոչ ամաչէին զմերկութիւնս
սոցա. զի ոչ ոք ոչինչ գիտէր զանազանութիւն

քաղաքը իմանալ թէ շինելու է օգտուր
լսելն գաղտուկ խոհերսին ամենայն պէտք
բիզա տեսկիլիւ. վէ փէտերի տխտի օղ
պա՛ խոտ-սուտատա պէտ անքն էօլմէսինէ
սէ հայվանատան հիչ քէրկի է օգտուր.
զէրէ պիր տուէմ պիր ատէմէ քէմկինկ
իմանէ. օր տուխտի պէտէքինէ քէմլիկ իմ-
ստ ալուն օր պանա իմանի. պէն իմանմէյիմ.
կինլէ պէրաբէր. լաքին դիսկիլէտիա
ն ա բիզա վիրմէտի, քի ալահատան պուլ
քաղաքը իմանմէմ թէղ շինանի էօլտուր
սուն

գնացին։ Եվ Զու�մէսի քէնարին
իւրէտիկի մէմլէքէթլէրի զիյատէտիյլէ
ճը իւլէտի, Եվ Ճէմի քէնարի հէօքմ
ուստատլարդն ազիմ փայդ ելէ շէրասաթ
ոկղէտիանոս փատիշահ օրուպ քէնարի
մէթիլէ վէճ-աթ իթտի։ Եվ օղլու դի-
լաք օլտու։ պատէհու փէտերի սէլա-
լու-ստ-շու ավլամ փայդտէ ելէն հէ-
լէսի տիրլէրիսի ստ-ջտ-ղ քուրթու-
իթտիլէր խարէթի ալէմ ելէն։ Եվ Ճիւմ
ըս-ա ելէ խանդիտէ ատ էշ էտ-ա քիւ-
տ-ա կէ զամրտ-ելէ ազնոս կէօթիւ
քաք ելէ զամրտ-ելէ ազնոս կէ-
տ-ա ալ-ա ելէ խանդիտէ ատ էշ էտ-ա
ստ-ա-ղ-ուստ-ա պատ-ղ-ելա ազնոս
մէյիպ ելէ խանդիտէ կէ օթիւ ըս-ա ատ-ելա
սէօզ ատ-ա-ա տիւ-շտիւ քէմէտ յի տինելէ
տուրանլար տիտիլէր շիմտէն ազնկրա
դաթլ օլուանտուն տէտիքտէ։ տիւլանտա
ալ պէնիմ մաքսատ-ելա տէկիլ տիր
կոզ ազնոս պուանտան փատիշահ էլէ
ելա ելէ շէրասաթ ուստատլարդն ազիմ փայդ
ոկղէտիանոս փատիշահ օրուպ քէնարի
մէթիլէ վէճ-աթ իթտի։ Եվ օղլու դի-
լաք օլտու։ պատէհու փէտերի սէլա-
լու-ստ-շու ավլամ փայդտէ ելէն հէ-
լէսի տիրլէրիսի ստ-ջտ-ղ քուրթու-
իթտիլէր խարէթի ալէմ ելէն։ Եվ Ճիւմ
ըս-ա ելէ խանդիտէ ատ էշ էտ-ա քիւ-
տ-ա կէ զամրտ-ելէ ազնոս կէ-
տ-ա ալ-ա ելէ խանդիտէ ատ էշ էտ-ա
ստ-ա-ղ-ուստ-ա պատ-ղ-ելա ազնոս
մէյիպ ելէ խանդիտէ կէ օթիւ ըս-ա ատ-ելա
սէօզ ատ-ա-ա տիւ-շտիւ քէմէտ յի տինելէ
տուրանլար տիտիլէր շիմտէն ազնկրա
դաթլ օլուանտուն տէտիքտէ։ տիւլանտա
ալ պէնիմ մաքսատ-ելա տէկիլ տիր
կոզ ազնոս պուանտան փատիշահ էլէ

մարքիրէթ իսկ ամին։

Հաղորդաւոր ճիւմրէմորդին կիւնահլէրի
անէլամէթիւն ախորէթէ. կէօջ իյլէտի
իսկ ալ ամէնայ մէրրէթէ ամանէթ ի ծաճիղ օլմասը վէ
լուղնատա ալէա մէրրթէպէ իլէ թէտարիր
տի։ վէ դիսիկղէտիանուս շահ, փաատիշահ
Հաշտիշահ, իսկ ամէնայ իսէրլէրի
տարա։ Համտուս սէնա իսէրլէրի
մուրթիւ օլուպ կիճէ կիրանատիւզ տուա

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن ه و ى

Զ ազիզ փեսան վի օգուտ
ուսհուտ գուսաս էսիրկէյն
սէնին հէր թիւրլու ակլա-
ռա ալինկոտ սանզլիթարնուն սէնին,
ռա ալինկոտ սանզլիթարնուն · ակլա
շազրաշ · վի քիրասէթ ալուհասան · վի
ռընը · վի էրուսկի ազարնը · ապօյիւկ
սէն ապօյիւէսէր · ապօյիւկ իզլի իրէ,
վի գամրաւ ալ սահկա սա գալամաղ գէնուկ
մարկասէնուն · ապօյի · ի հասասալար կէօ-
թիւրսիւզ · վի նէնգ սիրա ինգ օրասուզ ազրա
ազրա գալամաղ գէնուկ · գուսալարնասա ,
վի ազիզ փեսան · գէյնասի թիւհէնէ
ազարնը · ապօյիւ

սին, խայտը իլէն կէլիւսին. էկէր ու-
քիւյտէ էտէրսին. էկէր եօլայ կիտէր-
նին սրտրքիւր. էկէր սաթաճաղլը վար,
մի եօլ կէօստէրիր, իմանլ էյլէ սէ-
թարտը, մէվլայ ըստասաթ վէրիր սանայ,
մին վէճակըն խայրըսայ, նէ էշ քի տու-
ղարտը. վէ թէքմիլ օլսու սէնին սէհ
տէն, տէքի օլտու սէնին եիւրէկինին
օլ խէլտա էտէր սէնի ճէմ գազալէր-
սրնիրտէ տիւշէնլէրէ. էնէ
տէն իրսալ օլուանտու, օլ տուր ուամու-
քի էվլէլ քէլամուլլահ, քի վէ տէր
(լ)

զրդտը սանա։

ղամին իւզրէ օլա։ ॥ իճակ թալի էյլի
քէնատի քիւքրինիլէ նէ քի տուրթսան վէ
քիւքրինէ սալան վէ մուրատա իթսէն մէ
քի էսիրկէսին սէնի անլէրտէն. վէ
քի էսիրկէսին սէնի անլէրտէն. վէ
ջօգ սէնին. կիմի իսլատէթ էյլէ ալլահ
տէ սէնին. վէ քէնա սեօյլէյիճիլէրին
ամ էվլայ ըստասաթ վէրիր սանայ,
թարտը, մէվլայ ըստասաթ վէրիր սանայ,
ղին վէճակըն խայրըսայ, նէ էշ քի տու-
ղարտը. վէ թէքմիլ օլսու սէնին սէհ
տէն, տէքի օլտու սէնին եիւրէկինին
օլ խէլտա էտէր սէնի ճէմ գազալէր-
սրնիրտէ տիւշէնլէրէ.
տէն իրսալ օլուանտու, օլ տուր ուամու-
քի էվլէլ քէլամուլլահ, քի վէ տէր
॥ի էվլէլ քէլամուլլահ, քի վէ տէր

զաղտոյց ասէ ինն վարդապետ էր կեսարիոյ

սիրեն, էկէր հաստատն վարդապետ, թէզ

սաղմոսերգ, օնոյ քի գայպ իմ միշտին պոտ

լուրատուն, Աբրահամ ընտանի վիճակորդը։

(Գ)

Ամէն հիշ սիրուալ էթմէ. զիրէ ջօգ սրդ

էթին վար. վէ գասասքէթ վար էօ-

կիւնտէ, վէ էօլիւմ ադրդարը գասա-

վէթլէնտիրտիլէր սէնի, վէ եէրիշտի

իւզէրինէ սրտէթ ապեցիւք. եօղուտու

սանայ եարտամ ձը վէ սէվինիր. զիրէ

Ամէն. վէ ամէն։ Հոգւոյ շնչատան. վէ

շիմտի միւշկիւլտէսին էօմրիւն իշին։

Ամէն եալվար մէվլայէ. վէ ահտ էյլէ

օնոյ, քի քէթ էյլէսին հասմինի, վէ

ջրգարուրն սէնի սրտէթտէն այտրնը

զայ. վէ սէնին եիւրէկինին միւթասիր

խայրրոյ թէքմիլ օղուր։ Ամէն։ ուստան խէ քէլի

տու. Գ. օնանու վիճակն է։

(Դ)

Էն ոյ սէվիւրիւ՝ շու իշին իշին սիւ-

ալ էտէն վէ զայրրանրրսրն տայիմայ.

գարտաշ վէն նա սէլիւ լիւ · տէնիզ
լեդ · վէ օմատը սանայ եարտըմ ՇԸ · նէ
ալ տը սանայ եարտըմ ՇԸ · լաքին սէ
ուլ մի՝ քի մայ հայրատ ալ սանայ ըրա հ՝ լթ
ՀՕԵ ՀԱՅԱՏԱՏԸՆ · ՕՄԱՏԸ ՍԱՆԱՅ ԸՐԱ Հ՝ լթ

(Լ)

ԼԻՆ ՎԻՇԱԿԸՏԸ։

Լայէ քի քէտէրլէնմէյէսին։ Ալանիկ՝
վէ շատ օրուրսուն · ումուտ էյլէ մէվ
վէ խայը պուլուրսուն, պէօյիւրսիւն
· բազ սապը էյլէ, վէ սօնրայ տէկիշիլ
խատէրսին պիր եէրտէն պիր եէրէ · պի
քին ունուտու ըսուն օնու · տէկիշիլմէք
ՐԸ ՂՍՍԷՔԷԹԼԷՆՍԻՐՍԻԼԷՐ ՍԷՆԻ · ԼԱ՝
ՄՆԵՐԸՆ ՈՒԹԱՆԸՐ · ՈՒԶԱԳՏԱ ԱԱԷՄԻՆ վա
տէրսին, սէլամէթ կէլիրսին · վէ տիւշ
տանայ մէվլայ խայրը դաբու · եօլայ կի
տանայ ումուտուն եօգ տուր · վէ աչար
ՐԸՍԱՅ, կէօրիւրսիւն, էօլիւմ աղրըլա՝
մէվլայ խէլաս խատէք սէնի վէ ջըգարը
ՇԷՆ մի սըդրէթտէն վիճուսինի · վէ գա
քիր պիր եէրտէն մալ պուլուն, քի օր
տան ումուտուն եօգ տուր · վէ աչար
դարտաշ վէ նա սէլիւ լիւ · տէնիզ
լեդ · վէ օմատը սանայ եարտըմ ՇԸ · նէ
տէ ուլ մի՝ քի մէվ

սակայն նրանց մեջ ոչ մի ուրիշ թագավոր չկար, որ
նրանց թագավորի նման, զենքի ճոխությամբ
այս իրեղեն, այնքան հարգանք մեր վերաբերմամբ
ունենար, ինչպես Եսայիան։ Ինչպես նաև
Հոգեբանությունը, որ մարդկանց ազատ
կամքի մասին է խոսում։ Ինչպես նաև
Հոգեբանությունը, որ մարդկանց ազատ
կամքի մասին է խոսում։ Ինչպես նաև
Հոգեբանությունը, որ մարդկանց ազատ
կամքի մասին է խոսում։ Ինչպես նաև
Հոգեբանությունը, որ մարդկանց ազատ
կամքի մասին է խոսում։ Ինչպես նաև
Հոգեբանությունը, որ մարդկանց ազատ
կամքի մասին է խոսում։ Ինչպես նաև
Հոգեբանությունը, որ մարդկանց ազատ
կամքի մասին է խոսում։ Ինչպես նաև
Հոգեբանությունը, որ մարդկանց ազատ
կամքի մասին է խոսում։ Ինչպես նաև
Հոգեբանությունը, որ մարդկանց ազատ
կամքի մասին է խոսում։ Ինչպես նաև
Հոգեբանությունը, որ մարդկանց ազատ
կամքի մասին է խոսում։ Ինչպես նաև
Հոգեբանությունը, որ մարդկանց ազատ

ոչ ինչ ասի։

Զովեցեալ ի թէ տարեալ ի ցանկութենէ տուր, Զովեցեալ
իսկ ի ինքեանս ի ինքեանս։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ
ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի
զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։
Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն
ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս
ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի
զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։
Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն
ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս
ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի
զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։
Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն
ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս
ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի
զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։
Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն
ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս
ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի
զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։
Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն
ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս
ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի
զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։
Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն
ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս
ոչ ունի զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի
զանազանութիւն։ Զի ինքն ի ինքեանս ոչ ունի զանազանութիւն։

(Գ)

Լսեցիք մեր ասածը խոյերուց. օրհնու՝ քի կ՝ ասենք ինչ միշտ ասենք, հաղորդ ջրհորը. եօգու՝ տու սանոյ մեր տարը. նոր գարնանայ մի՝ նոր սէվիր՝ լու. իմանք եարէար մի՝ վարդ. ինչ կա՝ քի խոշտաս էյլէր սենի մի՝ ջրդարոյ. ինչ ասենք, կեօրիւ-ըսիւն. էկէր եօլայ կիտէր տիր պեօյիւ՝ քաղաքդ, մի՝ քիմի խոթէր սէն, էյլիկ էլէ տեօնէրսին. նէ իշ է՝ տէրսէն՝ ըրատամի մի՝ մոյ, օր ահտի՝ քի էթիմիշսին մի՝ մոյէ թէքմիլ էյլէ. էկէր թուճճարըզդ էտէրսին, քիոյտէլէնէրսին. էյնանի ղապիլ հօշ տու՝ ր. Էթին վիճակը տրը։

(Դ)

Լսեցիք մեր ասածը խոյերուց. օրհնու՝ քի կ՝ ասենք ինչ միշտ ասենք, հաղորդ ջրհորը. եօգու՝ տու սանոյ մեր տարը. նոր գարնանայ մի՝ նոր սէվիր՝ լու. իմանք եարէար մի՝ վարդ. ինչ կա՝ քի խոշտաս էյլէր սենի մի՝ ջրդարոյ. ինչ ասենք, կեօրիւ-ըսիւն. էկէր եօլայ կիտէր տիր պեօյիւ՝ քաղաքդ, մի՝ քիմի խոթէր սէն, էյլիկ էլէ տեօնէրսին. նէ իշ է՝ տէրսէն՝ ըրատամի մի՝ մոյ, օր ահտի՝ քի էթիմիշսին մի՝ մոյէ թէքմիլ էյլէ. էկէր թուճճարըզդ էտէրսին, քիոյտէլէնէրսին. էյնանի ղապիլ հօշ տու՝ ր. Էթին վիճակը տրը։

մի

հիմնական ասում էր մեզ. «Ամեն ինչ դեռ առաջ է։»

(գ)

Հայ գրականության մասին։

Հայ գրականությունը հիմնականում հայ ազգի հոգեկան կյանքն է։ Ինչպես գիտենք, հոգեկան կյանքը մարդկանց հոգեբանությունն է։ Հոգեբանությունը ինչպես գիտենք, ունի երեք գլխավոր մասեր, որոնք կոչվում են ճանաչողական, զգացողական և կամային։ Հայ գրականությունը, որպես հոգեբանության արտահայտություն, ունի նույն երեք գլխավոր մասերը։ Հայ գրականությունը ունի գեղեցիկ գրական ոճ, ունի գեղեցիկ բանաստեղծություններ, ունի գեղեցիկ գեղարվեստական գրականություն։ Հայ գրականությունը ունի գեղեցիկ գրական ոճ, ունի գեղեցիկ բանաստեղծություններ, ունի գեղեցիկ գեղարվեստական գրականություն։ Հայ գրականությունը ունի գեղեցիկ գրական ոճ, ունի գեղեցիկ բանաստեղծություններ, ունի գեղեցիկ գեղարվեստական գրականություն։

Եվ խոյերուց եղիցի հրեշտակներին։ Սատանան
լայ կէտերին, խոյերը բան կէրկոսին
Համբիր կէրէ խուզելինէ. էկէր եօ
տա թէքիր էյէ օձայ. քի օձուն մէր
բիրսին։ Կիթ եալար արտահայ. վէ
պօշ ախէ տիւշէրսին. վէ ճէրիմէ վէ
տուր. օձուն իչին հազար տուր. զէրէ
լաքին սէվիւրիւլէրսէն թալէ հին եօդ
վէ ալտահ խոյերը զէրսիւզ տանայ։
վէ պահէշիչի պէր էվատա օրուր տանայ։
ցայ զէրսէ սօնէճէք, զէրէ սէն խոյերսէն,
սէր տանայ. վէ սէնէին զասէ ինէթինէ շատ
պէր ուզաղ եէրսէն խոյերը կէրէճէք.
վէ ամանայ. ուսնուտուն օրմանարդը
վէ եաշաթարը։ Սոնրա սէնէր արզէթանէն
վէ մէվլայ ջանարարը սէնէր տանէն
տարանարին ջօղ, քի էօրնիմէ կէթարին.
նին էլինին գազանճարարին։ էմմայ հաս
դար սէքեաթ, վէ ջօղ լար եէրկէր սէ
տուզուն իշինատէ։ Սէնին էլինատէն ցը
վինճուտինէ. շատ օրմադ խատէրսին տուրթ
լինին արարանը։ Սոնրա սէնէր վէ
ամանայ։ Սոնրա եէրթիշիրսին։ Սատանան
վէ խոյերայ եէթիշիրսին։ Սատանան
վինճակը սրը։

(Ի)

Լ՝, յ ատէմ՝ որդեանմիշարն սէնին սրբրը
նոյ · վէ ուանուտուեօրսուն մէվլայէ
ահուինի · զինրէ սէնին զասաքէթին շաղ
լըզայ տեօնէր · ուզաղ եէրլէրտէն
միւժտէ սէտասը էշիտիրսին , եախօտ
երբաղտաքի ատէ մինի կէրիւրսիւն · վէ
մէվլատէն տայլը պուլուրսուն · վէ
քէմիքլէրինին նէ քադասը էքսիլմէզ ։
Լ՝ աքին սէնին տօղուրանլարընոյ եիւղ
տէօնտէրիճի օլմոյ , նէ քի մէվլատէն
խատէրսին , վէրիր սանոյ , Ա՝ է տէկի՝
շիլմէք եէրտէն եէրէ՝ խայրը օլուր սա
նոյ , վէ ճէմի ջէթինլիքտէն էղատ օ՝
լուրսուն , վէ նէ սրբրին վարբոյ վէ
նէ իշլթուլթարսան , կէթ էյլէ , քայիտէ
վէ մալ ալըրսին · վէ էնճամին խայրը
կիւն օլուր · ղազարին վիճակը տրը ։

(Լ՝)

Լ՝, յ ատէմ կէօրիւեօրում սէնի Ա՝ է
սէնին սրբրին՝ քի պէնիկզէեօրսուն տէ
նիզ տալղասընոյ , պէնիկզէեօրսուն սէր

Գ. Ամէն մեվլանան մերհամեթի օ՞

(ԻԹ)

Քէնոյ ամէլտէն օնունքն վիճակը տալը
տարիք չի տուր ճանապարհորդութեան վէ
ընտանեաց վէրիր ստանալ մեվլայի մնայ թէ
նոյ՝ վէ ինչ իշ քի տուԹարսքն էլինուտէ,
տրնայ, պիր քիԹիր գաբու աչրլար սա-
վէ էկիր սէօնէրսէն մեվլանքն միւրաշ
սէնի. վէ եատ եէրէ սիւրիւրսիւն,
ալիւմ աղուրլարը զասիքէԹլէնուխլուրէր
լինէ, վէ սէն գօվուլուրսուն. վէ էօշ-
լուրԹ-լանմադ սէնին խանէնէ վէ մա-
լար սէնին իւզէրինէ ուրդուԹ. վէ օշ-
տեօնմէզսէն մեվլանքն միւրատքնայ, կէ
կին ահտինի Թէքմիլ էյլէ։ Հիէր քի
գաբու տէվլէԹէ, էմմայ վատ էԹտի
ուրգէԹտէն։ Ջար տանայ պիր խայրը
նի ահտապ մեվլան ճէ կ տուզադտան վէ
ահտ էյլէ օնայ. քի խէլատ էյլէսին սէ
տիւշէրսին. ԿէԹ եավար մեվլայէ վէ
օնճուլայքն վէ սէն զօրպալարքն էլինէ
չէ կէ, քի տիւշտիւ ավճրլարքն էլինէ,

(՝Ա)

Ի՞նչ ասէր՝ սէր ալիւղէրսին ըս�
զայ. քի կիսէր ուշըն վէ եօգ սու ը
օնայ սարբայդ. սէն գօյնուրմուշ օլսուն
ալ սէր ալիւղէրսին։ Ամարտիսան վէ ճարտարսան
ի գիւրքիւրսէն վէ պիւկիւճիլէրսէն թի էն
սարիլիք լի սու։ Ամարտիսան վէ ճարտարսան
պիր ուզուն գարբասան քէսէրլէնիրսին,
ալ սէր ալիւղէրսին։ Ամարտիսան վէ
ճարտարսան ալբասան։ Ամարտիսան
գօրմուշ էսէրլէր, սէն գօրմէ
ինչիլիքլէր։ Ամարտիսան վէ ս
ինչիլիքլէրսէն։ Ամարտիսան։ Վէ սէ
ինչիլիքլէրսէն։ Ամարտիսան։ Վէ
ինչիլիքլէրսին, կէլիր էյլէ։ Ամարտիսան
լէր սէնի, իմանի՝ իշէ եաղսա ալբա քի
օգուն ալբասարը զասէ քէնդիսինի
պիր ալբասարը։ Ամարտիսան։ Վէ պա
լասէն զօր պահիշիշէրսին վար։ Վէ պա
ղասէ ալբասարը։ Ամարտիսան։ Վէ
սինիսինի պու գա բասէ։ Ամարտիսան
դէ վիւրասա էսէրսէն ալբասարը։ Ամարտիսան
սին։ Քիմի խասէրսէն կէօրսէ
բէրսինսէ։ Ամարտիսան։ Վէ սիւրիւլ
սարբայդ գարբասան։ Ամարտիսան
սու։ Ամարտիսան։ Վէ սիւրիւլ

պուրմազ։ վէճ նէյդ.ջի Հաշէրէլէրինին, գրատարանաց, գրատարաց, վէճ դէ հշ տուրթարուն, վէճ
ալրինէ թալանմաղ, վէճ խառնէնէ վէրատաղ։ Ամ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ
ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ
մէղանէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ
տաս, տաս-տաս-զատ։ Ամ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ
ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ
ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ
ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ ալրինէ

(Դ)

Սէթին վէճատէ։

տանայ՝ ուսուտուն օրմատալը էէ էրատէն։ Յուրա
հիւրէր շատ օրուրատուն. դաւ քիր մալ հիրիր
տանայ միւժուն սէտատալ հիրիր. վէ սէր
նէրին ջէթինլիկի ստրանլըղա ջըդատ. վէ
տան։ Սէն զատէ քէթ էթմէ. զիրէ էրի
լէսին սանայ վէ խէլատ էյլէյ տուզատ
վէ ատ թէդքիր էյլէ. քի մէտատ էյ
ջըդատրշատէնի։ Մէր էտալար մէ հայէ
տ հատ մէ հատ հատ հատ

լայ

,քանզի պատճառ էր Հայոց Հայրապետ՝ Հեթում անուն
լինէր նոգաստանլեզ օրդաղ վէր վէրէր սա-
տան ստանալիս ճիւմէրինէ. վէ մա-
ստ էր. ամենայն ազգ տաճիկ ամենայն
տէր սէնին ճէմի տուզագարտան. օրուր
վուզար սանայ. վէ սատիպ խէլաս էթ
սէնին խայրըսըն վէ մէվայ խայրը գրա-
ստ ատէմ միւժտէ վէրիրիմ սանայ, [illegible]
(՝)
կոբայ վիճակին է։

ա՝) սէնէ խայրըրլան կէլիր սանայ, վէ
էրին չէշմի թաթիլըլանլար գարշընտայ,
ռիր նէ՛ քի սէն խատէրսին։ ¶Եօյուք
շիր սէնին իւզերինէ, վէ ըրատաթ վէ
ինատէ, էօյլէ մէվանլն խայրը եէրի-
նին. նիճէ շէմս մախլուգլերին իւզէ
բու աչըլըր սանա վէ արթար մալին սէ-
ղէթլէնիրսին. վէ պիր քիչլի գա-
ղիրլի իւզերինէ, վէ պեօյուք լէրատէն
սագլարսան, մէվանլն մերհամէթի եէ
միւրատլնայ վէ օնուն թէմպիհլէրինի
մազսլն. էկէր քի տէօնէրսէն աղլահլն
եէրիշմէզսին, վէ եիթիրտիկինի պու-

ալթընըն վէ կիւմիւշիւն. նէ-քի խատէր
պէօյիւ-ք շազլըք. ջօղալըր։ էնէյն մալին
մայոտ ատանայ։ Լ.ԼԱՀայ. քի եէթիշմիշտիր
վէր Լ.ԼԱՀայ։ քի ամ-ինէ-ինէ խատէր
լէնատիրատի սէնի, լաքին շիմտի շիւ-քիւ-ր
ռինատ. վէ հօլիւմ եատը քատէվէթ-
տէօնտիւ. վէ սէն կէզտին եէր իւ-զէ
տը։ Սէնին ամ-ոյի խատնէն վէրանէ
նա. վէ ջօք շէյլէրատէն հադ-ըզ ջըք
տին սօյլարընատան վէ տօսատարընատան.
ւէ սէնին սօյուն զարէզ օլատ-լար ատ-
տաստ ատնայ սէն գ-օրդմ-ա շ
տաստ ատ-ն։ Լ.Լ՝ատ՝ շազլըդ վէ սէվինճ սէ-
(՝՝)
Դարասեղին վիճակը։
նէ խատէրսէն հօյլէ թէ-քիլ օլուր.
նէ սըրրըն վ-ուրատայ հյլէ՝ խէ-ք հթմէ
լէ օնայ, քի խէ-լատ օլատըն շէ-րատէն,
եալ-ար մէ-վլայէ. վէ ահտ թէ-քմիլ հյ
պէլէտիր սէնին իլէ օլ լինատ։ Լ.ԼԱՀ
քի քէտէրլէնմէյէսին, զէրէ տայիմ
լաքին թէ-տարիքլի տուր պիր տիլատէն.

Գլուխ Ա. Զուարթ վիճակներն Հայաստանեայց

Ամենայն ազգաց ոմանք զանազան զարգացմամբ զարգացեալ են, ոմանք ի զարգացման ի զարգացման ելանեն, ոմանք ի զարգացման դարձեալ ի հետ դառնան, ոմանք ի զարգացման ի զարգացման ոչ ելանեն, ոչ դարձեալ ի հետ դառնան, ոչ ի զարգացման ի զարգացման ելանեն, ոչ ի զարգացման դարձեալ ի հետ դառնան։ Զարգացեալ ազգաց զարգացեալ զարգացմամբ զարգացեալ զարգացեալ զարգացեալ

(Ա՛)

Լ՚Ս՚ ասէմ՝ սիւսալինեի սեօյլէյէյիմ
սանայ, օլտուն սէն չօճուքլուքտան պէ
րի տէտիրկին. վէ գարիպլիք չէքտին.
ճիւմլէ էօմրիւն կիւնիւնատէ, վէ զէ՝
տէլէնտին միլլէթլէրատէն. վէ պիթա՝
րիքլէրատէն. վէ սէնին ճինանին քարէզ
օլտուլար սանա. այ սէվգիւլիւմ գօրք
մայ զէրէ եէթիշմիշտիր սանայ շարլըք,
վէ թէքմիլ օլտու սէնին վինճակլէն խա՝
յրըմայ. նէ խատէրսէն ալլահ՝տան՝ վէ՝
ռէռ սանայ ալլահ. եօլայ կիտէրսէն,
էյի կէլիրսին. ամմա գօմշու էքսիկլի՝
լէրատէն թէտարիքլի տու. զէրէ չօք
զէմլէր իշլիսէրսին. Ի՚նանիէլին վինճակը

(Բ՚)

Լ՚Ս՚ ասէմ՝ գարէզլի կէօրիւյօրում
սէսի. շիմաի սէնին շէրինատէ շաշմըշամ.
վէ եօլտաշլանայ շէրը խատէրսին. վէ
ճիւմլէսինէ գէտէր խատէրսին. պըրաք
քարէզի քինքրինատէն. վէ եօլտաշլանայ
շէրը խատէմ քի տիւշմէյէսին սէ ցիւ

ոչ օ-
յ հաւէսէնիւսին եէթիշիրսին . վէ
եէթիշիր մալ սանոյ մէվլուտան , վէ նէ
նին սըրրըն . քի թուլթմուշտուն . վէ
ը ըրքլաարը . օնճիլային ըշ քլանը սէ-
սէնին սըրրըն խայրըոյ թէքիլ օլտու ։
պրպքմազայ . գօրքմոյ վար իլլէ . զէրէ
կէնուէն . նէ թուլթմազա զատիրսին , նէ
իր սէնին սըրրն թուլթալան եր . ր-
ոյ . վէ սէն սըրր թուլթալան եր . ր-
քի թէքիլ օլտու սէնին վիճակն խայը
. յ ատէմ միւծուէ վէրիրիմ սանոյ .

(3)

ճամ օլուրսուն։ (3) աբէթին վիճակըսը
սիլմէսի օլմազ . ազիմ ըզզէթ իլէն էն-
նի սէնին իւզէրինէ վէ մալինին էք-
թիլմէզէն . մէվլոյ ջավաբըրը բահմէթի
տաշլանոյ վէ ճիւմլէ ինանանոյ գուրէզ
նէրսէն ալտանրն միւրատընոյ . վէ եօլ
ը ստէ կիրմէվ սանոյ էկէր տէօ-
լատուսան . վէ ճիւմլէ նէ իշ էր իսէր-
զէրինէ . կիւլմէտին ամիատան վէ էվ
սըքլէթէ . վէ զատպէպ կէլիր սէնին իւ-

Օգ ոգեկոչ. Խոյերլար. Գոշ Մատեան Բ.

(Շ.)

բուսաբերելու սանոյ վէտրիթար սէնէրնմալին տինի թէքմիլ էտէրսէն, պիր քիթիլի գա-
նէր մի-բաներնոյ. վէ վատ էթիտիկլէն ա-
օմազ սանոյ. էկէր տէօնէրսէն մէվլու-
օմազ. էկէր եօլոյ կէտէրսին, խոյերը
էճիլտէն կէլտի սէնին իւզէրինէ սրգ-
էթ. նէ քի սրերը վարլասայ թէքմիլ
տէ տիւշէրսին. Զօգլար սանոյ շէրը
տիւշիւնիւր վէ սէս ատնկլատազսին սէ
նին վիճաւտինին զայ օրմասընը. վէ քի
էթմէզսին մէվլանընն միւրատընը. օր
տինի թէքմիլ էտէրսէն, պիր քիթիլի գա-
ռ Տ ա կ ի թ տ ի կ լ ի ն ա ն
ոլեն մի-բաներնոյ. վէ վատ էթիտիկլէն
օմազ սանոյ. էկէր տէօնէրսէն մէվլու-
օմազ. էկէր եօլոյ կէտէրսին, խոյերը
պէօյիւք էլէրտէն խոյերը պուլուրսուն.

(Ղ.)

Գ ատէմ Ի շտէ խուսուսմէթտէ կէօշ
ոլուն վէճակը տրը.

Ա՛ն գերիզ ոգեին հասանին, Ա՛ն գերիզ
քի գերուայ սէնին հասանին, Ա՛ն գերիզ
ոլուն վէճակը տրը.

կիւնտէ կեօրիւեօրում. ալըրսըն փէշ
կէշիէր պեօյիւք լէրտէն. շաղ օրուրսուն
վէ խայըրսայ օղրարսըն. սէվինիրսին էվ
լատընտան վէ էհլինտէն. վէ օրուր-
սուն պէրկիւզար փէտէրինէ վալիտէ
նէ. վէ նէ՛ քի խատէրսին ալահտան
ալըրսըն. եիթիրսիկինի պուրուրսուն,
էկէր եըրագտայ ատէմին վարըսայ կէ
լիր, քի կեօրիւրսիւն. էկէր հասատան
վարըսայ սաղալըր, վէ կիւնահէն կիւնէ
էյի օրուր։

(11)

Լ՚ այ ատէմ՝ պօրճ տուր սանայ հէր
սաաթ շիւքր էյիմէք մէվլայէ. հագի-
գէթ գասէքէթլէնսին, լաք ինչ թէք
ըսար շաղ օրուրսուն վէ մէվլանըն պահ-
շիշի եէթիրշիր սանայ. էմմայ թէ էտուրիք
լի տուր զալիմլէրտէն վէ ճանավար-
լարտան. զիրէ զարբշըգլըգ վար էօ-
կիւնտէ. լաքին պահշիշ վէ հիտայէթի
ալըրսըն ալահտան վէ էվլատլարտան
էվինիրսին. վէ օրուրսուն ճիւմլէյէ

հզատ
լայն վեր նուիրեր թեքիլ էյլէ օնայ. քի
Քրիստոնեական ՝ Ելիր եարլար մէվ
վեր փէրք եիւզլու տիշէ հլիտէն քի ջօգ
եիւքսէք եէրլէրտէն պիկիւճիւլէրտէն
թէտարիք ու տուր ճանավարտան վեր
հավէտլէնիրտէն, եէթիշիրսու. էմմա
խայրըլան կեօրիւրսու. վեր քիմի
հզատ օլուրսուն. վեր քիմի խատրսէն.
փէշիկեշտր. վեր ճէմի ջէթինլիքտէն
եատ վիլայէթէ կէտէրսին վեր ալըրսըն
քի սէնին հատին հրճ՞սալանայ. վեր
սինատէն վեր ալըրսըն խայրը հէօք իսմաթի.

(2)

[՝, յ ատէմ շէօհրէթլէնիրսին ճիւմլէ

տիւշ խայրը տըր. [՝օէրահամլեն վիճաշ
կը տըր։

խայրը կիւնատէ օլսա ալ, վեր կեօրտիւկիւն
ատէմինի կեօրիւրսու, սէնին մէվլիթին
սէտասը էլիտիրսին. վեր եըրսդատաքի
լիրսէն. խայրըսայ օղրարսըն։ [՝Ի՞ուժտէ
սէվիրիւրիւ. վեր մալէրինէ էքսիլմէք
օրմաղ. էկէր եէրսէն եէրէ տէկիշի՝

գրեցի առէմ պէօյուկ գիրն ալ Յ. Ա.

(Գ.)

Ամենայն վիճակ մը հայրենասէր Ամենայն վիճակ մի՛ օրուբ հայրենասէր։ Ամենայն վիճակ մը հայրենասէր։

(Դ.)

Ամենայն վիճակ մի՛ Եկեղեցին։

Ամենայն ազգաց հոգեւոր հայրն է մեր գաղութս։ Հզաւոր օրուանը ջօգ շէրլատէն վէր ացար։

Լարընտան, վէ սէնին միշէ վէրէն ասայ
սէնին խանէնէ վէրանլըգ սէնին ստօտ
սէնին իւզէրինէ զասէքէթ. վէ օլտու
տէն վէ թարիխսիզէրտէն. եէրլիշտի
Լ՚, յ ատէմ զէտէլէնտին միլլէթլէր-

(Լ.)

արթատր սէնին մալին, Լ՝ատթ էոսի վէ-
Լ՝. լահ աչար սանայ խոյրը դաբու, Ա է
թէքթիշ էտիպ սիւաշ էտէ օլատա.
լիրսին. էմմոյ պահտընը իւզէրինէ
էկէր եօլայ կիտէրսէն, խոյրըլըսան կէ-
Հարլըք էտէրսին, քույտէլէնէրսին.
Նիթ էյլէ սէնին սըրընը. էկէր թիւ-
խոյրը վէ պախշիշ ալըրսըն արլահատան,
քէթէ պէտէլ շաղլըդ օլուր սանայ.
լոյ խոյրը զըլավու զլար սանայ. զասէ-
եէրտէն. զիրէ սէն խոյրըսըն վէ մէվ
պէրցի՛ք շաղլըդ՝ ուսմուտու օլմատըը
զասաքէթ էթմէ, կէլէճէք տիր սանայ
պէր սըր իւզէրինտէ դալմատայ. Ա էն
տըն, քինքը էտէրսին. զատիր տէկիլսին

Հարը սրը.

արթատր սէնին մալին, Ա՝ատթ էոսի վէ-
Լ՝. լահ աչար սանայ խոյրը դաբու, Ա է
թէքթիշ էտիպ սիւաշ էտէ օլատա.
լիրսին. էմմոյ պահտընը իւզէրինէ
էկէր եօլայ կիտէրսէն, խոյրըլըսան կէ-
Հարլըք էտէրսին, քույտէլէնէրսին.
Նիթ էյլէ սէնին սըրընը. էկէր թիւ-
խոյրը վէ պախշիշ ալըրսըն արլահատան,
քէթէ պէտէլ շաղլըդ օլուր սանայ.
լոյ խոյրը զըլավու զլար սանայ. զասէ-
եէրտէն. զիրէ սէն խոյրըսըն վէ մէվ
պէրցի՛ք շաղլըդ՝ ուսմուտու օլմատըը
զասաքէթ էթմէ, կէլէճէք տիր սանայ
պէր սըր իւզէրինտէ դալմատայ. Ա էն
տըն, քինքը էտէրսին. զատիր տէկիլսին

էզատ

դի, քի Կ՚հվայէ Ա՞ Հայր Եալլար։ Կիրթ Եալլար
Ներան։ Հիրթ Եալլար Ա՞հվայէ, քի
շուանմէ. էկէր էշիթմէզսէն քէտէրլէ
օլտաշնայ վէ հէր ատէմ շէրը տիւ-
մազսան։ (1)Ըստադ զարէ դի քիչբինատէն,
գամիլէնմէզսան, զայ էթտիկինի պուլ
եէրէ տէկիշիլիրսին, վէ պիր եէրատէ
սինէ քէտէր էտիեօրսուն, եէրատէն
շէրը տիւշիւնիւեօրսուն. վէ ճիւմլէ
սի վալանլրեօրսուն։ Նէ՞ շաշմըշըն վէ
ատ։

(11)

Ա՞յ ատէմ՝ սէնին էօմրիւն էշինն նի՞չին
դամին վիճակը տը։ Ա՞դամին թէտարիքլի
տը, քի քիչ բրի իլէն շէրը տիւշիւնիւր
ատէմ փար տուր. վէ շէր կեօզ պիր
եօտաշտարընտան, քի թալէհին եօգ-
թիշերսին։ Ա՞քին թէտարիքլի տուր
ոյտընլըզայ, վէ սէնին միւրատընայ եէ
մէվայ՝ ջէդարը սէնի զարանլըդտան
ալ խայրը. վէ սահապ
դըրանմայ շու իշին, զիրէ թէզ կէ-
ատ։ Ա՞յ ատէմ զայ
իմայ զարէյէթէ ջէդար։

Իրավ մարդ, պօշ թալէհսին. վէրտիկինի գլաւ
մոց. ան գօրխամուշտուն վէ շիւպհէլէն
տա ամէմ մէարուրէթ ստունարրամ ա՛.

(Տ)

սիւն կիւթ էյէ սըրրընը ան՝ինն։
եախօտ ուզաքտաքի ատէմի կեօրիւր-
լէրտէն մուժտէ օէտասը եշիտիրտին,
լար ստոյ սահապ ալտ, ելրտիս եէր-
նէ իշ տութարան, խոյրտոյ զրլաքիւզ
լարտան, էյ տիւշմէյէսին զաղէյէ, վէ
նիւրլէր ստոյ, թէտարիքլի տուր օն-
լէտէն, քի փիքրի իլէն շէրը տիւշիւ-
եիւզիւ ատէմտէն վէ շէր կեօղ տիշէհ
լաքին թէտարիքլի տուր պիր տէվիր
սիւն, վէ վէրիր ստոյ մէվլոյ ստաղրդ,
շաղ փիքիրլի պիր էվատ կեօրիւր-
վէ շաղ ատէմ եէյէ. ինէն զաղանճրնտան ջօգ
լրգ ուամուտ էթամէտիկին եէրտէն, վէ
լայէ. զիրէ կէլէնէք տիր ստոյ շաղ
մէվ ատէմ մէարուրէթ ստունարրամ ա՛.

(Ա)

սիւն կիւթ էյէ սըրրընը ան՝ինն։
եախօտ ուզաքտաքի ատէմի կեօրիւր-
լէրտէն մուժտէ օէտասը եշիտիրտին,
լար ստոյ սահապ ալտ, ելրտիս եէր-
նէ իշ տութարան, խոյրտոյ զրլաքիւզ
լարտան, էյ տիւշմէյէսին զաղէյէ, վէ
նիւրլէր ստոյ, թէտարիքլի տուր օն-
լէտէն, քի փիքրի իլէն շէրը տիւշիւ-
եիւզիւ ատէմտէն վէ շէր կեօղ տիշէհ
լաքին թէտարիքլի տուր պիր տէվիր
սիւն, վէ վէրիր ստոյ մէվլոյ ստաղրդ,
շաղ փիքիրլի պիր էվատ կեօրիւր-
վէ շաղ ատէմ եէյէ. ինէն զաղանճրնտան ջօգ
լրգ ուամուտ էթամէտիկին եէրտէն, վէ
լայէ. զիրէ կէլէնէք տիր ստոյ շաղ
մէվ ատէմ մէարուրէթ ստունարրամ ա՛.

էզատ օլասրն ջօգ շէրտէն։

լայ կինթմէք խատէրսին վէ նէյ փնաքիր
գույպ օլան զատընը պուլուրսուն։ Լ՝օ՝
սին։ Կերչէք ճէրիմէ վէրիրսին, լաքին
տարին ի տուր, զի զինտանայ կիրմէյէ
էկսիկիլիսէն բահտըն է օգ տուր։ (Ի՝Ա՝
մէվլայ տրը սանայ եարտըմ ճը։ Լ՝ աքին
մայ սէն գօրդմայ օնլարտան։ (Ի՝ իրէ
մէ հավէս էտէրսէն, է էթիշիրսին։
Լ՝ աքին տիւշմանլարըն ջօդ տուրլար, էմ
լահ խայրը զրլավուզար սանայ, վէ քի
իմ սոնայ. զէրէ սէն խայրըսըն վէ ալ
ատէմ շազլըդ վէ սէվինճ վէրէ՝
(Ի՝Ա՝)

սին, խայրը տրը։ Լ՝ ուկասին վինճկը տրը
վարըսայ սաղալը, էկէր տիշ կեօրմիւշ
խէն, զէնկինլէնիրսին. էկէր հասատան
սէն, էկէր քաֆիր
ուսմուտ էթմէտիկին ե էրսէն. ուզաքտայ
տուրմա. կէլէճէք տիր սանա շաշրլա
սէն իպատէթտէն վէ եալվարմաստան
տէրսէն, օլ սանայ շէր էտէր։ Լ՝ աքին
զարլան տէօքէրսին. քիմ՝ խայրը է

մի՝ վասն զի Աստուծոյ թագաւորութիւնն չէ
պիտի ուտել եւ խմել, այլ արդարութիւն եւ
խաղաղութիւն եւ ուրախութիւն Սուրբ Հոգւոյն։
Եւ Աստուծոյ թագաւորութիւնն ինչ է, զոր
կամիս գիտանալ։ Նմանեցուցանեմ զայն
ինչ։ Մարդոյ մի ցանող սերմանս զոր
ունի ի հողի։ Եւ ամենայն ազգ սերմանց
ունի զանազան հատուածս։ Եւ ոչ գիտէ
զինչ ասեն։ Զի ինչ ասեն զայս։ Զի ոչ
գիտեն զինչ ասեն։ Զի ոչ գիտեն զինչ
ասեն։ Զի ոչ գիտեն զինչ ասեն։ Զի ոչ
գիտեն զինչ ասեն։ Զի ոչ գիտեն զինչ
ասեն։ Զի ոչ գիտեն զինչ ասեն։ Զի ոչ
գիտեն զինչ ասեն։ Զի ոչ գիտեն զինչ
ասեն։ Զի ոչ գիտեն զինչ ասեն։ Զի ոչ
գիտեն զինչ ասեն։ Զի ոչ գիտեն զինչ
ասեն։ Զի ոչ գիտեն զինչ ասեն։ Զի ոչ
գիտեն զինչ ասեն։ Զի ոչ գիտեն զինչ
ասեն։ Զի ոչ գիտեն զինչ ասեն։ Զի ոչ
գիտեն զինչ ասեն։ Զի ոչ գիտեն զինչ

շինել տէմ վար, քի Քինքրի իլէն շէրը տիւ-
թահամիւլ էյլէ։ Ի նրէ պիր փիսա ա-
թէքմիլ էտէր մէ վայ։ Լ ուրիշ պիր առ-
սանայ ատօնէր։ Նէ սըրրըն վարըսայ՝
լինուէն շէ՛ զայ օրմուշ։ զասէ՛Քէ՛թլէնմէ
քի՛ քէտէրլէնմէյէսին, վէ սէնին է՝
ատէ՛իսիզ ինսանայ սէվկիւրլիւ օրմայ։

(գ)

ըահամըն վիճակը տըր։

Եախօտ թիւճճարլըդ։ սապր էյլէ, Ա՛ւ
կիւնուէ, շէրահաթըն վար։ Եախօտ Եօլ
վէ Եօլտաշլարընտան վէրվէրէ վար էօ-
լի իլէն շէրը տիւշիւնիւԵօրլար սանայ,
պիր պիւկիւճիւ տիշէնլի, քի Քինքրէ
տան։ պիր շէրը կէօզ ատէմ վար վէ
սանայ, թէատարիքլի տուր տիւշմանլար
սէնին միլլէթինէ զարէզ օլտուլար
։ Պէլէթլէրտէն վէ թարիխիզէրտէն
խուրը Եադլաշը։ լար ինչ զէտէրէնտին
ատէմ՝ շէր ու զատը սէնուտէն վէ Լ՝
(Ա)

մէզ օլուր։

Դաւօղաշ քի քէնտի փէտէրի խատէրիտի պօղաշ-
պաշընայ։ (Էնկպէրսին սէն խատահակոյ,
աքին մէվլայ չէվիրտի շէյ ի քէնտի
զիրկ եէթիշմիշիտի սանա ազիմ սըդ-
լոհոյ, քի շօգ շէրտէն խէլտա օլտուն
էթմէկէ. կիթ նիէթ թէքմիլ էյլէ ալ
սանայ, աքին զատիր օմմազ քէտէր-
սանայ։ Եահոտ պիր զուլյու էշէօր
էօր սանայ, ալ գալալի իլէն շէրը տիշիւնիւ-
պիրիսի քէթ էտէօր սէնի. վէ լինաշ
սէնի, քի։ (՝՚՚՚

«ԳԼԽԱՆ»

ԲԱՑԱՏԻՐ ԲԱՑԻՑ

ՄԱԽԼԻՍ-ԳԼԵՐՍՈՒՆ

Ա՝ԿՎԱՅԻ ՇԵՈՅՐԻԹԼԵՐԸ ՇԵՄԻ

ԿՈՐԾԻՔՈՒԹԻՒՆԵՐԻ ՁԱՀԻՐ ԿՈՏԷ ԱՅԼԸ

Ա՝ԿՎԱՅԻ ՇԵՈՅՐԻԹԼԵՐԸ ՇԵՄԻ ՄԷՋ ՄԻՇՏ ՄԵԾ ՀԱՄԱՐՈՒՄ ԵՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ԱՌԱՆՁԻՆ ԿԱՐԳԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՄԷՋ ԵՒ ԱՅԼ ՏԵՍԱԿՆԵՐՈՎ ԱՅԼԵ

Աղեղնաւոր Յուլ Երկաւոր

Խեցգետին Ամիծ Այս

Այծեղջիւր Արիւծ Աղեղնաւոր

Ձուկն Ի ՄԵՀՈՍ Այծեղջիւր

Կիրակի Մարգարէն Լուսաբեր

Փետրաւոր Լուսին Երկուսկ

Լուսանկատ

Հերամ սատայ կելմեզ պու սահելթատ
վար շու սրերընտայ. սէն խայրատրն վէ
միլ օղուր արլայնլան զիրկ ջօգ խայրը
քէնշիւնմիշին, թէք ամ սատ՝ Լ.

(Արիաւորն)

Լահ քէնատի մերհամելթինի։

Լ. Ամայ սատայ զիրկ շիւնմիշին, թէզին վէրիր սատայ
վէ խայրը եադլաշտը. վէ օնու քի տիւ
խէքիլենմէ. զիրկ շէր ուզատը սէնատէն
նին սրերը. հէր սաաթ պասէքիթին.

(Ֆարուզ)

Լ. Ամայ սատամ՝ միւնէվվէր օղուր գալսին

մէ. օղ տիւշ խայրատայ օլսու։
տիւշ կեօրմիւշ գօրգմուշտուն, խէքիլէն
տուրտուն սէնին խատէքլէրինի. եա
մուշտուն թէքմիլէ. վէ սահատ տօղ
խշինատէ սէվինիրսին, լաքին նիէթ զոյ
ուշ. Ամեն սէնին սէնին
սրն խուզէրինէ՝ նիշէ շէմամ խլիուզէրին
նուրի. վէ պի նօխատն շէօհլէսի՝ ջավ
Լ. Ամայ սատամ օղ հէյատիթի շեօհրէթլէր։

(Ֆարուզ)

Յայտ սատմ՝ Թիւ-էնմէզ Նուրինի ջամ
(Սաղմոս)

բատալ իլէն։

Խատէրսին կեօյ խուրսիւն մէվլանըն միւ-
զատան Թէտարիքլի տուր։ Վէ օնու քի
սին վէ խիւրրէմ օլուրսուն լաքին զամ
կիւնլէրտէ միւժատ սէտաբը էշիտիր-
վէսէլիթի Թէքմիլ օլուր, վէ եադըն
տր ըահմէթինի։ սէնինն գարպինին Հա-
նէք էն սատմ՝ վէրիր սանայ ալլահ քէն
(Սուրա)

Քիմսէլէրտէն, քի սէնինն իլէ եէրլէր
իջէրլէր վէ շէրը տիւշիւնիւրլէր։
(Սուրա)

Յայտ սատմ՝ Թէ տարիքլի զամանան
դարպինատէ, գայէ շունատան։ քի քէտէր
լէնմէյէսին։ զիրէ սէնին իշին իւատէ
գէլմէզ։ Թէտարիքլի տուր շէր միւրատ
քիմսէլէրտէն, քի սէնինն իլէ եէրլէր
(Սուրա)

Յայտ սատմ՝ Նէ քի տիւշիւնմիւշսիւն,
Էօկիւնտէ։ վէ նէ տիւշիւնմիւշսիւն,
խայրլուոյ Թէքմիլ օլուր Ալլահրլան։
(Սուրա)

ղատէքէթսին, վէ շաշմատայ տուրուեօր
տուն, շաշմա։ զիրէ ջօգ խայրը վարտըր
խայրլուոյ Թէքմիլ օլուր Ալլահրլան։

զարդ,

եղեալ։ զերդ ճիւմլէ շէրդ սէնատէն ու-
րուագեալ տարբ՝ Բ։ Ուրուքիւրատէն թէ տա-
ղանդաւորեալ տարբ՝ Բ։ Ուրուքիւրատէն թէ տա-
կէն թէրազիտէ տիր վէ հէր իշ սանոյ
ատէմ սէօյլէմէ։ զերդ սէնին վիճա-
զըմ տիր սանոյ։ լաչին սրբրբ՝ հէր
դօրգմոյ էօյլէ շաղ օրուրատան նիճէ լա-
, ատէմ՝ նէ՝ քի տիւշիւնտիւն
(Ոչ շիւն)
վէլաքինատէն։
կէլճէք տիր իւզերինէ, էյի տիր է-
լանդն միւրատը իլէն։ պու կիւնդէր քի
զալը, վէ զաբէպ սէնատէն ուզար մէվ
միլ օրուր։ էկէր հասան զարբուոյ սա-
տիր ուամուատան օրմատըզը ենրատէն։
վէ սայրի նէ՝ տիւշիւնմիւշիւն թէք
քին խալբրայ նրշանէ տիր։ մալ կէլէճէք
մէ։ կէր էկ ճէնկ շիտատէթլի տիր, լա-
կէօրմիւշ վէ դօրգմուշատան խէքիլէն
սանոյ օնու խատէրտին սէն։ լաչ ին տիւշ
ատ թի իլէն ճէնատինին, ըրատաթ վէրէ
տըրսըն իւզերինէ ալուհ։ վէ ըրատմէ-

Հիմ

օրմատիրոջը եղբայրն սէվինիրայինն։ Իսկ
պիր ազ թագաւոր էյլէ՝ վէ ուամուատուն
լայ սէնին տիրէ՛քլէրինի։ Իվէտալէմէ
Հ.Լ մուսան անուշ վէ վէրիր։ Վէ
նին իշլէրինէ։ Վէ շաղ օլուրսուն սէ՝
բատ էտէրսին, վէ շաղ օլուրսուն սէ
խայրատա թէքմիլ օլտու, էյլէ նէ քի միւ
ր՝ մուսան դալպինին սրը։ Մուսա
սանուց։ Վէ սէնին դալպինին գոլուն
ղեղնաւորն)
Հ.Լ՝ ատէմ՝ պու վագիթ սօղրուլտու
միլ օլուր։
(Ղեղնաւորն)
պիր ազ, նէ՛ միւրատլը վարլատայ թէք
օլուրսուն։ Էյլէ թահամուլ էտէրսէն
սէնի ալտահ, եօղուտայ սօնրայ նատիմ
շէվկէրէտէն եարատլան, քի սադլատլն
թէտարիքլի տուր օնտան։ Վէ շու միւ
տէր սիվալանմաղայ սէնի պիր ատէմ,
Հ.Լ՝ ատէմ՝ ադրէպ վէ հիլի իլէն իս
(Յարիճն)
սին Քիւյտէլէնիրայինն։
Իկիլերայինն, Իկէր թիւճճարլէտ էտէր
զար, վէ գույղլատան էզատ օլուրսուն։

Եվ ասաց՝ Տեսանեմ զերկինս բացեալս, եւ զՈրդին մարդոյ
յաջմէ զօրութեանն նստեալ։ Զայս ասացեալ՝ ամենեքեան
տեսին զնա։ Եւ ասեցին՝ Դուք զի՞նչ կարծիք։ Նոքա
պատասխանեցին՝ Զի մեղաւոր է։ Ասեցին նոցա՝ Ոչ
զայս միայն, այլ եւ զանձինս մեր զի՞նչ կարծիք։
Նոքա պատասխանեցին՝ Զի մեղաւոր է։ Ասեցին նոցա՝
Ոչ

էթիմեոն • կէլոն գուրտ վէ էթոն մաղարայոյ։ վէ գօյունլարայ հաձէթ
ով կիրտի վէ գաչտը օտվուգտան, ով, գաչտը նոյ։ Յետ ապէնիվշէրսին ապէս ջօպա-
տէս։ (Գրատ)

Նոյ ալտահ ըսահմէթ գաբրարը։

տա ատ գրբրբ, էօյլէ աչտաձագ տրը տա բոս քի աչրբրբ, էօյլէ գաչտ
պաղրբրատ չէզիլիրբրէր, վէ քիթբի գաչ-
քիքիւրտէն թէտարիքբի տուր, նիձէ
մայ քի վատին վար՝ թէքմիրբէ, վէ
ին կէջտի։ վէ խայբը եադբաշտը։ էմ
վէ շաղ օրուրտուն։ զէրէ ապէնին էթիմ
սին՝ եախօտ միւժտէ սէտասբէշնտիր
մէ վանբին միւրտատբ իլէն։

(Գուկն)

Նոյ ալտահ ըսահմէթ գաբրարը։

ռբտ գաչտը կիրտի գուրտ վէ էթոն
էթիմեոն։ կէլոն գուրտ վէ էթոն
մաղարայոյ։ վէ գօյունլարայ հաձէթ
Նոյ, քի գաչտը օտվուգտան վէ կիրտի
տէս ջօպա-
(Գրատ)

Նոյ ալտահ ըսահմէթ գաբրարը։

տա ատ գրբրբ, էօյլէ աչտաձագ տրը տա
բոս քի աչրբրբ, էօյլէ գաչտ
պաղրբրատ չէզիլիրբրէր, վէ քիթբի գաչ-
քիքիւրտէն թէտարիքբի տուր, նիձէ
մայ քի վատին վար՝ թէքմիրբէ, վէ
ին կէջտի։ վէ խայբը եադբաշտը։ էմ
վէ շաղ օրուրտուն։ զէրէ ապէնին էթիմ
սին՝ եախօտ միւժտէ սէտասբէշնտիր
մէ վանբին միւրտատբ իլէն։

ՄԷ, ԹԷԶԻՆ ՍՈՅՏՆԻՐ ԴԱԼԱՊԻՆԻՆ ՍԸՐԸՐԸ
ՔԻՔԸՐԻՆ ԻՎԷ ԹԷ ՔՈՒՇԱԷՍԻՆ, ԽԷՔԼԷՆ
ԻՎԷՐԻՆԷ ՀԱՃԷԹ ԽՈՒԽԵՕՐԱՍԱՆ • ՎԷ
ՇԱՀԷՆ ԱՆԻՆ ԻՎԷՆ, ԼԱՔԻՆ ԱԷՆ ԱԼԻՐ ԻՇ
ԱՆՈՒՆ ԻՎԷՆ ԹԱԹԸԼ ԱԷՕՅԼԷ ԱՄՈՅ ՎԷ ԸՆԱՆԸ
ԻՎԷՆ ԴԱՐԷԶՏԻՐ ԹԷՏԱՐԻՔԼԻ ՏՈՒՐ, ԶԻՐԷ
ԳԱԼԱՊԻ ԻՎԷՆ ԹԱՄԱՆԸ ՎԷ ԱՄՈՅ ԹԷՏԱՐԻՔ
ՎԻՐ ԵՒԼԱՒԻ ԱՒԻՐ ԱԱԷՄՈՒԷՆ ԹԷՏԱՐԻՔ
ՏԷՆ ՄԷ ՎԵՐԱՅ ԽՈՅԸՐԸ • ԼԱՔԻՆ ԷՍԱԿԻՐ ՏԷ
ՏՈՒԷՕՐՍՈՒՆ, ԹԷՔԱՄԻԼԷՅԷՃԷՔ ՏԻՐ ԱԱ
ՄԻՆՈՅ ՎԷ ԼԻՍԱՆԸ ԻՎԷՆ ԴԱՐԷԶՏԻՐ
ԼԻՆ ՏՈՒՐ • ԶԻՐԷ ԳԱԼԱՊԻ ԻՎԷՆ ԴԱՐԷԶՏԻՐ
ՏԻՐ • ԱԱՆՈՅ ՇԷՐԸՐ ՏԻՐ • ԻՇՏԷ ԱԷՕՅԼԷ
ԷՐԸՍԱԳԼԱՆ, ԶԻՐԷ ՇԷՐԸՐ ԱԷՕՋԷՐ ՎԱՐ
ԱԷՆԻՆ ԻՎԷ, ԷՄՄՈՅ ԻՇԻՆ ՔԻ ՔԻՔԸՐԻՆՏԷ
ՏԻՐ • ԱԱՆՈՅ ՇԷՐԸՐ ՏԻՐ • ԻՇՏԷ ԱԷՕՅԼԷ
ՏԻՄ ԱԱՆՈՅ ՃԻՒՄԼԷԱԻՆԻ •

(Ա. ՐԵԳԱՅԻՆ)

Ա. Յ. ԱԱԷՄ՝ ՆԻՃԷ ՇԷՄԱ, ՔԻ ՄԻՒՆՆԷՎ
ԼԷՐ ԷՏԷՐ ՄԽԻԼԻՒԳԼԷՐԻ, ԷՕՅԼԷ ՄԻՒ
ՆԷ ԼԼԷՐ ՕԼԱՅ ԱԷՆԻՆ ՍԸՐԸՐԸՆ • ՕԱՏՒ ԽԱ
ՏԷՆԷՕՐՍՈՒՆ, ԹԷՔԱՄԻԼԷՅԷՃԷՔ ՏԻՐ ԱԱ
ՆՈՅ ՄԷ ՎԵՐԱՅ ԽՈՅԸՐԸՐ • ԼԱՔԻՆ ԷՍԱԿԻՐ ՏԷ
ՎԻՐ ԵՒԼԱՒԻ ԱՒԻՐ ԱԱԷՄՈՒԷՆ ԹԷՏԱՐԻՔ
ԼԻ ՏՈՒՐ, ԶԻՐԷ ԳԱԼԱՊԻ ԻՎԷՆ ԴԱՐԷԶՏԻՐ
ԱԱՆՈՅ ՎԷ ԸՆԱՆԸ ԻՎԷՆ ԹԱԹԸԼ ԱԷՕՅԼԷ
ԷՕՐ ԱԷՆԻՆ ԻՎԷՆ, ԼԱՔԻՆ ԱԷՆ ԱԼԻՐ ԻՇ
ԽՈՒԶԷՐԻՆԷ ՀԱՃԷԹ ԽՈՒԽԵՕՐԱՍԱՆ • ՎԷ
ՔԻՔԸՐԻՆ ԻՎԷ ԹԷ ՔՈՒՇԱԷՍԻՆ, ԽԷՔԼԷՆ

Յ ատեմ՝ մեվլանըն ըսահմեթ եազ

(Ի ուսինն)

Հոգ օրուր։ վեր շաղ օրուրսուն ալտահրան։ ղիրիզ սէնին միւլասանը էն սէրպէստ։ զիրիզ սէնին միւլասանը շեր։ Յ, ատեմ՝ ինչ քի նշ չի տուլթարանը, էյ ուզուքլանըր սէնատէն վեր խոյըր եազըսը։ Շեր սանոյ։ նե իշ չի տուլթարանը, թէքմիլ էտէր մեվլոյ։ Շեր սանոյ մուշտուն, թէքմիլ էտէր մեվլոյ։ Յ, ատեմ՝ ուզուքլանըր սէնատէն վեր տիլիկին սէնատը էշիտիրսին վեր տիլիկին թէքմիլ օրուր։ վեր օր ահտի, քի գօյ։

(Փայլաճուն)

Յ ատեմ՝ ուզուք երլէրսէն միւժ։ ղանաթ վերիր սանոյ ալտահ։

Կին պուլունուր, վեր նե քի էտէրսէն ջօգ տէվլէթ վար էօկիւնատ, եթիթ։ զայ էթմէք սէնի ճիւզի պիր սապը էյ ջէ։ եօղուսոյ սօնրայ նատիմ օրուրսուն։ ամէնօրիւնէ ալտանմայ։ զիրէ իսատէրէր ամէն

մուրու պինօիսան օլսուն սէնտէն. վէ
սահատ ալլահ զավիլէնտիրսին սէնին
գալպինի, նէ՛ քի տիւշիւնմիւշսին, էյլէ
խէքլէնմէ, զիրէ ջօգ տէվլէթ վար էօ-
կիւնտէ սէնին, վէ ուզաղ եէրլէրտէն
միւժտէ սէտասլէշիտիրսին եաղըն կիւն
լէրտէ վէ սէվինիրսին, վէ նէ՛ քի եիւ-
րէկին իլէ իստէրսէն, կէօզլէրին իլէ
կէօրիւրսիւն վէ կիւլէրսին.

(Լ. Բրեակն)

Լ. Յ ատէմ նէյէ նէ հաղ ջալըշըրսըն
վէ պօշայ եօրուլուրսուն. զիրէ ջէթին
տիր իշին վէ թէմէլսիզ ամէլին. զիրէ
շու սըրրըն քի գասինտէտիր՝ տէկիլ
տիր ույղուն վաղտիմիզէ. խայրուսայ պէ
տէլ շէրը վաղտի օլուր սանայ. վէ էկէր
էշիթմէզսէն էօկիւտէ՝ սարսըլըրսըն.
պիր վաղիթ սապըր վէր գալպինէ. վէ
ումուտուն մէվլայէ տուր մէթին.
վէ խէքլէնմէ. զիրէ սէնին հասմին
եուվարլանըր վէ սէն տուրուրսուն
մէվլանըն միւրատը իլէն.

Ի՞նչ ասէմ՝ պոռ վիճակ խայբրայ էրգտը
սանայ. պոռ ղազալն վիճակը տըր, քի
տէօրթ կիւնլիւք միւրտէ տիրիլտի (Ղ)օգ
կիւնլէրիտի, քի սէնին վիճակըն պուրճ
տան էրգմը շըտը. վէ սէն ղասէքէթտէ
տուրուեօրսուն կէմի կիպի էալգանարախ
տէրեա իւզէրինտէ. իսէքլէնմէ թէզին
էրգարսըն էրս սրգլէթինտէն։ Ամայ
վատինի քի տութաեօրսուն, թէ քիմլէ՝
վէ քիւքիւրտէն թէտարիքլի տուր, վէ
ալէսէվիսէլէրին խպատէթլէրինի թէք
միլէ. քի էրգասըն սրգլէթինտէն. վէ
պիր պէօյիւկ ատէմտէն խայր օլայ սանայ
Ի՞ պուանլարըն ճէ միսինի պիլէն՝ թահ
գինգ մէվլայ տըր. ղիրէ ինսան գալպէ
րի վէ կէլէճէքլէրի կեօրէն տէկիլ
տիր, իլլէ՝ Դէվլայ. օլ էճիլատէն նէ քի
սէօյլէրլէր վէ եաղարլար իլիմատարլար,
թահմին իլէ տիրլէր։ օնուն իչին օլ կիշի
լէրի պիլէն վէ էօրթիւլիւլէրի աշիքեար
էտէն եէք խիւտայէ շէօհրէթլէր ճէմի
մախլիւքլէրտէն էպէտիլ էպէտ։ Ամին։

Լ՝վալտահ ուսթատրնա վէ քէնտի միւ-
նուսիղինէ աքըլ քիրասէթ վերէն մէ
նանէ հէմտիւ շիւքիւրլէր օլսուն. վէ
հաքճէլլի ալայէ տայիմա թէսալիհ խոէ
լինքի շէքլի հու աքլի քիրասէթի ի հ
սան էյլէյէ ճէմի խալիքի քուլունա
հէմտահլ թէրճիւմէյէ միւպաշիրէթի
խոէն քիմսանէ իչիւն վէ օքուեուպ վէ
տինկլէյէն քիմսանէլեր իչիւն վէ հլ
ղայրու քէպիր խէթալէրիմիզ իչիւն,
բապպիլ ալէմինտէն մաղքիրէթ տիլէմէ
միզ իչուն օլ ալի դատրի տերիեահլընտա
ճիւմլէմիզի բահմէթիյլէ սէվինտիրմէ
տի իչուն վէ էպէտի մէսա իլէ միւթէ
սէլի լիյաքէթ իյլէմէսի իչուն վէ ճէ
միէն կիրանահիմիզի աք պուեուրմալա
ըլ իչիւն վէ ճէնանէթի ալայէ իրսալ
իյլէմէլէրի իչիւն տուա.

Լ՝ասրէպ մէթհ խոէմ պու քէմ լէրիլէ.
լութքի ինհանլըն քէրէմլէր ի լէ.
հէմ պուլմուն եօք հէմ էհանլըն ջօք.
նիճէ ասրզ խոէմ դալէմլէրի լէ.

Զարդարեալ նիւթաղբամ սէն գաղտուլ իյ լէ։
ալի տեր կեանսէ սէն մաքպուլ իյ լէ։
հէմ տիւնեէվիտէ սէն մամուր իյ լէ։
կէջիրմէ էօմրիւմիւ էլէմլէր ի լէ։
Պու նաքլի իւշլաքլն մէհնէթ ջաղրամտէ։
քէննէ թէրճիւմէ օլա թիւրքճէ տէ։
րիճա խտէրիմ պու խուսուսիմ տէ։
քասլ էթմէյէսիզ օլ զէմ լէրի լէ։
Պազրլէր տէտի պու պիր իշմի օ լա։
հէմ մէհնէթի զէմ հէյ սանկա նօ լա։
խուսուսա էհլի թիւճարաթ հա լա։
պի հէմ տիւրիւլսա հէմ տէմ լէրի լէ։
Պու թեօյքէ նաքլիմ թէրճիւմէ վէք
թին տէ։
տէքա սէքիզ եիւզ իւհաք իթտիք տէ։
հազիրէթի խաս ոլին թարիւ յին տէ։
իւջիլէ տախի սէմ ճէմ լէրի լէ։

Հէմտիս շիւքիւրլէր օլսա եէզատա նէ։
քիմ ինհանն խտէր ըսուհրլ գուստա նէ։
պու հաքիր կէտա սրթգը հագա նէ։
ինհան էթ ճէննէթ ատէմլէրի լէ։
Լարէպ նիւեազըմ սէն գապուլ իյ լէ։
ալի տեր կեանսէ սէն մաքպուլ իյ լէ։
հէմ տիւնեէվիտէ սէն մամուր իյ լէ։
կէջիրմէ էօմրիւմիւ էլէմլէր ի լէ։
Պու նաքլի իւշլաքլն մէհնէթ ջաղրամտէ։
քէննէ թէրճիւմէ օլա թիւրքճէ տէ։
րիճա խտէրիմ պու խուսուսիմ տէ։
քասլ էթմէյէսիզ օլ զէմ լէրի լէ։
Պազրլէր տէտի պու պիր իշմի օ լա։
հէմ մէհնէթի զէմ հէյ սանկա նօ լա։
խուսուսա էհլի թիւճարաթ հա լա։
պի հէմ տիւրիւլսա հէմ տէմ լէրի լէ։
Պու թեօյքէ նաքլիմ թէրճիւմէ վէք
թին տէ։
հազիրէթի խաս ոլին թարիւ յին տէ։
տէքա սէքիզ եիւզ իւհաք իթտիք տէ։
իւջիլէ տախի սէմ ճէմ լէրի լէ։

Ես ճանչեցի զամենայն կերօրթիրս անապէտ ճանչեցի
զանձիւք օրս սանա ախէրտէ իզ զէթ։
Ի ամլոյ ի լսահիւյէ կէլ ի յլէ խրշ մէթ։
Ի ոտամ սրտուդ փ աք իլէ տուշ ակնայէ։
Ինչ էլ կէն հուսուլէ կէթիւրիւր հէման։
Ի ուրնատէ պուլանաս ամէլի զի շան։
Ի ապի ու հմէթ քիւշատէ պէլ ատէն հէրան։
Ի ուշա խտէն խպատ ալուր ատրմա յէ։
Ի ազրէթիւ ու հմանտըր ի հանի զաք տուր։
Ի ալի օթաղլնը գուրմուշ ակմայէ։
Ի ազար ի ալէ օլ հիքմէթի խիւտայէ։

Լուրս տէրիկեաՀինատէն օլուր Հիմայէ։
Եէլ Հասրլապու թարիխ Հագիրոս զէլիլ։
Տուայի խայր իչիւն օլմուշ տուր սայիլ։
Թոի Հիքեայէ ճիւմլէյէ թաքսիլ։
Բապուլինատէն մազհար օլա տուս յէ։
Մէ իւչիւն տրպինէ շուրուս իթաի
Էտի ալիմ իւզրէ օլմուշտուր թէթիմ։
Էրասիա էպեաթատէ տիզիլտի իս միմ։
Վիլիլինատէն օգուս կէլ թա նիհա յէ։
Էսմի թէօյ՝ քէմ թուրիխին ալի մեսիհի։
Զհար օլա սանա պին սէքիզ եիւ զի։
Ինէ իւ չտախի գրլա կէլ թարագի։
Ուրէսին Հէպ թարիխի մէճմուա յէ։

Թամը՛ղ քի սէմատէսին մուատ
սէս օլա սէնին իսմին։ կէլէ սէ
նին փատիշահլըղըն։ սէնին էմրին օլա
նիճէքի սէմատէ։ վէ զէմինատէ։
Իզիմ եէվմիյէ էլտմէկլիմիզի ինսան
Իյլէ պիզէ պու կիւն։ վէ պօրճու
մուս

մեռելոց պիտի ասվի էյլէ, նիշէ պիտի
քի պօրճլու-լարմէզա ասվի խտէրիզ վէ
պիտի իվուլայու իմթիհանէ առմա։
Իլլա խէլսա էյլէ պիտի շէրլուեն։ զէրա
սէնին տէր փասախշահլուք վէ գուվվէթ
վէ սալթանաթ էպէ՝
տիլ էպէտա
Ա.մին։